

N:o 144.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 23 maj 1906.

— — — — Andra Kammaren den 23 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 9, 91, 92 och 95 samt memorial n:o 82).

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut:

Ordinarie anslag.

Kungl. biblioteket.

1:o) I den till Riksdagen den 13 januari 1906 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkten 1 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen, att det å kungl. bibliotekets stat uppförda anslaget till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m. måtte höjas från 10,000 kronor till 13,000 kronor, eller med 3,000 kronor; vid bifall hvartill aflöningsstaten för kungl. biblioteket skulle komma att sluta

på ett belopp af 47,700 kronor och anslagstiteln slutsumma, nu 78,700 kronor, att ökas till 81,700 kronor.

Den begärda anslagsökningen har afsett dels att bereda någon förhöjning i årsarfvodena åt de äldre extra ordinarie amanuenserna vid biblioteket, dels anställande af en kvinnlig tamburvakt, hvarigenom en extra ordinarie vaktmästare, som nu hufvudsakligen är sysselsatt med mottagande och aflämnande af de besökandes ytterkläder, skulle blifva tillgänglig för de egentliga biblioteksgöromålen, dels ock att möjliggöra bibliotekets öppethållande tre timmar hvarje eftermiddag i stället för två timmar, såsom nu är fallet, samt att förbättra den särskilda ersättning, som för eftermiddagstjänstgöring utgår till extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare; och har Riksdagen, på grund af hvad i ärendet förekommit, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, höjt det å kungl. bibliotekets stat uppförda anslaget till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m. med 3,000 kronor, eller från 10,000 kronor till 13,000 kronor.

På grund af detta beslut kommer aflöningsstaten för kungl. biblioteket att sluta på ett belopp af 47,700 kronor och slutsumman af anslagstiteln »Kungl. biblioteket», nu 78,700 kronor, att ökas till 81,700 kronor.

Lappmarks ecklesiastikverk.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk från 55,000 kronor till 100,000 kronor eller med 45,000 kronor.

Då, enligt hvad den i det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet lämnade utredningen gifver vid handen, utgifterna å ifrågasvarande förslagsanslag icke kunna antagas hädanefter komma att understiga 100,000 kronor, har Riksdagen, i öfverensstämmelse med Riksdagens i skrifvelse den 12 maj 1905 gjorda uttalanden angående höjning af förslagsanslag för beredande af stadga i statsregleringen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, höjt förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk med 45,000 kronor, eller från 55,000 kronor till 100,000 kronor.

Universitetet.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat bevilja dels till uppehållande af den praktiska kursen inom juridiska fakulteten vid universitetet i Uppsala ett anslag af 1,500 kronor, dels ock till

uppehållande af den praktiska kursen inom juridiska fakulteten vid universitetet i Lund ett anslag af 1,500 kronor, eller tillhopa 3,000 kronor.

Riksdagen, som förutsätter, att till ledare af ifrågavarande kurser komma att utses personer, hvilka äro i den praktiska lagtillämpningen väl förfarne, får anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat beviljat dels till uppehållande af den praktiska kursen inom juridiska fakulteten vid universitetet i Uppsala ett anslag af 1,500 kronor, dels ock till uppehållande af den praktiska kursen inom juridiska fakulteten vid universitetet i Lund ett anslag af 1,500 kronor, eller tillhopa 3,000 kronor.

4:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen på ordinarie stat beviljat dels till förhöjning af arfvodet till notarien vid juridiska fakulteten vid Uppsala universitet ett belopp af 200 kronor, dels ock till förhöjning af arfvodet till notarien vid juridiska fakulteten vid Lunds universitet ett belopp af 100 kronor, eller tillhopa 300 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en amanuens vid akademiska sjukhusets i Uppsala afdelning för bröstsjuka på ordinarie stat uppföra ett anslag af 900 kronor.

På grund af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen i ämnet har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens vid akademiska sjukhusets i Uppsala afdelning för bröstsjuka på ordinarie stat uppfört ett anslag af 900 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till aflöning åt ytterligare en amanuens vid den kirurgiska kliniken å det akademiska sjukhuset i Uppsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 900 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet i detta ärende blifvit anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till aflöning åt ytterligare en amanuens vid den kirurgiska kliniken å det akademiska sjukhuset i Uppsala på ordinarie stat beviljat ett anslag af 900 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till upprättande af en ordinarie professur i pedagogik vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af denna professur till ålderstillägg och pension i enlighet med

hvad därom för de ordinarie professorerna vid universiteten, med vissa särskilda undantag, är stadgadt.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, hade i en vid 1905 års lagtima riksdag väckt motion föreslagits upprättande af en pedagogisk professur vid universitetet i Uppsala. I sitt utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel yttrade statsutskottet rörande denna motion:

»Frågan om anordnande vid universiteten af undervisning i pedagogik anser utskottet vara värd att tagas i allvarligt öfvervägande; och synes i afseende härå särskildt böra pröfvas, huruvida icke sådan undervisning bör för de blifvande lärarna vid de allmänna läroverken träda i stället för den, som nu meddelas vid profärskursens teoretiska afdelning. Men att utan någon utredning af vederbörande myndigheter eller förslag af Kungl. Maj:t besluta inrättande vid universitetet i Uppsala af en professur i pedagogik anser utskottet icke vara tillrädligt».

På dessa skäl hemställde utskottet, att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas; och blef utskottets hemställan af båda kamrarna bifallen.

Den af Riksdagen år 1905 sålunda godkända planen, att undervisning i pedagogik skulle vid båda universiteten anordnas och att i sammanhang härmed den för blifvande läroverkslärare nu förekommande undervisningen vid profärskursens teoretiska afdelning skulle upphöra, har icke varit föremål för särskild utredning af vederbörande myndigheter, hvilkas utlåtanden beträffande den ifrågasatta professuren i Uppsala emellertid måste anses gifva kraftigt stöd åt berörda plan. Med afseende härå och då någon olägenhet icke lär vara att befara af ett uppskof med inrättande af nämnda professur, intill dess frågan om den pedagogiska undervisningens och den teoretiska lärareutbildningens ordnande må kunna i ett sammanhang upptagas till afgörande, har Riksdagen ansett sig icke böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, med uteslutande af de nu för Uppsala universitet uppförda anslagen dels till seminarier för klassiska, nordiska, romanska och germanska språk, historia, statskunskap, filosofi, estetik och litteraturhistoria samt semitiska och slaviska språk, tillhopa 5,000 kronor, dels till undervisningsmateriel för seminariet för sanskrit och jämförande indo-europeisk språkforskning 150 kronor, på ordinarie stat för nämnda universitet bevilja till seminarier för klassiska, nordiska och romanska språk, tyska språket, engelska språket, historia, statskunskap, filosofi, estetik och litteraturhistoria, semitiska och slaviska språk samt sanskrit och jämförande indo-europeisk språkforskning 6,460 kronor,

däraf till arfvoden 1,900 kronor samt till inköp af böcker och annan undervisningsmateriel äfvensom tillfälliga utgifter 4,560 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifna grunder bestämma dessa anslags fördelning mellan de olika seminarierna; hvarigenom skulle orsakas en anslagsökning af 1,310 kronor.

Riksdagen, som af utredningen i ämnet funnit, att de språkvetenskapliga seminarierna vid universitetet i Uppsala äro i behof af ökade anslag för inköp af böcker och annan undervisningsmateriel, har emellertid ansett, att ökningen bör kunna begränsas till något lägre belopp, än hvad enligt statsrådsprotokollet beräknats, och bestämmas till allenast 1,000 kronor.

Riksdagen har alltså i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, med uteslutande af de nu för Uppsala universitet uppförda anslagen dels till seminarier för klassiska, nordiska, romanska och germanska språk, historia, statskunskap, filosofi, estetik och litteraturhistoria samt semitiska och slaviska språk, tillhopa 5,000 kronor, dels till undervisningsmateriel för seminariet för sanskrit och jämförande indo-europeisk språkforskning 150 kronor, på ordinarie stat för nämnda universitet beviljat till seminarier för klassiska, nordiska och romanska språk, tyska språket, engelska språket, historia, statskunskap, filosofi, estetik och litteraturhistoria, semitiska och slaviska språk samt sanskrit och jämförande indo-europeisk språkforskning 6,150 kronor, däraf till arfvoden 1,900 kronor samt till inköp af böcker och annan undervisningsmateriel äfvensom för tillfälliga utgifter 4,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att bestämma dessa anslags fördelning mellan de olika seminarierna.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till materiel och uppvärmning vid institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat bevilja ett belopp af 6,800 kronor och sålunda höja årsanslaget till nämnda institution med 6,800 kronor.

Enligt hvad den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen gifver vid handen, utgår för närvarande af statsmedel 4,000 kronor årligen till institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala; och har den nu begärda förhöjningen i anslaget beräknats på följande sätt:

för komplettering och underhåll af instrumentsamlingen	kronor	750: —
» nödtorftigt underhåll af inredningen	»	600: —
» bokinköp	»	250: —

Transport kronor 1,600: —

	Transport kronor	1,600: —
för vatten	»	200: —
» elektricitet	»	400: —
» belysning	»	400: —
» städningshjälp	»	400: —
» lokalernas uppvärmning	»	3,800: —
Summa kronor		6,800: —

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till materiel och uppvärmning vid institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat beviljat ett belopp af 6,800 kronor och sålunda höjt årsanslaget till nämnda institution med 6,800 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en instrumentmakare vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat uppföra ett belopp af 500 kronor.

På grund af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen i ärendet har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en instrumentmakare vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat uppfört ett belopp af 500 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat för universitetet i Lund bevilja:

till höjning af anslaget till materiel för den medicinska kliniken	kronor	450: —
» höjning af anslaget till materiel för den kirurgiska kliniken	»	200: —
» materiel för den obstetrisk-gynekologiska kliniken	»	500: —
» materiel för den oftalmiatriska kliniken	»	500: —

eller tillhopa för nämnda ändamål kronor 1,650: —

Emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran, än att det äskade beloppet 1,650 kronor lämpligen synts böra beviljas såsom gemensamt anslag till materiel för ifrågavarande fyra kliniker, med rätt för vederbörande att efter sig företeende omständigheter bestämma angående anslagets fördelning mellan klinikerna.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen till materiel för den medicinska, den kirurgiska,

den obstetrisk-gynekologiska och den oftalmiatriska kliniken vid universitetet i Lund på ordinarie stat beviljat ett anslag af 1,650 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af årsanslaget till patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund på ordinarie stat anvisa ett belopp af 1,300 kronor.

Till den ifrågavarande institutionen utgår statsanslag sedan år 1886 till belopp af 2,200 kronor årligen, däraf 1,600 kronor äro afsedda till inköp och underhåll af materiel samt 600 kronor till arfvode åt vaktmästare.

Då utredningen i ärendet synes visa, att den nu ifrågasatta höjningen af anslaget till 3,500 kronor är af behovet påkallad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för höjning af årsanslaget till patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund på ordinarie stat anvisat ett belopp af 1,300 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till förhöjning af det till amanuensen å den patologiska afdelningen af den patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund utgående arfvodet från dess nuvarande belopp, 500 kronor, till 900 kronor, på ordinarie stat bevilja ett belopp af 400 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit i ärendet anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till förhöjning af det till amanuensen å den patologiska afdelningen af den patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund utgående arfvodet från dess nuvarande belopp, 500 kronor, till 900 kronor, på ordinarie stat beviljat ett belopp af 400 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att — med uteslutande ur riksstaten af det till aflöning åt en laborator i experimentell fysiologi vid universitetet i Lund beviljade anslaget å 4,500 kronor — till upprättande vid nämnda universitet af en extra ordinarie professur i farmakologi på ordinarie stat uppföra ett belopp af 4,500 kronor, däraf 3,300 kronor såsom lön och 1,200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af denna professur till ålderstillägg i enlighet med hvad därom för de extra ordinarie professorerna vid universiteten, med vissa särskilda undantag, är stadgadt.

Då utredningen i ärendet synes visa ändamålsenligheten af Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, enligt hvilket anslaget till aflöning åt en laborator i experimentell fysiologi vid universitetet i Lund skulle för framtiden förändras till ett anslag för en extra ordinarie professur i farmako-

logi, och då någon annan kostnad för statsverket icke skulle häraf för-
anledas än den, som förslagsanslaget till ålderstillägg kan komma att få
vidkännas, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts för-
slag; och har alltså Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts föreva-
rande framställning — med uteslutande ur riksstaten af det till aflöning
åt en laborator i experimentell fysiologi vid universitetet i Lund beviljade
anslaget å 4,500 kronor — till upprättande vid nämnda universitet af en
extra ordinarie professur i farmakologi på ordinarie stat uppfört ett belopp
af 4,500 kronor, däraf 3,300 kronor såsom lön och 1,200 kronor såsom
tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af denna pro-
fessur till ålderstillägg i enlighet med hvad därom för de extra ordinarie
professorerna vid universiteten, med vissa särskilda undantag, är stadgadt.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af
det till den zoologiska institutionen vid universitetet i Lund utgående an-
slaget å ordinarie stat bevilja ett belopp af 2,200 kronor.

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen framgår, att anslaget
till den zoologiska institutionen vid universitetet i Lund från och med år
1877 utgjort 1,800 kronor och sålunda enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag
skulle komma att höjas till 4,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall
till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för höjning af det till
zoologiska institutionen vid universitetet i Lund utgående anslaget å ordi-
narie stat beviljat ett belopp af 2,200 kronor.

16:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riks-
dagen måtte dels till aflöning åt ytterligare en amanuens vid universitets-
biblioteket i Lund på ordinarie stat bevilja ett anslag af 2,500 kronor,
hvaraf 1,500 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgörings-
penningar, dels ock medgifva, att innehafvare af samma amanuensbefatt-
ning må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg
å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett
andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, samt att dessa ålderstillägg
må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslags-
anslaget: ålderstillägg.

Till stöd för detta förslag har i motionen anförts följande.

»Af det i statsrådet den 12 januari 1904 förda protokoll öfver
ecklesiastikärenden, hviket åtföljde statsverkspropositionen till samma års
Riksdag, inhämtas, att det större akademiska konsistoriet i Lund, under
åberopande af ett i nämnda protokoll intaget yttrande af Lunds universitets

bibliotekarie, hos kanslern för rikets universitet anhållit om utverkande af anslag för anställande vid universitetsbiblioteket af ytterligare *två* ordinarie amanuenser, hvilken hemställer jämväl af kanslern med förord framburits till Kungl. Maj:t, men att vederbörande departementschef, som väl funnit den förebragta utredningen gifva vid handen, att universitetsbiblioteket i Lund nått den omfattning, att skötseln af detsamma svårligen låte sig ombesörja med de arbetskrafter, som stode biblioteket till buds, dock ansett den stora förstärkning af personalen, som föreslagits, icke för det dåvarande fullt erforderlig, utan det närmast föreliggande behovet kunna afhjälpas genom anställande af ytterligare *en* amanuens, samt att i enlighet med departementschefens hemställer beslut fattats om aflåtande till Riksdagen af framställning om beviljande på ordinarie stat af nödigt anslag till aflöning åt ytterligare *en* amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund. Denna framställning blef ock af Riksdagen bifallen.

Det kan ju visserligen icke nekas, att i förhållande till den ordinarie tjänstemannapersonal, som förut var anställd vid universitetsbiblioteket i Lund, eller en bibliotekarie, en vice bibliotekarie och två amanuenser, den af akademiska konsistoriet begärda tillökningen i arbetskraft med ytterligare två amanuenser kunde synas tämligen stor, men då ingen ny tjänstemannabefattning vid biblioteket inrättats sedan år 1844, intill dess 1904 års Riksdag anvisade medel till aflöning af ytterligare *en* ordinarie amanuens, och en personal af fyra ordinarie tjänstemän redan så tidigt som år 1844 måste hafva ansetts vara för biblioteket behöflig, synes det, som om bibliotekets utveckling under den angifna sextioårsperioden och förhållandena vid de öfriga statsbiblioteken hade kunnat erbjuda jämförelsepunkter nog till belysning af befogenheten af det större akademiska konsistoriets begäran om arbetskrafternas förstärkning med två ordinarie amanuenser. Universitetsbibliotekariens ofvan omförmälda yttrande angående bibliotekets behof af ökade arbetskrafter gifver i båda de nämnda hänseendena en utredning, hvilken, fränsedt att däri angifna förhållanden undergått någon ändring under de två år, som förflutit, sedan yttrandet afgafs, fortfarande torde kunna gifva god ledning för bedömandet af samma behof, hvarför jag tillåter mig hänvisa till detta såsom bilaga härvid fogade yttrande.

Om man oakadt den fullständiga utredning, som sålunda förelåg i universitetsbibliotekariens yttrande, ändock möjligen kunnat i Lund hafva tvekat att begära så stor förstärkning af arbetskrafterna som den af bibliotekarien ifrågasatta, förföll likväl denna tvekan inför det förhållandet, att 1899 års Riksdag visat sig behjerta en framställning om än större förstärkning af arbetskrafterna vid universitetsbiblioteket i Uppsala, hvarest sedan 1854 funnits anställda fem ordinarie tjänstemän: bibliotekarie, vice

bibliotekarie och tre amanuenser, hvilken personal år 1899 ökades på en gång med ytterligare en vice bibliotekarie och en amanuens, förutom ytterligare en vaktmästare, hvarjämte samtidigt bibliotekets anslag på extra stat till extra ordinarie tjänstemän höjdes från 2,500 kronor till 3,500 kronor.

Det större akademiska konsistoriet i Lund, som icke kunnat frågå sin tidigare uppfattning om behovet af en förstärkning af universitetsbibliotekets arbetskrafter med två ordinarie amanuenser, har under sistlidet år bland sina så kallade riksdagspetita upprepat sin anhållan om ökning af bibliotekets tjänstemannapersonal till det antal, som två år tidigare ansetts vara af behovet påkalladt, och hos kanslersämbetet hemställt om dess medverkan för erhållande af nödigt anslag till aflöning af ytterligare en ordinarie amanuens. Efter hvad jag inhämtat, har konsistoriet i denna sin framställning ej blott åberopat den utredning, som tidigare förelegat, utan äfven fästat uppmärksamheten på vissa förhållanden, hvilka gjorde den begärda förstärkningen af arbetskrafterna än mer önskvärd nu än förut.

Redan i sitt förutnämnda yttrande hade universitetsbibliotekarien framhållit, att tjänstemannapersonalens otillräcklighet framträdte i viss mån mindre bjärt, därför att två ålderstigna f. d. tjänstemän, förre vice bibliotekarierna A. Palm och Fr. Braune, alltjämt efter sitt afskedstagande åt biblioteket ägnat ett tråget arbete, hvars betydelse för institutionen framginge bland annat däraf, att Braune liksom före sitt afskedstagande ensam mottog, granskade och bokförde alla från boktryckarna ankommande tryckleveranser, ett arbete, som måste anses helt utfylla en ordinarie tjänstemans dagliga arbetstid. Det har emellertid nu upplysts, att Braune på grund af hög ålder och försvagad hälsa tillkännagifvit sin afsikt att frånträda denna funktion; och ehuru Braune förklarat sig villig att efter måttet af sina krafter medverka vid arbetena inom biblioteket, har det dock funnits uppenbart, att sådan medverkan ingalunda kan på samma sätt som hittills bidraga till afhjälpande af bristen på arbetskrafter.

Äfven en annan omständighet, på grund hvaraf det nu ansetts vara för biblioteket af ännu större betydelse än för två år sedan att erhålla den ifrågasatta förstärkningen, har af det större akademiska konsistoriet framhållits, nämligen den, att bibliotekets öfverflyttning till dess nya lokaler är nära förestående, och att det synts högeligen önskvärdt, att så snart som möjligt efter flyttningen tiden för bibliotekets öppethållande måtte kunna utsträckas jämväl till eftermiddagarna, en anordning, som numera förekomme i de flesta större och mera besökta bibliotek och som vid universitetet i Lund vore allmänt efterlängtat, men hvars genomförande med nödvändighet förutsatte personalens förstärkning.

Denna det större akademiska konsistoriets förnyade hemställan lär hafva vunnit kanslersämbetets förord, men Kungl. Maj:t har icke funnit lämpligt att i statsverkspropositionen göra framställning i ämnet till Riksdagen. Detta torde icke gärna hafva kunnat bero därpå, att konsistoriets väl motiverade begäran funnits vara obillig, utan lär orsaken vara att söka däri, att mängden och storleken af anslagsäskanden ansetts böra mana till sparsamhet och undanskjutande af sådant, som förmenats kunna utan skada anstå. Det är naturligtvis mycket svårt för den, som ej är fackman, att afgöra, huru länge den ifrågasatta förstärkningen af arbetskrafterna vid universitetsbiblioteket i Lund må kunna undanskjutas, utan att institutionen däraf tager skada, eller om icke hvarje sådant undanskjutande innebär fara eller åtminstone synnerlig olägenhet. Såvidt jag af tillgängliga handlingar och öfriga mig bekanta förhållanden förmår bedöma, synes det närmast att antaga det senare. Må man blott besinna, att bibliotekets styresman under nu rådande förhållanden måste vid beräklandet af möjligheterna för en tillfredsställande skötsel af biblioteket såsom en viktig faktor medräkna, huruvida detsamma fortfarande må kunna tillgodogöra sig arbetshjälp af två pensionerade tjänstemän, af hvilka den ene i år uppnår 80, den andre 74 års ålder. Men äfven om den väl behöfliga förstärkningen af institutionens ordinarie arbetskrafter anses ännu något kunna uppskjutas, torde vara tydligt, att sådant uppskof måste blifva af mycket kort varaktighet. Det synes därför böra tagas under öfvervägande, hvilketdera som bör tillmätas större betydelse, ett eller annat års uppskof med en jämförelsevis ringa statsutgift eller stora svårigheter för en viktig statsinstitutions behöriga skötsel. Att den brist på tillräckliga arbetskrafter, hvilken endast ofullständigt blifvit afhulpen genom anställandet af en tredje amanuens, till hvars aflöning 1904 års Riksdag anvisat medel, skall fortfarande bereda stora svårigheter för bibliotekets skötsel, torde icke kunna förnekas af någon, som vill taga kännedom om de rådande förhållandena. Dessa svårigheter komma med nödvändighet att i hög grad ökas efter den nya biblioteksbyggnadens tagande i bruk, hvilket, efter hvad man meddelat mig, kommer att medföra icke så obetydliga förändringar i fråga om sättet för boksamlingens uppställning, i syfte att densamma må kunna med lätthet och i önskvärd utsträckning hållas för allmänheten tillgänglig. Det torde därför vara af stor betydelse för institutionen, att den redan tidigt efter inflyttningen i sitt nya hem blifver utrustad med den personal, som för ett bibliotek af dess storlek måste anses erforderlig. Det är med tanke såväl härpå som på den stora uppgift, som våra universitetsbibliotek hafva att fylla ej blott för universiteten, utan äfven för vidsträckta kretsar utanför universiteten, som jag funnit

mig böra hemställa, att det anslag för tillräcklig ökning af bibliotekets arbetskrafter, som i alla fall nödvändigt måste med det snaraste komma Lunds universitet till del, redan vid innevarande riksdag måtte beviljas.»

Den i motionen åberopade bilagan är af följande lydelse:

»Om Lunds universitets biblioteks behof af ökade arbetskrafter.

Anförande till det större akademiska konsistoriets i Lund protokoll
den 5 september 1903*

af

Universitetets bibliotekarie.

Under årens lopp hafva de tjänstepersonalen vid Lunds universitets bibliotek åliggande göromålen, såsom naturligt varit, alltmera ökat. Förvaltningen och vården af de år från år tillväxande samlingarna hafva alltjämt kräft mera arbete, och tjänstemännens tid har äfven alltmera tagits i anspråk för allmänhetens betjänande, i samma mån som biblioteket allt flitigare anlitats. Behovet af ökade arbetskrafter är därför numera ytterst kännbart, och det är ju för öfrigt så godt som själfklart, att den ordinarie tjänstemannapersonal, som redan år 1844 ansågs för biblioteket behöflig — sedan dess har ingen ny tjänstemannabefattning inrättats — icke längre kan vara tillräcklig, äfven om man tager behörig hänsyn därtill, att aflöningsförhållandena i våra dagar äro relativt bättre, än de voro på 1840- och 1850-talet, och att således äfven mera arbete nu kan af tjänstemännen krävas.

Jag skall tillåta mig att anföra några sifferuppgifter och andra fakta, ägnade att åskådliggöra den utveckling, som inom biblioteket ägt rum under de sista 60 åren. Härvid fäster jag mig särskildt vid tvenne tidpunkter i det förflutna, hvilka i viss mån kunna anses som vändpunkter i bibliotekets historia under förra århundradet, nämligen åren 1844 och 1885. Det förstnämnda året tillträdde E. W. Berling chefskapet för biblioteket, hvilket några år tidigare hade tagit i besittning de lokaler, som erhållits genom bibliotekshusets påbyggnad; samma år erhöll biblioteket

* Efterföljande anförande afsåg att närmare motivera en tidigare af universitetsbibliotekarien gjord hemställan, att större akademiska konsistoriet måtte vidtaga åtgärder för utverkande af anslag för anställande vid universitetsbiblioteket af ytterligare tvenne ordinarie amanuenser med samma lönevillkor som åtnjutas af de hittillsvarande, eller en årlig aflöning af 2,500 kronor, däraf 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, samt rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring.

med afseende på ordinarie tjänstemannabefattningar den utrustning, som det ännu äger. Året 1885 åter var det första året af Elof Tegnér's för biblioteket så betydelsefulla verksamhet som dettas chef; lokalen hade då under det näst föregående året utvidgats till sitt nuvarande omfång och i sammanhang därmed hade en tidsenlig läsesal blifvit inrättad, något, som ju särskildt måste anses som en epokgörande tilldragelse i institutionens historia.

Det är ju naturligt, att göromålen inom biblioteket måste hafva anseeligt ökats sedan 1844; men äfven om man endast jämför förhållandena i våra dagar med dem, som rådde år 1885, skall man finna en högst betydlig stegring.

De till ett biblioteks förvaltning hörande bestyren äro väsentligen af två slag: *dels* sådana, som åsyfta samlingarnas förökande och vård, *dels* sådana, som stå i samband med deras tillgänglighet för allmänheten.

Vårt biblioteks bokförråd förökas — bortsedt från gåfvor, som naturligtvis icke låta beräkna sig — dels genom *köp*, dels genom *boktryckarnes årsleveranser*, dels genom *byte*.

Hvad då angår bibliotekets årliga tillväxt genom *köp*, så har den tydligtvis blifvit större, i samma mån som detsammes årsinkomst och således äfven dess köpförmåga ökats. Jag har med afseende härpå ur räkenskaperna inhämtat, att till bokinköp i medeltal årligen användes under 1840-talet omkring 6,400 riksdaler riksgälds, under 1880-talet omkring 11,000 kronor; numera torde ett belopp af omkring 18,000 kronor kunna årligen för detta ändamål disponeras. Bokinköpens ombesörjande måste tydligen nu för tiden vara förenadt med vida mera arbete än i gamla dagar, detta icke blott därför, att större belopp än förr kunna för ändamålet användas, utan äfven och hufvudsakligen på den grund, att inköpens förberedande, som kräfver noggrant genomgående af utländska bokkataloger och litterära tidskrifter, ofta äfven rådplägnings med fackmän, måste blifva en allt drygare uppgift, i samma mån som den vetenskapliga produktionen ökas och de särskilda vetenskaperna alltmera specialiseras.

En högst betydlig stegring visar äfven bibliotekets accession genom *boktryckarnes årsleveranser*. Angående det svenska årstryckets omfång år 1844 har jag ej varit i tillfälle att skaffa mig några exakta upplysningar, men själfklart är, att det måste hafva varit helt obetydligt i jämförelse med hvad det är i våra dagar: tidningspressens alster på den tiden voro hvarken till antal eller omfång jämförliga med hvad som nu för tiden på detta område produceras, och äfven de så kallade småtryckens antal var ringa. År 1885 uppgick, enligt kungliga bibliotekets årsberättelse för 1886, det svenska boktrycket — accidenstryck, affischer och dylikt dock

oräknade — till 9,504 stycken (tidningar och tidskrifter, som utkommit en gång i veckan eller oftare, räknade som endast ett tryckalster, under det att andra dylika publikationer räknats häftesvis). År 1901 — för 1902 saknas ännu uppgift — var antalet i stället 19,560; på 16 år hade det sålunda mer än fördubblats, och i samma mån har det arbete, som tryckleveransernas mottagande och granskning kräfver, ökats. Och kontrollen däröfver att boktryckarne verkligen fullgöra sin leveransskyldighet har naturligtvis blifvit vida mödosammare, allteftersom tryckeriernas antal ökats: detta lär vid början af år 1885 hafva varit 195, och nu uppgår det till öfver 400.

Angående bibliotekets *bytesförbindelser* på 1840-talet föreligga, såvidt jag kunnat finna, inga noggranna uppgifter, men af den tryckta accessionskatalogen för 1856 framgår, att biblioteket då utbytte skrifter med 21 utländska universitet eller andra läroanstalter, alla i Europa. Det var först på 1860-talet, sedan universitetets årsskrift börjat utgifvas, som ett något större antal bytesförbindelser kunde anknytas; år 1885 uppgick deras antal till 164, nu uppgår det till inemot 300, kringspidda öfver hela världen. Antalet genom byte med utländska institutioner förvärfvade skrifter uppgick år 1885 till 2,284, år 1902 till 5,998. Att skötandet af bytesförbindelserna numera måste kräfva mycket mera arbete än i gamla tider, framgår ju tydligt af dessa siffror. Universitetets commercium litterarum har dock enligt min mening ännu icke nått den utveckling, som kunde vara önskvärd och gagnelig; med bibliotekets nuvarande fåtaliga personal skulle det emellertid knappast vara möjligt att ordentligt sköta en vidlyftigare bytesapparat.

Af hvad jag anført framgår, att bestyren med bokinköpens förberedande och ombesörjande, årstryckets emottagande och granskning samt bytesförbindelsernas skötande — med andra ord de göromål, som äro nödiga i och för bokförvärfvet — numera äro vida mera tidsödande, än fordom varit fallet. I samma mån som den årliga accessionen ökas, ökas emellertid äfven det arbete, som erfordras för det förvärfvades inordnande i samlingarna och — för så vidt det icke är fråga om så kallade småtryck — dess katalogisering; äfven inbindningens ombesörjande har naturligtvis blifvit en vida drygare uppgift än tillföre. I fråga om katalogiseringen är jämväl att märka, att densamma för att motsvara den moderna biblioteksteknikens fordringar måste utföras med vida större omfång och noggrannhet, än man för 30 à 40 år sedan ansåg nödigt.

Om sålunda det arbete, som måste nedläggas på samlingarnas förökande och vård, är mångdubbelt större, än det var på 1840-talet, och äfven vid en jämförelse med förhållandena år 1885 visar en högst be-

tydlig stegring, så är detta ej mindre fallet med de göromål, som stå i samband med bibliotekets tillgänglighet för allmänheten.

Angående den tid, under hvilken biblioteket på 1840-talet hölls öppet, föreligger, såvidt jag vet, för tiden före 1848 ingen säker uppgift, men antagligen var det en timme om dagen. Enligt ett konsistoriebeslut af 1839 skulle arbetsrummet 2 dagar i veckan, hvarje gång 2 timmar, hållas tillgängligt för arbete på stället, men detta beslut torde senare hafva blifvit upphäfdt eller fallit i glömska, ty då universitetskatalogen från och med 1848 meddelar uppgift om bibliotekets öppningstid, angifves denna ända till 1870 till endast en timme om dagen. Begagnandet på stället torde i alla händelser på 1840-talet hafva varit mycket obetydligt; utlåningen uppgick däremot redan 1844 till något öfver 3,500 volymer.

Först höstterminen 1870 infördes med afseende på bibliotekets tillgänglighet den förändring, att detta, den dagliga utlåningstimmen inberäknad, för begagnande på stället hölls öppet 3 timmar onsdagar och lördagar samt 2 timmar under öfriga söckendagar. Då emellertid läsesal alltjämt saknades och begagnandet således måste äga rum i bibliotekets arbetsrum, där utrymmet var mycket begränsadt, var antalet af dem, som drefvo studier på stället, fortfarande mycket ringa. Denna ordning bibehölls till 1885. — Under ferier hölls biblioteket under nämnda tid tillgängligt endast 2 gånger i veckan.

Med år 1885 inträdde en stor förändring i fråga om bibliotekets tillgänglighet. Den 2 januari nämnda år öppnades den nyinredda läsesalen, och i fråga om öppningstiden infördes den ordning, som ännu är gällande. Biblioteket hålles således numera, som bekant, öppet såväl för utlåning som för läsning på stället hvarje helgfri dag klockan 10 f. m.—2 e. m.; under ferierna hålles läsesalen öppen i samma utsträckning som under terminerna, men på grund af de då disponibla arbetskrafternas otillräcklighet måste framtagnandet af böcker från boksalarna samt utlåning då »i regeln» inskränkas till 2 dagar i veckan; ofta afvikes emellertid från denna regel. För öfrigt plägar tillfälle att arbeta i läsesalen lämnas åt forskare, som därom framställer begäran, på nästan hvad tid af dagen som helst, såvidt icke belysningsförhållandena lägga hinder i vägen. Såsom ett önskemål framhålles emellertid ofta, att biblioteket måtte kunna, liksom kungliga biblioteket i Stockholm och de flesta större bibliotek i utlandet, regelbundet hållas öppet äfven på eftermiddagarne, och tydligt är ju, att detta här i Lund som annorstädes skulle blifva till stort gagn för dem, som önska anlita samlingarna. Jag har också tänkt mig, att, sedan biblioteket inflyttat i sin nya byggnad, där bristen på belysning ej kommer att lägga hinder i vägen för öppningstidens utsträck-

ning i nämnda riktning, detsamma bör under lästermin hållas öppet 6 à 7 timmar dagligen, om ock icke utlåning kan behöfva äga rum under alla dessa timmar. Äfven vore synnerligen önskvärdt, att jämväl under ferier expedierande af bokbeställningar dagligen kunde äga rum. Med nuvarande arbetskrafter äro emellertid ofvannämnda utvidgningar af bibliotekets tillgänglighet icke möjliga.

Under de år, som förflutit sedan 1885, har den öfver bibliotekets begagnande förda statistiken visat ett tämligen jämnt stigande. År 1885 besöktes biblioteket sålunda af 4,839 personer (låntagare eller i läsesalen arbetande), år 1902 af 11,297; förstnämnda år framtogos för begagnande ur boksalarne omkring 11,600 volymer, af hvilka omkring 4,500 hemlånades; statistiken för år 1902 upptager 37,308 volymer såsom framtagna och däraf 13,261 såsom utlånade. Stegringen i fråga om bibliotekets begagnande under den jämförelsevis korta perioden 1885—1902 är således högst betydlig, och den tillökning i arbete, som därigenom vållats personalen, är det äfven.

För låneexpeditionens föreståndare har dessutom under den nämnda perioden tillkommit ett göromål, som i gamla tider var så godt som okänt, men som under de sista 10 à 15 åren blifvit allt drygare: förmedlandet af boklån från främmande bibliotek, resp. expedierandet af lån till andra orter. Under år 1902 hafva sålunda 480 lån (omfattande 627 volymer) för härvarande forskares räkning förmedlats från 27 olika bibliotek i Sverige och i utlandet; år 1890 — det första år, från hvilket anteckning härom finnes — var antalet blott 130 lån från 7 bibliotek. Det är tydligt, att detta slag af lånerörelse vållar mycket besvär i form af korrespondens och bokföring.

De fakta jag anført gifva tydligt vid handen, att under årens lopp alltmera af de tillgängliga arbetskrafterna måst anslås åt allmänhetens betjänande. Sedan med år 1885 låneexpeditionen fått särskild lokal, behöfde sålunda under loppet af åtskilliga år endast en tjänsteman vara där stationerad för att tillhandagå allmänheten; under 1885 och de närmaste åren kunde denne tjänsteman till och med, såsom af bibliotekets arbetsjournal framgår, medhinna att fullgöra åtskilligt annat arbete vid sidan af det till expeditionen hörande. Numera måste i regeln hans arbete under de 4 timmar, då biblioteket är öppet, helt och hållet ägnas åt till expeditionen hörande göromål; vanligen åtgår hans öfriga dagliga tjänstgöringstid, och ofta en eller annan timme däröfver, till lånejournalernas förande samt korrespondensens skötande, och dock är en e. o. tjänsteman åtminstone under de båda sista timmarne af öppningstiden, då frekvensen plägar vara starkast, beordrad till hans biträde. Bestyret med framtagande

af rekvirerade böcker och uppsättande af återställda sådana lägger också numera på ett helt annat sätt än tillförene beslag på de till sådan tjänstgöring indelade extra ordinarie amanuensernas krafter och söndersplittrar deras arbetstid, så att denna icke på långt när i samma grad som för till exempel ett tiotal år sedan kan tagas i anspråk för katalogiseringsarbeten och dylikt.

Af hvad jag anført torde otvetydigt framgå, att mitt påstående om den vid vårt universitetsbibliotek anställda personalens otillräcklighet ingalunda innebär någon öfverdrift. Att denna otillräcklighet icke under nuvarande förhållanden bjärtare framträder, beror i väsentlig mån därpå, att tvenne sedan resp. $7\frac{1}{2}$ och 5 år tillbaka pensionerade tjänstemän, vice bibliotekarierna A. Palm och Fr. Braune, alltjämt fortsätta att åt detsamma ägna ett tråget arbete. Om den betydelse, som detta arbete har för biblioteket, kan man göra sig en föreställning, om jag nämner, att bibliotekarien Palm dagligen ägnar åtskilliga timmar åt revision och katalogisering af den betydliga samlingen af svenska biografiska småskrifter, hvarvid hans omfattande personalhistoriska insikter komma biblioteket till godo, samt att bibliotekarien Braune nu likasom före sitt afskedstagande ensam mottager, granskar och bokför alla från boktryckarne anländande tryckleveranser, ett arbete som måste anses fullt utfylla en ordinarie tjänstemans dagliga arbetstid. Det är ju emellertid mycket ovisst, huru länge dessa båda herrar kunna finnas villiga att på detta sätt fortfara, och i alla händelser kommer förr eller senare den dag, då de vördnadsvärde gamle af rent naturliga skäl måste inskränka sin verksamhet vid biblioteket eller helt och hållet upphöra därmed: bibliotekarien Palm har i år uppnått 77 och bibliotekarien Braune 71 års ålder. Med tanke härpå och jämväl med hänsyn till vikten däraf att förstärkning af arbetskrafterna kommer till stånd, innan biblioteket — enligt hvad jag har skäl att hoppas under 1905 års sommar — skall öfverflyttas till sin nya byggnad, har jag icke vågat taga på mitt ansvar att längre dröja att för konsistoriet framhålla behovet af nämnda förstärkning. Frågan härom hade tydligen med fog kunnat väckas långt förr än nu. Att min företrädare icke gjorde detta och att jag själf icke ansett lämpligt att tidigare ifrågasätta åtgärder för fyllande af detta behof, har berott därpå, att statsmakternas uppmärksamhet ju måst tagas i anspråk för andra för biblioteket viktiga anslagskraf, särskildt för beredande af nödigt utrymme för samlingarna samt för höjande af årsanslaget.

Att behovet af ökade arbetskrafter skall af någon bestridas, väntar jag icke; frågan kan helt visst endast komma att röra sig om huru stor förstärkning som erfordras. För min del anser jag emellertid efter mogen

pröfning, att en ringare förstärkning än den af mig ifrågasatta, eller inrättande af två nya ordinarie amanuens tjänster, icke kan blifva tillräcklig, därest biblioteket skall kunna tidsenligt förvaltas och på ett tillfredsställande sätt fylla de berättigade kraf, som ställas på detsamma. Och med tanke på förhållandena vid de båda andra stora svenska statsbiblioteken synes det mig också, som om min begäran vore fullt rimlig, ty i jämförelse med dessa bibliotek, hvilka båda under de sista decennierna erhållit betydlig förstärkning af sina arbetskrafter, under det att vid Lunds bibliotek personalen på nära 60 år ökats med endast en vaktmästare, är det sistnämnda biblioteket på ett iögonenfallande sätt vanlottadt, äfven om man tager behörig hänsyn därtill, att de förstnämnda båda biblioteken på grund af sin storlek och den tydligtvis större frekvensen vid deras begagnande kunna behöfva större personal än vårt.

Kungliga bibliotekets stat upptager sålunda från och med år 1902 1 öfverbibliotekarie, 2 bibliotekarier och 5 ordinarie amanuenser, tillsammans *åtta* tjänstemän, samt därtill *fem* vaktmästare, för hvilka samtliga funktionärers aflöning, ifrågakommande ålderstillägg oberäknade, årligen utbetalas 34,700 kronor. Därjämte uppbär biblioteket under rubriken anslag »till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m.» ett likaledes på ordinarie stat uppfördt belopp af 10,000 kronor. Sammanlagda anslaget till aflöningar utgör således 44,700 kronor.

Universitetsbibliotekets i Uppsala personal består sedan början af år 1900 af 1 bibliotekarie, 2 vice bibliotekarier och 4 ordinarie amanuenser, tillsammans *sju* tjänstemän, samt *tre* vaktmästare, för hvilka samtliga funktionärer aflöningen, efter första lönegraden beräknad, numera uppgår till 25,800 kronor; till arfvoden åt extra ordinarie amanuenser plägar Riksdagen årligen på extra stat bevilja ett anslag af 3,500 kronor. Aflöningarnas summa per år uppgår således till 29,300 kronor.

Universitetsbiblioteket i Lund har — sedan år 1844 — 1 bibliotekarie, 1 vice bibliotekarie och 2 ordinarie amanuenser, tillsammans *fyra* tjänstemän, samt — från och med år 1901 — *två* vaktmästare, för hvilka samtliga aflöningen, efter första lönegraden beräknad, uppgår till 16,200 kronor; anslag till arfvoden åt extra biträden plägar att af Riksdagen beviljas till belopp af 2,500 kronor årligen. Aflöningarnas summa per år uppgår således till 18,700 kronor; om den af mig nu ifrågasatta framställningen vinner framgång, kommer summan dock endast att stiga till 23,700 kronor.

Det är naturligtvis icke möjligt att exakt beräkna, hvilken propor-

tion mellan tjänstemännens antal vid de nämnda tre biblioteken bör vara den riktiga. Kungl. biblioteket och universitetsbiblioteket i Uppsala äro båda till volymtalet större än vårt bibliotek — huru mycket större är svårt att säga. Det föreligger visserligen sifferuppgifter härom, men dessa grunda sig icke på under senaste tiden samtidigt företagna räkningar, utan bero delvis på sannolikhetskalkyl; och att för öfrigt det genom räkning erhållna volymantalet icke är en säker mätare på ett biblioteks omfattning, vet hvar och en, som är med dylika ting förtrogen. Villigt medgifver jag emellertid, att vårt bibliotek i anseende till volymtal är de båda öfriga rätt mycket underlägset; jag håller för troligt, ehuru jag ju därom ej kan med bestämdhet yttra mig, att Uppsalabibliotekets volymtal är ungefär hälften större än Lundabibliotekets, och möjligen är kungl. bibliotekets ännu något större; härom föreligga olika uppgifter. Men på samma gång vill jag framhålla, att göromålens omfattning i ett bibliotek på intet vis kan anses stå i någon jämn proportion till volymtalet, icke så mycket beror på om detta till exempel är 200,000 eller 300,000, utan fastmera på storleken af den årliga tillväxten och på frekvensen i fråga om samlingarnas begagnande.

Hvad då den årliga tillväxten angår, så är ju tydligt, att kungl. biblioteket är i tillfälle att inköpa vida mera utländsk litteratur än universitetsbiblioteken, då detsamma för köp och inbindning förfogar öfver 34,000 kronor årligen, under det att hvarterda universitetsbiblioteket väl knappast kan härtill använda mera än omkring 24,000 kronor. I fråga om tillväxten af svenska bokpressens alster äro ju de trenne svenska statsbiblioteken i själfva verket likställda; dock bör härvid ej förbises, att kungl. bibliotekets egenskap af nationalbibliotek med afseende på det svenska tryckets fullständigande och vård på detsamma ställer fordringar, som väl icke i fullt så hög grad kunna anses gälla i fråga om universitetsbiblioteken. Men hvad tillväxten genom bytesförbindelser angår, står kungl. biblioteket af lätt begripliga skäl långt efter universitetsbiblioteken, icke blott det uppsaliensiska, utan äfven vårt.

I fråga om tillväxt genom köp och genom tryckleveranser äro de båda universitetsbiblioteken väl på det hela taget likställda. Men med afseende på tillväxt genom bytesförbindelser är Uppsalabiblioteket vårt vida öfverlägset. Jag har förut nämnt, att våra bytesförbindelser äro till antalet inemot 300; enligt hvad jag från Uppsala erfarit, uppgå de där till omkring 1,250. Det är tydligt, att under sådant förhållande själfva skötandet af bytesförbindelserna i Uppsala kräfver mycket mera arbete än i Lund. Behandlingen af det genom byte erhållna erfordrar naturligtvis äfven större arbete på förra stället än på det senare, dock tydligen

icke i samma proportion som förbindelsernas upprätthållande, ty flertalet af de med afseende på antalet af sända skrifter mest gifvande förbindelserna, nämligen de med utländska universitet anknutna, äro ju för Uppsala och Lund gemensamma. — Den nu befintliga stora skillnaden mellan de båda biblioteken i fråga om bytesförbindelser kommer tydligtvis att minskas i samma mån som vårt universitets commercium litterarum, i enlighet med hvad jag förut framhållit som önskvärdt, utvidgas; men att vårt commercium någonsin kommer att uppnå de dimensioner, till hvilket det uppsaliensiska hunnit, måste jag erkänna vara föga sannolikt.

Hvad åter angår frekvensen i fråga om de olika svenska statsbibliotekens begagnande, föreligga ju i de resp. årsberättelserna åtskilliga statistiska uppgifter därom. Uppgifter af detta slag kunna tydligen gifva en god ledning för bedömande af förhållandenas utveckling inom ett och samma bibliotek, förutsatt att, såsom här i Lund varit fallet, de statistiska anteckningarna under en längre följd af år förts efter i det hela taget samma grundsatser. Men för jämförelse mellan förhållandena inom olika bibliotek kunna dylika siffror naturligtvis bilda en säker grundval endast i det fall, att beräkningen på de olika ställena ägt rum efter samma grunder. Detta är icke händelsen i fråga om de svenska biblioteken, och till följd af vissa för de särskilda biblioteken egendomliga förhållanden skulle det helt visst blifva svårt nog att vinna full enhet med afseende på alla förekommande detaljer, äfven om försök i den riktningen gjordes. Vid jämförelse mellan förhållandena vid de olika biblioteken böra således de i dessas årsberättelser meddelade statistiska uppgifter användas med en viss varsamhet, så mycket mera som ändamålet med desammas meddelande icke gärna kan antagas hafva varit att lämna material för dylika jämförelser: i sådant fall hade väl de respektive biblioteksförvaltningarna sökt träffa öfverenskommelse om så vidt möjligt gemensamma beräkningsgrunder.

Då jag nu med ledning af statistiska siffror söker belysa frågan om den olika frekvensen i de svenska statsbiblioteken, så sker detta således under framhållande däraf, att de siffror som anföras ej böra fattas som exakta, utan endast som approximativt riktiga uttryck för de förhållanden, hvilka de åsyfta att åskådliggöra.

De i respektive årsberättelser förekommande sifferuppgifterna rörande den nämnda frekvensen gifva således för åren 1900—1902 de medeltal, som jag nu går att angifva. (Att jag ej går något längre tillbaka i tiden beror därpå, att man med år 1900 började att uti Uppsala följa ett i viss mån förändradt beräkningssätt, som i en viktig punkt mera än det tidigare använda öfverensstämmer med det i Stockholm och Lund tillämpade.)

Uti kungl. biblioteket framtogos under de nämnda tre åren i medeltal 74,335 volymer, däraf 63,924 för begagnande i läsesalen och 10,411 för hemlån. På eftermiddagarna begagnades i läsesalen årligen i medeltal 18,359 volymer.

Uti Uppsala universitetsbibliotek framtogos i medeltal 52,187 volymer, däraf 37,953 för begagnande i läsesalen och 14,234 för hemlån. Hvad beträffar de för Uppsala egendomliga leveranserna till institutionerna af tidskriftshäften omedelbart efter deras ankomst, uppgick volymantalet till i medeltal 5,344.

Uti Lunds universitetsbibliotek framtogos i medeltal 37,598 volymer, däraf 24,616 för begagnande i läsesalen och 12,982 för hemlån.

Af de nu anförda siffrorna torde nu kunna dragas den slutsats, att, såsom förklarligt är, frekvensen i vårt bibliotek är åtskilligt mindre än i de öfriga; men äfven synes mig framgå, att detta hufvudsakligen gäller begagnandet i läsesalen. I fråga om utlåning utom bibliotekslokalen tyckes däremot vårt bibliotek vara öfverlägset kungl. biblioteket; och om man för Uppsalabibliotekets vidkommande icke fäster mera afseende än rimligt är vid de nämnda leveranserna till institutionerna, hvilka ju icke på långt när kunna vara för vederbörande förenade med samma besvär som annan utlåning, vill det synas mig, som om vårt bibliotek uti ifrågasvarande hänseende icke vore det uppsaliensiska synnerligen underlägset. Detta torde vara af väsentlig betydelse för uppskattandet af det jämförelsevis större eller mindre arbete, som åligger de respektive bibliotekens låneexpeditioner; ty det är ju tydligt, att tillhandahållandet af böcker i läsesalen vållar vida mindre besvär än deras utlånande, hvilket ju medför särskild bokföring, kontroll vid återlämnandet med flera bestyr.

Den jämförelse jag gjort mellan förhållandena vid de olika svenska statsbiblioteken synes mig gifva vid handen, att, därest vårt bibliotek erhåller den af mig ifrågasatta förstärkningen i arbetskrafter, en rimlig proportion kommer att i detta hänseende äga rum mellan de nämnda biblioteken.

Kungliga biblioteket komme då att, utöfver det antal funktionärer, som funnes i Lund, äga 1 tjänsteman i bibliotekariegraden, 1 amanuens och 3 vaktmästare samt att därjämte till »vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m.» årligen förfoga öfver 7,500 kronor mera än som här i Lund stode till buds för likartade ändamål. Jag äger emellertid icke tillräcklig kännedom om göromålsens utsträckning inom kungliga biblioteket för att jag skulle våga bestämdt yttra mig, huruvida det nämnda förhållandet mellan de båda bibliotekens arbetskrafter vore det rättvisaste tänkbara.

Universitetsbiblioteket i Uppsala komme att utöfver det antal funktionärer, som funnes i Lund, hafva en vicebibliotekarie och en vaktmästare, samt att till e. o. amanuensers aflönande årligen förfoga öfver 1,000 kronor mera än vårt bibliotek. Om rimligheten af denna proportion vågar jag med mera bestämdhet yttra mig; jag har nämligen en mera säker utgångspunkt för bedömandet i den utredning af Uppsala-bibliotekets behof af arbetskrafter, hvilken meddelas i en af bibliotekarien Annerstedt med afseende därpå till det större akademiska konsistoriet i Uppsala år 1898 gjord framställning. (Tryckt i Uppsala 1898; till större delen återgifven i statsverkspropositionen till 1899 års Riksdag.)

Uti nämnda framställning beräknar bibliotekarien Annerstedt 6 personer såsom erforderliga för utlåningsbestyrens skötande samt därutöfver en för tillsynen i läsesalen, tillsammans således 7 personer. Ehuru jag ju tänkt mig, att biblioteket skulle komma att dagligen hållas öppet vida längre tid än hittills — och längre tid än biblioteket i Uppsala nu hålles öppet — beräknar jag dock endast tillsammans 5 personer såsom här erforderliga för de nämnda göromålens skötande; jag tager nämligen hänsyn dels därtill att frekvensen här är mindre än i Uppsala, dels därtill att expeditiönsbestyren här torde blifva något enklare på grund af det nya bibliotekshusets, som jag hoppas, ändamålsenliga inredning; därjämte beräknar jag, att tillsynen öfver läsesalen under vissa delar af öppningstiden skall kunna bestridas af låneexpeditionens personal.

Bibliotekarien Annerstedt anför vidare, att i Uppsala »skötseln af den vidsträckta bytesförbindelsen med däraf följande omfattande korrespondens och nödig katalogisering fordrar sin egen man». Detta är nog fullkomligt riktigt för Uppsalabibliotekets vidkommande; här i Lund anser jag $\frac{1}{2}$ arbetskraft böra därför beräknas, men — med tanke på den stora önskvärdheten af bytesförbindelsernas utvidgning — icke mindre.

I Uppsala har vidare en tjänsteman fullt upp att göra med handhavandet af det utländska trycket. För detta ändamål måste här samma arbetskraft vara erforderlig som i Uppsala.

Likasom i Uppsala kräfver den svenska afdelningen i Lund två arbetskrafter; accessionen är ju på båda ställena densamma.

Inberäknadt institutionens chef, som väl här lika litet som i Uppsala bör tagas med i räkningen såsom bunden vid någon af de ofvan uppräknade funktionerna, erfordras enligt den ofvan gjorda jämförelsen här i Lund $9\frac{1}{2}$ arbetskrafter mot 12 i Uppsala. Om nu Uppsalabiblioteket har 7 ordinarie tjänstemän, och Lund 6, så måste på det förra stället 5 arbetskrafter utfyllas af e. o. tjänstemän, på det senare $3\frac{1}{2}$. Till extra

biträden plägar Uppsalabiblioteket årligen erhålla 3,500 kronor, vårt 2,500; detta innebär i förhållande till det ofvan beräknade behovet en ganska riktig proportion, ty

$$5 : 3\frac{1}{2} = 3,500 : 2,450.$$

Huruvida de erforderliga extraordinarie arbetskrafterna erhållas på det sätt som sker i Uppsala, d. v. s. därigenom att den tillgängliga summan fördelas på i regeln 5 e. o. amanuenser, som arbeta 4 timmar dagligen hvardera, eller om, såsom här är brukligt, större delen af beloppet fördelas på ett jämförelsevis större antal extraordinarier med blott 2 timmars daglig tjänstgöring samt ett mindre belopp (vanligen 300 kronor) användes till remunererande af ett icke vid biblioteket genom förordnande fäst skrifbiträde, är naturligtvis af underordnad betydelse, blott den erforderliga arbetskvantiteten erhålles.»

Genom hvad i motionen och den därvid fogade bilagan blifvit anfördt har Riksdagen funnit det vara utredt, att universitetsbiblioteket i Lund är i behof af ytterligare en ordinarie amanuens; och synes ordnandet af denna angelägenhet så mycket mindre böra uppskjutas, som dels biblioteket icke lär kunna för framtiden i afsevärd omfattning påräkna biträde af två f. d. tjänstemän därstädes, hvilka äfven efter sitt afskedstagande alltjämt nedlagt ett betydande arbete vid biblioteket, och dels bibliotekets nära förestående inflyttning i den för detsamma nyuppförda byggnaden kommer att medföra ökade kraf på arbete af dess tjänstemän.

De af motionären föreslagna aflöningsförmånerna äro desamma, som åtnjutas af de nuvarande biblioteksamanuenserna.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, med bifall till ifrågavarande motion, dels till aflöning åt ytterligare en amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund på ordinarie stat beviljat ett anslag af 2,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels ock medgifvit, att innehafvare af samma amanuensbefattning må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, samt att dessa ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Riksdagens i punkterna 7:o) och 14:o) här ofvan anmälda beslut föranleda icke ändring af anslaget till universiteten.

På grund åter af Riksdagens under punkterna 3:o), 4:o), 5:o), 6:o), 8:o)—13:o) samt 15:o) och 16:o) anmälda beslut har nyssnämnda anslag, nu 880,824 kronor, ökats med sammanlagdt 21,450 kronor, eller till 902,274 kronor.

Allmänna läroverken.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för tillsättande af vissa utaf de lärarbefattningar, hvilka äro erforderliga för fyllande af den 1904 års Riksdag förelagda normalstaten för de allmänna läroverken, bevilja på ordinarie stat anslag till 2 lektors-, 27 adjunks- och 14 ämneslärarinnebefattningar, att på de olika läroverken fördelas, på sätt i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifvits, samt att för detta ändamål äfvensom för genomförande af den för lärarpersonalen vid de allmänna läroverken fastställda nya löne- och pensionsregleringen med afseende å i samma statsrådsprotokoll omförmälda 14 rektors-, 34 adjunks-, 14 teckningslärare-, 14 gymnastiklärare- och 14 musiklärarebefattningar höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 207,750 kronor.

För inrättande af ofvan omförmälda nya ordinarie lärarbefattningar erfordras en höjning af ifrågavarande anslag med 110,000 kronor, däraf

2 nya lektorstjänster	å 4,000 kr.	kronor	8,000: —
27 » adjunktstjänster	» 3,000 »	»	81,000: —
14 » ämneslärarinnebefattningar	å 1,500 kr.	»	21,000: —
Summa kronor			110,000: —

Sedan genom särskilda af Eders Kungl. Maj:t under år 1905 fattade beslut de förutvarande femklassiga allmänna läroverken i Arboga, Haparanda och Piteå, de treklassiga allmänna läroverken i Alingsås, Askersund, Falköping, Sala, Skellefteå, Vimmerby, Åmål, Ängelholm och Örnsköldsvik samt pedagogierna i Köping och Södertälje förändrats till sexklassiga statsskolor, har öfverstyrelsen för de allmänna läroverken hos Eders Kungl. Maj:t föreslagit åtgärder för att, i stället för de hittills på gammal stat kvarstående ordinarie rektors-, adjunks- och öfningslärarplatserna, vid dessa 14 läroanstalter måtte från och med år 1907 å ny ordinarie stat upptagas ett motsvarande antal platser. Under förutsättning att 14 rektorsbefattningar, 29 adjunksbefattningar samt 14 teckningslärare-, 14 gymnastiklärare- och 14 musiklärarebefattningar å den nya staten skulle ersätta motsvarande befattningar vid fem- och treklassiga läroverk samt tvåklassiga pedagogier, har öfverstyrelsen ansett reservationsanslaget till de allmänna läroverken böra för ändamålet ökas med 99,250 kronor, på sätt följande i statsrådsprotokollet intagna beräkning utvisar:

Tabell, utvisande reservationsanslagets tillökning genom föreslagen öfverflyttning af vissa samskolor på ny ordinarie stat år 1907.

L ä r a r p l a t s e r.	Gamla staten		Nya staten	
	för hvarje tjänst.	tillsammans.	för hvarje tjänst.	tillsammans.
1. Femklassiga läroverk.				
3 rektorstjänster	3,500	10,500	5,000	15,000
9 adjunktstjänster	1,500	13,500	3,000	27,000
3 teckningsläraryrbesättningar	600	1,800	700	2,100
3 gymnastikläraryrbesättningar	600	1,800	700	2,100
3 musikläraryrbesättningar	450	1,350	550	1,650
2. Treklassiga läroverk.				
9 rektorstjänster	3,000	27,000	5,000	45,000
18 adjunktstjänster	1,500	27,000	3,000	54,000
9 teckningsläraryrbesättningar	300	2,700	700	6,300
9 gymnastikläraryrbesättningar	300	2,700	700	6,300
9 musikläraryrbesättningar	300	2,700	550	4,950
3. Tvåklassiga pedagogier.				
2 rektorstjänster	—	—	5,000	10,000
2 adjunktstjänster	—	—	3,000	6,000
2 teckningsläraryrbesättningar	—	—	700	1,400
2 gymnastikläraryrbesättningar	—	—	700	1,400
2 musikläraryrbesättningar	—	—	550	1,100
Summa kronor	—	91,050	—	184,300

Sammandrag: Löner enligt nya staten kr. 184,300

D:o enligt gamla staten » 91,050

Den nya staten öfverskjuter den gamla med .. kr. 93,250.

Anm. Vid två af de här ofvan afsedda treklassiga läroverken äfvensom vid pedagogien i Södertälje finnas för närvarande ordinarie rektorer. Då emellertid de kvalifikationer, som äro för handen hos en rektor vid en dylik läroanstalt, ingalunda alltid kunna anses innebära garanti för nödig skicklighet och lämplighet hos en rektor vid en sexklassig samskola, så böra förenämnda ordinarie rektorer icke utan vidare öfverflyttas på den nya staten såsom rektorer vid de respektive samskolorna, utan bör rektorstjänsten vid dessa tillsättas i den ordning, som gällande läroverksstadga i fråga om dylik tjänst föreskrifver. Vid sådant förhållande kan det inträffa, att förbemälda ordinarie rektorer, därest de icke öfverflyttas till annan lämplig tjänst eller uppföras å allmänna indragningsstaten, komma att kvarstå å gamla staten med där uppförda löner. På grund häraf kan staten för de allmänna läroverken minskas endast med 85,050 kronor, hvadan det för den nya staten erforderliga tillskottet utöfver den gamla staten utgöres af 99,250 kronor.

Den sålunda för vissa samskolors öfverflyttning på ny stat beräknade kostnaden å 99,250 kronor har emellertid departementschefen ansett kunna minskas dels med 3,000 kronor genom af Eders Kungl. Maj:t föreslagen öfverflyttning af två adjunkter till indragningsstat, hvarigenom deras löner å gammal stat skulle blifva disponibla för år 1907, dels ock med 6,000 kronor genom afförande från den gamla staten af de två rektorsbefattningar vid treklassiga läroverk, som omförmälas i anmärkningen vid ofvan intagna tabell, hvaremot en ökad kostnad af 7,500 kronor skulle föranledas däraf att af skäl, som departementschefen angifvit, fem adjunktsbefattningar utöfver det af öfverstyrelsen i tabellen upptagna antalet ansetts kunna öfverföras från gammal till ny stat. Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle sålunda kostnaden för genomförande af den nya löneregleringen med afseende å i förslaget omförmälda 14 rektors-, 34 adjunkts-, 14 teckningslärare-, 14 gymnastiklärare- och 14 musikhögrebetygslärarebefattningar föranleda en anslagshöjning af **97,750** kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit och under erinran, att Riksdagen för år 1906 på extra stat beviljat 99,200 kronor för tillfällig löneförbättring åt lärare vid allmänna läroverk och pedagogier, som enligt Riksdagens beslut skulle ombildas till samskolor eller indragas, men att anslaget för tillfällig löneförbättring för år 1907 af skäl, som departementschefen i statsrådsprotokollet anført, delvis på grund af de i nu förevarande punkt gjorda förslagen ansetts kunna bestämmas till allenast 26,250 kronor, får Riksdagen, som beträffande den nya adjunktstjänsten i Västerås förutsätter, att den i statsrådsprotokollet omnämnda utredning kommer till stånd, och som godkänner de skäl, hvilka i samma protokoll anförts i fråga om de ordinarie rektorsbefattningarna vid treklassiga läroverk, anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för tillsättande af vissa utaf de lärarbefattningar, hvilka äro erforderliga för fyllande af den 1904 års Riksdag förelagda normalstaten för de allmänna läroverken, beviljat på ordinarie stat anslag till 2 lektors-, 27 adjunkts- och 14 ämneslärarinnebefattningar, att på de olika läroverken fördelas, på sätt i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifvits, samt för detta ändamål äfvensom för genomförande af den för lärarpersonalen vid de allmänna läroverken fastställda nya löne- och pensionsregleringen med afseende å förut omförmälda 14 rektors-, 34 adjunkts-, 14 teckningslärar-, 14 gymnastiklärar- och 14 musikhögrebetygslärarebefattningar höjt reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 207,750 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att öka det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till arfvoden åt skolläkare från

dess nuvarande belopp, 8,500 kronor, till 9,550 kronor, eller med 1,050 kronor.

På grund af den utredning, som till statsrådsprotokollet blifvit i detta ärende meddelad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, ökat det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till arfvoden åt skolläkare från dess nuvarande belopp, 8,500 kronor, till 9,550 kronor, eller med 1,050 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare från 57,000 kronor till 95,000 kronor, eller med 38,000 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet anförts till stöd för detta förslag, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, höjt det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare från 57,000 kronor till 95,000 kronor, eller med 38,000 kronor.

På grund af Riksdagens i punkterna 17:o)—19:o) anmälda beslut har reservationsanslaget till de allmänna läroverken, nu 5,033,549 kronor, ökats med 246,800 kronor, eller till 5,280,349 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att de docenter vid Stockholms och Göteborgs högskolor, hvilka uppbära ersättning till belopp ungefärligen motsvarande docentstipendium vid universiteten, så ock därutöfver ett antal af högst 5 docenter vid hvardera högskolan i den ordning, de vid högskolan sinsemellan intaga efter den dag, hvars och ens förordnande blifvit af kanslern för rikets universitet stadfäst, må, såvidt de vunnit behörighet till anställning vid allmänt läroverk, äga att, enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, efter befordran vid de allmänna läroverken för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, dock ej utöfver tre år, de med nit och skicklighet deltagit i undervisningen vid vederbörande högskola; och skulle bifall härtill icke föranleda ökning af reservationsanslaget till de allmänna läroverken.

På de skäl, som af departementschefen åberopats, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att de docenter vid Stockholms och Göteborgs högskolor, hvilka uppbära ersättning till belopp ungefärligen motsvarande docentstipendium vid universiteten, så ock därutöfver ett antal af högst 5 docenter vid hvardera högskolan i den ordning, de vid högskolan sinsemellan intaga efter den dag, hvars och ens förordnande blifvit af kanslern för rikets universitet stad-

fäst, må, såvidt de vunnit behörighet till anställning vid allmänt läroverk, äga att, enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, efter befordran vid de allmänna läroverken för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, dock ej utöfver tre år, de med nit och skicklighet deltagit i undervisningen vid vederbörande högskola.

Detta beslut har icke föranlett ändring i reservationsanslaget till de allmänna läroverken.

21:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen ville medgifva, att mom. n) i kungl. kungörelsen den 27 augusti 1904 angående ny löne- och pensions-reglering för lärare och lärarinnor vid rikets allmänna läroverk finge följande ändrade lydelse:

»att lektorer vid sjökrigsskolan, *lektorer vid tekniska elementarskolorna*, lärare vid högre lärarinneseminarier och lärare vid folkskoleseminarierna må, vid öfvergång till de allmänna läroverken, för tillgodonjutande af aflöning i högre lönegrad räkna sig till godo föregående tjänstgöring såsom ordinarie lärare enligt enahanda grunder, som här ofvan angående ämneslärare blifvit stadgadt; skolande den rätt i detta afseende, som i öfrigt tillkommit lärare vid ifrågavarande läroanstalter äfvensom lärare vid enskilda läroverk, upphöra».

Till stöd för detta förslag har i motionen anförts följande:

»Enligt riksdagsbeslut af 1905 likställdes lektorerna vid de tekniska elementarskolorna i Norrköping, Malmö, Örebro, Borås och Härnösand i afseende på löne- och pensionsförmåner med lektorerna vid de högre allmänna läroverken. Det synes under slika förhållanden naturligt, att lektor vid teknisk elementarskola, som uppfyller kompetensvillkor för lektorat vid högre allmänt läroverk, bör äga rätt såväl att söka förflyttning från teknisk elementarskola till högre allmänt läroverk som att därvid för uppflyttning i högre lönegrad få räkna sig till godo den tid af föregående tjänstgöring såsom ordinarie, under hvilken han ägt full kompetens att söka dylikt lektorat.

Då behovet af lärare vid de högre allmänna läroverken i de matematiska och naturvetenskapliga disciplinerna till följd af realskolans organisation och i öfrigt utvidgadt utrymme för dessa ämnesgrupper är i tilltagande, torde en sådan åtgärd som den af mig här ofvan antydda vara berättigad äfven från den synpunkten, att tillfredsställandet af detta behof härigenom i någon mån underlättas.»

Det i motionen gjorda förslaget har synts Riksdagen vara grundadt på goda skäl. Då emellertid ändringar i de af Riksdagen år 1904 beslutade bestämmelserna angående lönetursberäkning för lärarne vid de allmänna

läroverken icke synas böra genomföras, med mindre vederbörande myndigheter varit i tillfälle att därom yttra sig, har Riksdagen ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att utredning i ämnet måtte förebringas och att, i händelse denna skulle därtill gifva anledning, förslag till ändring af ifrågavarande bestämmelser i det i motionen angifna syfte måtte af Eders Kungl. Maj:t föreläggas Riksdagen.

Riksdagen får alltså, i anledning af ifrågavarande motion, anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta utreda, huruvida och under hvilka villkor lektor vid teknisk elementarskola bör erhålla rättighet att, vid öfvergång till de allmänna läroverken, för tillgodonjutande af aflöning i högre lönegrad räkna sig till godo föregående tjänstgöring såsom ordinarie lektor vid teknisk elementarskola, samt, i händelse utredningen skulle därtill gifva anledning, till Riksdagen inkomma med förslag i ämnet.

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels, med ändring i vissa delar af hithörande af Riksdagen fastställda föreskrifter, stadga, att för tilldelande af statsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom samt åt sådana samskolor, hvilka upprättats å orter, där allmänt läroverk för gossar ej finnes, och före utgången af år 1902 fullgjort då gällande villkor för erhållande af understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, äfvensom åt sådana samskolor, som upprättas å orter, hvilkas läroverk enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut underkastats indragning, skola gälla följande grunder:

a) att skolan, oberäknadt så kallade förberedande klasser, skall meddela undervisning i minst fem årsklasser och under senaste tre år, hvarunder statsunderstöd åtnjutits, hafva haft i medeltal minst 30 lärjungar, tillhörande sistnämnda årsklasser, eller beträffande nytillkommande skola, vid den tid, då ansökning om statsbidrag göres, räkna minst 30 lärjungar i sist berörda klasser;

b) att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande skola lämna bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet;

c) att åt skola, som i a) nämnts, kan tilldelas statsunderstöd af högst 45 kronor för hvar och en af dess lärjungar i klasserna öfver de förberedande, med iakttagande härvid, dels att detta understöd må utgå med högst 4,500 kronor till hvarje skola, dels att hvarje i a) nämnd skola,

som meddelar undervisning i huslig ekonomi, må för detta ändamål kunna tilläggas ett särskildt understöd af högst 500 kronor;

d) att skolan står under inseende af en af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk utsedd inspektor samt att legitimerad läkare är anställd vid skolan;

e) att det genom intyg af skolans inspektor, till hvilket bör vara fogadt infordradt yttrande af skolans läkare, blifvit styrkt, att anordningarna vid skolan äro i hygieniskt hänseende tillfredsställande och undervisningen så ordnad, att öfveranstängning därigenom icke föranledes;

f) att ämneslärarinna, som har sin hufvudsakliga tjänstgöring i klasserna öfver de förberedande, skall för tjugufyra timmars undervisning i veckan under trettiosex läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inberäknade, erhålla aflöning, uppgående minst till ordinarie folkskollärarynnas inom samma kommun för åtta månaders tjänstgöring bestämda lägsta aflöning med inberäknande af naturaförmånerna eller, om ordinarie folkskollärarynna icke är inom kommunen anställd, lägsta lagstadgade lön för ordinarie folkskollärarynna, likaledes med inberäknande af naturaförmånerna, samt för mindre eller större antal läsveckor eller veckotimmar i proportion härtill;

g) att lärjungar till det antal, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, skola erhålla undervisning i skolan dels kostnadsfritt och dels mot en årsafgift, som icke öfverstiger 50 kronor;

h) att årlig berättelse skall afgifvas om skolans verksamhet; samt

i) att skolan skall vara underkastad den kontroll och de bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva;

dels förklara: 1) att åt redan befintlig, statsunderstödd flickskola å ort, där enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut statssamskola upprättas, må, äfven om det under a) upptagna villkoret icke är uppfyllt, tilldelas statsunderstöd under statssamskolans utveckling, efter hvars slutliga genomförande understöd ej vidare må utgå; 2) att det under f) upptagna villkoret skall intill år 1909 tillämpas endast med afseende å statsbidrag till skola, som vid 1902 års utgång ej var i åtnjutande däraf, äfvensom, hvad angår en vid nämnda tidpunkt af staten understödd skola, endast för tilldelande åt densamma af statsbidrag till högre belopp än den då uppbar; samt 3) att understöd icke må för samma skola beviljas både från anslaget till understöd åt enskilda läroverk och från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom;

dels ock höja anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom från 347,500 kronor till 380,000 kronor, eller med 32,500 kronor.

De af Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna grunderna för tilldelande af statsunderstöd åt ifrågavarande skolor skilja sig från de af Riksdagen i berörda afseende senast fastställda grunder därigenom:

att enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag rättigheten till erhållande af statsunderstöd skulle utsträckas till sådana samskolor, som upprättas å orter, hvilkas läroverk enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut underkastats indragning;

att de nu föreslagna momenten d) och e) skulle träda i stället för följande i mom. d) af 1902 års Riksdags beslut i ämnet innefattade bestämmelser:

»d) att genom intyg af vederbörande eforalstyrelse blifvit styrkt, ej mindre att anordningarna vid skolan äro i hygieniskt hänseende tillfredsställande och undervisningen så ordnad, att öfveranstängning af lärjungarna därigenom icke föranledes, än äfven att legitimerad läkare är vid skolan anställd»;

samt att enligt de föreslagna grunderna statsunderstöd skulle kunna åt redan befintlig, statsunderstödd flickskola å ort, där enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut statssamskola upprättas, tilldelas under statssamskolans utveckling, äfven om det under a) upptagna villkoret icke är uppfyllt.

Riksdagen har, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning dels godkänt följande grunder för tilldelande af statsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom samt åt sådana samskolor, hvilka upprättats å orter, där allmänt läroverk för gossar ej finnes, och före utgången af år 1902 fullgjort då gällande villkor för erhållande af understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, äfvensom åt sådana samskolor, som upprättas å orter, hvilkas läroverk enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut underkastats indragning, nämligen:

a) att skolan, oberäknadt så kallade förberedande klasser, skall meddela undervisning i minst fem årsklasser och under senaste tre år, hvar under statsunderstöd åtnjutits, hafva haft i medeltal minst 30 lärjungar, tillhörande sistnämnda årsklasser, eller, beträffande nytillkommande skola, vid den tid, då ansökning om statsbidrag göres, räkna minst 30 lärjungar i sist berörda klasser;

b) att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande skola lämna bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet;

c) att åt skola, som i a) nämnts, kan tilldelas statsunderstöd af högst 45 kronor för hvar och en af dess lärjungar i klasserna öfver de för-

beredande, med iakttagande härvid, dels att detta understöd må utgå med högst 4,500 kronor till hvarje skola, dels att hvarje i a) nämnd skola, som meddelar undervisning i huslig ekonomi, må för detta ändamål kunna tilläggas ett särskildt understöd af högst 500 kronor;

d) att genom intyg af vederbörande eforalstyrelse blifvit styrkt, ej mindre att anordningarna vid skolan äro i hygieniskt hänseende tillfredsställande och undervisningen så ordnad, att öfveranstängning af lärjungarna därigenom icke föranledes, än äfven att legitimerad läkare är vid skolan anställd;

e) att ämneslärarinna, som har sin hufvudsakliga tjänstgöring i klasserna öfver de förberedande, skall för tjugufyra timmars undervisning i veckan under trettiosex läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inberäknade, erhålla aflöning, uppgående minst till ordinarie folkskollärarynnas inom samma kommun för åtta månaders tjänstgöring bestämda lägsta aflöning med inberäkning af naturaförmånerna, eller, om ordinarie folkskollärarynna icke är inom kommunen anställd, lägsta lagstadgade lön för ordinarie folkskollärarynna, likaledes med inberäkning af naturaförmånerna, samt för mindre eller större antal läsveckor eller veckotimmar i proportion härtill;

f) att lärjungar till det antal, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, skola erhålla undervisning i skolan dels kostnadsfritt och dels mot en årsafgift, som icke öfverstiger 50 kronor;

g) att årlig berättelse skall afgifvas om skolans verksamhet; samt

h) att skolan skall vara underkastad den kontroll och de bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva;

dels förklarar: 1) att åt redan befintlig, statsunderstödd flickskola å ort, där enligt 1904 års Riksdags och Eders Kungl. Maj:ts beslut statssamskola upprättas, må, äfven om det under a) upptagna villkoret icke är uppfyllt, tilldelas statsunderstöd under statssamskolans utveckling, efter hvars slutliga genomförande understöd ej vidare må utgå; 2) att det under e) upptagna villkoret skall intill år 1909 tillämpas endast med afseende å statsbidrag till skola, som vid 1902 års utgång ej var i åtnjutande däraf, äfvensom, hvad angår en vid nämnda tidpunkt af staten understödd skola, endast för tilldelande åt densamma af statsbidrag till högre belopp än den då uppbar; samt 3) att understöd icke må för samma skola beviljas både från anslaget till understöd åt enskilda läroverk och från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom;

dels ock höjt anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom från 347,500 kronor till 380,000 kronor, eller med 32,500 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva sådan ändring i nu gällande lönereglering för högre lärarinneseminariet, att ämneslärarinna vid nämnda läroanstalt må från och med år 1907 åtnjuta lön i fyra lönegrader å 1) 1,350 kronor, 2) 1,700 kronor, 3) 2,050 kronor och 4) 2,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 750, 900, 1,050 och 1,200 kronor, med iakttagande därvid att, intill dess ny allmän författning angående civila tjänst innehafvares rätt till pension trädtt i kraft, å nämnda löneförmåner skola afgå och åt statsverket besparas, i första lönegraden 40, i andra lönegraden 50, i tredje lönegraden 60 och i fjärde lönegraden 70 kronor, *dels ock* för ändamålet höja anslaget till högre lärarinneseminariet från 53,500 kronor till 53,900 kronor, eller med 400 kronor.

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen framgår, att enligt 1904 års Riksdags därom fattade beslut ifrågavarande ämneslärarinnor åtnjuta lön i fyra lönegrader å 1) 1,300 kronor, 2) 1,650 kronor, 3) 2,000 kronor och 4) 2,350 kronor, jämte tjänstgöringspenningar å respektive 700, 850, 1,000 och 1,150 kronor, samt att de genom den föreslagna ändringen skulle blifva i afseende å löneförmåner likställda med de kvinnliga adjunkterna vid folkskoleseminarierna.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* medgifvit sådan ändring i nu gällande lönereglering för högre lärarinneseminariet, att ämneslärarinna vid nämnda läroanstalt må från och med år 1907 åtnjuta lön i fyra lönegrader å 1) 1,350 kronor, 2) 1,700 kronor, 3) 2,050 kronor och 4) 2,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 750, 900, 1,050 och 1,200 kronor, med iakttagande därvid att, intill dess ny allmän författning angående civila tjänst innehafvares rätt till pension trädtt i kraft, å nämnda löneförmåner skola afgå och åt statsverket besparas i första lönegraden 40, i andra lönegraden 50, i tredje lönegraden 60 och i fjärde lönegraden 70 kronor, *dels ock* för ändamålet höjt anslaget till högre lärarinneseminariet från 53,500 kronor till 53,900 kronor, eller med 400 kronor.

Pedagogier och folkskolor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att nedsätta anvisningen i kontant under anslaget till pedagogier och folkskolor från dess nuvarande

belopp, 24,406 kronor, till 4,950 kronor, eller med 19,456 kronor, i följd hvaraf anslaget till pedagogier och folkskolor, med inberäkning af det under rubriken »Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag: ersättningar» upptagna beloppet, 760 kronor, komme att i sin helhet uppgå till 5,710 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran, än att det, på sätt i statsrådsprotokollet blifvit antydt, synes kunna ifrågasättas, huruvida giltig anledning förefinnes att för de jämförelsevis obetydliga anslag, som äro afsedda att fortfarande kvarstå under rubriken pedagogier och folkskolor, för framtiden i riksstaten bibehålla denna anslagsrubrik.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, nedsatt anvisningen i kontant under anslaget till pedagogier och folkskolor från dess nuvarande belopp 24,406 kronor till 4,950 kronor, eller med 19,456 kronor.

I följd häraf kommer anslaget till pedagogier och folkskolor, med inberäkning af det under rubriken »Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag: ersättningar», upptagna beloppet 760 kronor, att i sin helhet uppgå till 5,710 kronor.

Folkundervisningen.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för beredande af ökade anslag till materiel, ved och ljus m. m. vid vissa folkskoleseminarier, höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 3,300 kronor.

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen inhämtas, att af den begärda anslagshöjningen beräknats

för seminariet i Karlstad	kronor	600:—
» » Falun	»	600:—
» » Skara	»	500:—
» » Umeå	»	600:—
» » Uppsala	»	1,000:—

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande af ökade anslag till materiel, ved och ljus m. m. vid vissa folkskoleseminarier, höjt anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 3,300 kronor.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af erforderliga medel till bestridande af kostnaderna för drift och underhåll af

ett skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 600 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit i detta ärende anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande af erforderliga medel till bestridande af kostnaderna för drift och underhåll af ett skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona, höjt anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 600 kronor.

På grund af de i punkterna 25:o) och 26:o) anmälda beslut har anslaget till seminarier för folkskollärares bildande från dess nuvarande belopp, 532,835 kronor, höjts med sammanlagdt 3,900 kronor, eller till 536,735 kronor.

27:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen höjt förslagsanslaget till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar från 45,000 kronor till 90,000 kronor, eller med 45,000 kronor.

28:o) I särskild, den 13 januari 1906 till Riksdagen aflåten proposition (n:o 51) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, bland annat, att, för höjande af lönerna för lärare vid folkskolor m. m. öka förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 2,150,000 kronor eller från dess nuvarande belopp, 6,350,000 kronor till 8,500,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, ökat förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 1,750,000 kronor, eller från dess nuvarande belopp, 6,350,000 kronor, till 8,100,000 kronor.

29:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen *dels* höjt förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor från 120,000 kronor till 140,000 kronor, eller med 20,000 kronor, *dels ock* höjt förslagsanslaget till understöd för aflönande af lärare vid fortsättningskolan från 50,000 kronor till 110,000 kronor, eller med 60,000 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* för sin del godkänna de af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifna grunderna för utdelande af statsbidrag till främjande af undervisning i slöjd, med rätt för Eders Kungl. Maj:t

att, när i särskilda fall omständigheterna därtill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål, utan hinder däraf, att någon afvikelse från nämnda grunder ägt rum, *dels* med ändring af den å riksstatsens åttonde hufvudtitel upptagna anslagstiteln »Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna» till »För anordnande af manlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola», höja samma förslagsanslag, nu 240,000 kronor, till 345,000 kronor, eller med 105,000 kronor, *dels ock* höja det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget med titel »För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola», nu uppgående till 90,000 kronor, till 205,000 kronor, eller med 115,000 kronor.

Omförmälda i statsrådsprotokollet angifna grunder för utdelande af statsbidrag till främjande af undervisning i slöjd äro af följande lydelse:

1) Skoldistrikt, som i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola anordnat undervisning i slöjd, må för hvarje sådan skola, i hvilken under ett kalenderår minst tio gossar eller tio flickor varit för deltagande i slöjdundervisningen vid hvarje lästermins början inskrifna och, så länge de under året tillhört skolan, i allmänhet deltagit uti denna undervisning, af statsmedel erhålla till lärarens eller lärarinnans aflöning ett bidrag för samma år, när fråga är om slöjd för gossar, efter sextio öre för slöjdtimme med högst åttioen kronor och, när fråga är om slöjd för flickor, efter trettio öre för slöjdtimme med högst fyrtio kronor 50 öre, dock under villkor:

att slöjden för gossar bestått i träslöjd eller annan lämplig slöjdart och att slöjden för flickor bestått i stickning, linnesömnad, stoppning och lappning samt, där omständigheterna så medgifvit, klädsömnad, spånad, väfning och flättningsarbeten,

att, enligt intyg af vederbörande folkskoleinspektör eller i Stockholm af stadens konsistorium, slöjdundervisningen varit anordnad på ändamålsenligt sätt, utan att undervisningen i folkskolans öfriga läroämnen därigenom eftersatts,

att samma undervisning under året pågått minst etthundra timmar, fördelade på minst tjugusex veckor med två till sex timmar i veckan och högst fyra timmar om dagen, samt

att tiden för slöjdundervisningen sammanfallit med arbetstiden i den skola, till hvilken de slöjdande hört, eller ock till en del med denna och till återstående delen, dock ej mer än en fjärdedel, med arbetstiden i småskola eller fortsättningskola inom distriktet.

2) Om i dylik folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola antalet af de i slöjdundervisningen deltagande varit så stort, att de för denna

undervisning fördelats på två eller flera afdelningar, må skoldistriktet för hvarje slöjdafdelning, i hvilken antalet slöjdande uppgått till minst femton, erhålla understöd af statsmedel enligt samma beräkningsgrund och på samma villkor, som i punkt 1) säges.

3) Statsbidrag enligt föregående bestämmelser må utgå, äfven om antalet slöjdande gossar eller flickor i en folkskola eller mindre folkskola icke uppgått till tio, såvida samtliga i folkskolan eller i folkskoleafdelningen inskrifna gossar eller flickor, så länge de under året tillhört skolan och skäligen pröfvats kunna deltaga i slöjdundervisningen, däri deltagit, eller om i skola, där slöjdundervisningen meddelats i särskilda slöjdafdelningar, någon eller några sådana haft ett mindre antal elever än femton, i hvilken senare händelse statsbidrag må utgå för så många afdelningar, som skulle hafva uppkommit, om de slöjdande uppdelats i afdelningar enligt punkt 2, dock icke för flera än som vid skolan i verkligheten föfunnits.

4) Har slöjdundervisning anordnats å allenast en af de stationer, mellan hvilka flyttande skola flyttar, eller i endast en afdelning af sådan fast skola, hvilkens särskilda afdelningar undervisas olika tider, eller har i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola eller i slöjdafdelning af dylik skola slöjdundervisning begynt under en så framskriden del af ett kalenderår, att den af denna anledning ej kunnat under samma år meddelas så lång tid, som föreskrifves i punkt 1), äger skoldistriktet, därest de i samma punkt stadgade villkoren i öfrigt uppfyllts, erhålla statsbidrag, beräknadt så som omförmäles i punkt 1), såvida undervisningen pågått minst femtio timmar, fördelade på minst tretton veckor.

5) För utbekommande af statsbidrag enligt föregående stadganden böra hinder ej möta däraf,

att slöjdundervisningen till följd af rådande smittsam sjukdom måst för någon tid inställas, eller

att under året antalet slöjdafdelningar genom sammanslagning minskats, i hvilket fall statsbidrag må utgå till de bibehållna afdelningarna i enlighet med de i punkt 1) stadgade grunderna samt till de indragna för det antal timmar undervisningen i dem pågått, eller

att vid flyttande skola de i punkterna 1) och 2) omförmälda antalen slöjdande gossar eller flickor varit fördelade på de olika stationerna, eller

att vid höstterminens början antalet slöjdande barn i skola nedgått under tio eller i slöjdafdelning under femton, i hvilket fall, därest icke på grund af bestämmelserna i punkt 3) statsbidrag må åtnjutas äfven för höstterminen, sådant bidrag må utgå för det antal timmar, slöjdundervisningen under vårterminen fortgått i enlighet med gifna föreskrifter.

De viktigaste af de förändringar, som genom de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna nya bestämmelserna skulle införas i afseende å grunderna för tilldelande af statsbidrag för undervisning i slöjd, äro:

att det för erhållande af statsbidrag bestämda *minsta antalet flickor* i samma slöjdfdelning blifvit nedsatt från 25 till 15, eller sålunda till det antal, som nu är bestämdt beträffande slöjdfdelningar för gossar;

att statsbidrag förklarats skola utgå för undervisning i slöjd, som *för gossar* anordnas i *mindre folkskola*;

att såsom villkor för erhållande af statsbidrag föreskrifvits, att undervisningen skall hafva under året pågått *minst 100 timmar*, fördelade på minst 26 veckor med två till sex timmar i veckan och högst fyra timmar om dagen;

samt att statsbidragen förklarats skola, i stället för med ett i stadgan fastställt belopp för hvarje skola eller slöjdfdelning, utgå med *visst belopp för hvarje undervisningstimme*, dock ej för mer än 135 timmar om året.

Riksdagen har funnit de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna nya bestämmelserna vara på ändamålsenligt sätt afpassade efter de önskemål, Riksdagen i sin skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t den 15 maj 1902 angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel uttalat i detta ämne, och den utredning, som i anledning af samma skrifvelse blifvit åvägabragt.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* för sin del godkänt ofvan angifna, af Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunder för utdelande af statsbidrag till främjande af undervisning i slöjd, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna därtill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder däraf, att någon afvikelse från nämnda grunder ägt rum; *dels* med ändring af den å riksstatens åttonde hufvudtitel upptagna anslagstiteln »Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna» till »För anordnande af manlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola», höjt samma förslagsanslag, nu 240,000 kronor, med 105,000 kronor, eller till 345,000 kronor; *dels* ock höjt det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget med titel »För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola», nu uppgående till 90,000 kronor, med 115,000 kronor, eller till 205,000 kronor.

31:o) I särskild proposition af den 30 december 1905 (n:o 36) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af

statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att *dels* för sin del godkänna de i samma statsrådsprotokoll angifna grunderna för utdelande af statsbidrag till anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna därtill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder däraf, att någon afvikelse från nämnda grunder ägt rum, *dels ock* på ordinarie stat under riksstatsens åttonde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag, med titel »För ordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor», å 90,000 kronor.

Omförmälda, i statsrådsprotokollet angifna grunder afse, att skol-distrikt eller skolstyrelse, som i folkskola, högre folkskola eller folkhögskola eller i särskild anstalt anordnat undervisning i huslig ekonomi med praktisk tillämpning i skolkök, borde för hvarje kurs, som omfattade minst trettio arbetsdagar, fördelade på flera eller färre veckor med en eller flera arbetsdagar i veckan, erhålla etthundra kronor såsom bidrag till lärarinnans aflöning samt femtio kronor såsom bidrag till bestridande af öfriga löpande utgifter, dock ej för lokal och bränsle, samt att för åtnjutande af statsbidrag i förevarande afseende följande villkor i öfrigt borde blifva gällande, nämligen:

1) att undervisningen har den i normalplanen för undervisningen i folkskolor och småskolor angifna uppgiften;

2) att undervisningen handhafves af en duglig, för ifrågavarande undervisning särskildt utbildad lärarinna;

3) att skolköket är tillräckligt rymligt och ändamålsenligt inrättadt samt utrustadt med lämplig, i förhållande till elevantalet tillräcklig materiel;

4) att den teoretiska och praktiska undervisningen pågår under tillsammans minst fyra timmar om dagen;

5) att undervisningen, såvidt den meddelas i folkskola eller särskild anstalt, ej meddelas åt andra elever än flickor, som antingen äro intagna i folkskola och där uppflyttats till fjärde årsklassen eller ock genomgått den egentliga folkskolan men icke äro aderton år gamla;

6) att antalet elever i hvarje kurs är minst åtta, högst sexton;

7) att undervisningen icke är förenad med servering till andra främmande matgäster än elevernas skolkamrater till ett antal, motsvarande högst hälften af elevernas;

8) att af eleverna ej upptages annan afgift än ersättning för spisning i skolköket, och att sådan afgift icke sättes högre än medelpriset för de använda matvarorna; samt

9) att undervisningen enligt intyg af vederbörande folkskoleinspektör eller i Stockholm af stadens konsistorium varit anordnad på ändamålsenligt sätt.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har föranledts af Riksdagens i skrifvelse den 15 maj 1902 (n:o 117, punkten 81:o) till Eders Kungl. Maj:t framställda anhållan, att Eders Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, om och på hvilka villkor statsunderstöd skulle kunna tilläggas folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor för beredande af undervisning i huslig ekonomi, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill en sådan utredning kunde befinnas gifva anledning.

Riksdagen är öfvertygad därom, att införandet i våra folkbildningsanstalter af undervisning i huslig ekonomi i väsentligen större omfattning än hittills kunnat ske skulle medföra synnerligen gagnande verkningar, och vill i afseende härå dels åberopa Riksdagens i nyssberörda skrifvelse gjorda uttalande, att, därest lämpliga anordningar kunde vidtagas för att i vidare kretsar af befolkningen utbreda färdighet i tillagning af sund och kraftig föda, i synnerhet af sådan beskaffenhet, att densamma lämpade sig för den kroppsarbetande befolkningens ekonomiska villkor, dessa anordningar tvifvelsutan skulle medföra sådant gagn, att desamma vore väl förtjänta att af staten uppmuntras, dels ock hänvisa till öfverstyrelsens för Stockholms stads folkskolor i statsrådsprotokollet intagna yttrande i ämnet, så lydande: »Redan under den jämförelsevis korta tid, under hvilken vid en del skolor undervisning meddelats i huslig ekonomi, torde erfarenheten hafva gifvit vid handen, att denna undervisning varit till stort gagn för skolornas kvinnliga lärjungar och haft ett välgörande inflytande på deras hem. Därtill har bidragit icke blott den vunna färdigheten att bättre sköta själfva hushållningen, utan äfven, och kanske icke minst, en erhållen vana vid ordning och renlighet vid vården af ett hem samt förmåga att öka trefnaden i detta. Ovana och oförmåga i dessa hänseenden äro ock som bekant ofta orsak till mannens utelif och allt därmed följande husligt elände. Frågan är följaktligen af djup såväl moralisk som ekonomisk innebörd, och synes det därför vara förenadt med statens intresse att genom ekonomiskt understöd verka för spridande af detta slags undervisning i allt vidare kretsar.»

Vid bestämmandet af grunderna för utdelande af statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi bör enligt Riksdagens åsikt noga beaktas, hurusom de synnerligen olikartade förhållandena inom olika delar af vårt land kunna betinga skilda former för undervisningens anordning. Den faran synes nämligen ligga nära till hands, att, därest mera detaljerade

föreskrifter angående denna undervisning meddelas, dessa, om de än å många orter kunna visa välgörande verkningar, likväl skola å andra orter finnas mindre ändamålsenliga samt därigenom verka hämmande på den ifrågavarande undervisningen och hindra dess utveckling.

Vid granskning af de föreslagna, i statsrådsprotokollet under mom. 1)—9) upptagna villkoren för erhållande af statsbidrag har Riksdagen funnit sig böra framställa följande erinringar.

I mom. 2) föreskrifves, att lärarinna i huslig ekonomi skall vara för undervisning i ämnet särskildt utbildad. Då emellertid tillgången till lärarinnor, som genomgått särskilda utbildningskurser, för närvarande torde vara ganska begränsad, har Riksdagen ansett, att omförmälda bestämmelse skulle vara ägnad att försvåra anskaffandet af lärarinnor. Härtill kommer, att enligt Riksdagens mening vid undervisningen i huslig ekonomi den hufvudsakliga vikten ligger på den praktiska handledningen af eleverna, hvilken handledning kan meddelas äfven af en lärarinna, som icke genomgått särskild utbildningskurs för lärarinnor i huslig ekonomi. Å andra sidan kan tydligen icke hvarje i hushållsbestyr duglig kvinna vara lämplig att meddela undervisning af ifrågavarande beskaffenhet; men den pröfning, som i detta afseende bör föregå antagandet af lärarinna, har synts Riksdagen kunna anförtros åt vederbörande skolråd, utan att detta behöfver vara hänvisadt att välja endast bland sådana sökande, som genomgått särskilda för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi inrättade kurser. En dylik frihet torde kunna medgifvas med hänsyn särskildt till den föreslagna bestämmelsen, att folkskoleinspektör skall vitsorda, att undervisningen varit anordnad på ändamålsenligt sätt. Riksdagen har därför ansett sig böra besluta ett tillägg till ifrågavarande moment af innehåll, att, då lärarinna icke är såsom sådan särskildt utbildad, hennes lämplighet att leda undervisning i ämnet bör vara af skolrådet pröfvad. Det torde kunna anses själfallet, att, äfven om ifrågavarande kompetensbestämmelse borttages, de särskildt utbildade lärarinnorna i allt fall komma att i första hand anlitas.

Med afseende å bestämmelsen i mom. 3), att skolkökets materiel skall vara i förhållande till elevernas antal tillräcklig, och i anledning af departementschefens i statsrådsprotokollet gjorda uttalande, att eleverna i hvarje arbetslag eller hushåll, hvilket måste hafva sin särskilda spis och sina särskilda redskap i öfrigt, borde vara helst fyra, men möjligen äfven tre eller fem, har Riksdagen allenast velat uttala, att alltför bestämda föreskrifter angående högsta antalet elever i hvarje hushåll synas Riksdagen böra undvikas.

Enligt mom. 4) skall undervisningen i hvarje kurs vara dels teoretisk

och dels praktisk. Då enligt Riksdagens mening den hufvudsakliga vikten vid undervisningen bör läggas på dess praktiska del och någon särskild, därifrån skild teoretisk undervisning icke nödvändigtvis synes behöfva i hvarje kurs förekomma, har Riksdagen ansett sig böra besluta en ändrad formulering af ifrågavarande moment.

Bestämmelsen i mom. 5), att undervisning i huslig ekonomi i folkskola får meddelas endast åt elever, som uppflyttats till fjärde årsklassen, har Riksdagen ansett icke böra oförändrad godkännas. Då elevernas mottaglighet för undervisningen torde vara mera beroende af deras ålder än af de framsteg de gjort i sina bokliga studier, har Riksdagen ansett anledning saknas att förvägra de elever i folkskola, som icke uppflyttats till fjärde årsklassen, men uppnått den ålder, att de lämpligen kunna i undervisningen deltaga, rättighet härtill; och har till följd häraf Riksdagen, som funnit minimiåldern för de elever, som icke inträdt i fjärde årsklassen, böra bestämmas till tolf år, ansett sig böra ändra mom. 5) i nämnda syfte.

Det högsta tillåtna antalet elever i hvarje kurs, hvilket af Eders Kungl. Maj:t enligt mom. 6) föreslagits till sexton, har Riksdagen ansett böra bestämmas till tjugu.

Riksdagen, som delar den af departementschefen i statsrådsprotokollet uttalade uppfattningen, att mottagande af matgäster i större utsträckning skulle menligt inverka på undervisningen, har likväl ansett hinder icke böra möta för servering åt främmande matgäster, helst elevernas skolkamrater, till samma antal som antalet af de i undervisningen deltagande eleverna; och har Riksdagen vidtagit ändring i sådant syfte af mom. 7).

Då de i ingressen till ifrågavarande bestämmelser använda orden »undervisning i huslig ekonomi med praktisk tillämpning i skolkök» synas kunna gifva anledning till den uppfattningen, att den praktiska tillämpningen skulle utgöra ett bihang till den egentliga undervisningen och att denna borde vara hufvudsakligen teoretisk, har Riksdagen i anslutning till den uppfattning, som i detta afseende här ofvan uttalats, ansett orden »med praktisk tillämpning», hvilka ord för öfrigt icke förekomma i den af Eders Kungl. Maj:t till Riksdagen gjorda hemställan, böra utgå.

Statsbidragets belopp skulle enligt berörda ingress utgöra för hvarje kurs 100 kronor såsom bidrag till lärarinnans aflöning samt 50 kronor såsom bidrag till bestridande af öfriga löpande utgifter, dock ej för lokal och bränsle. Riksdagen har emellertid ansett försiktigheten bjuda, att för närvarande, och till dess någon erfarenhet vunnits angående verkningarna af statens ingripande i nu ifrågavarande undervisning, statsbidragets belopp

för hvarje kurs begränsas till 100 kronor, däraf 75 kronor böra utgöra bidrag till lärarinnans aflöning och 25 kronor bidrag till öfriga löpande utgifter. Äfven ett statsbidrag med sålunda reduceradt belopp kommer tvifvelsutan att bereda kommunerna så afsevärd lättnad vid anordnandet af undervisning i huslig ekonomi, att en kraftig utveckling af denna undervisning inom alla delar af landet bör vara att motse.

Vidare har Riksdagen ansett bestämmelse böra lämnas därom, att, därest i samma skolkök flera kurser i huslig ekonomi gifvas under samma år, statsbidrag dock icke må utgifvas för flera än sex kurser årligen.

Den af Riksdagen beslutade nedsättningen i statsbidragens belopp har synts böra föranleda, att det för ändamålet begärda förslagsanslaget bestämmes till allenast 60,000 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen *dels* för sin del godkänt följande grunder för utdelande af statsbidrag till anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor, nämligen:

att skoldistrikt eller skolstyrelse, som i folkskola, högre folkskola eller folkhögskola eller i särskild anstalt anordnat i skolkök meddelad undervisning uti huslig ekonomi, skall äga att för hvarje kurs, som omfattar minst trettio arbetsdagar, fördelade på flera eller färre veckor med en eller flera arbetsdagar i veckan, erhålla etthundra kronor, däraf sjuttiofem kronor såsom bidrag till lärarinnans aflöning samt tjugufem kronor såsom bidrag till bestridande af öfriga löpande utgifter, dock ej för lokal och bränsle, samt att för åtnjutande af statsbidrag i förevarande afseende följande villkor i öfrigt skola blifva gällande, nämligen:

1) att undervisningen har den i normalplanen för undervisningen i folkskolor och småskolor angifna uppgiften;

2) att undervisningen handhafves af en duglig, för ifrågavarande undervisning särskildt utbildad eller eljest af skolrådet lämplig befunnen lärarinna;

3) att skolköket är tillräckligt rymligt och ändamålsenligt inrättadt samt utrustadt med lämplig, i förhållande till elevantalet tillräcklig materiel;

4) att undervisningen, som hufvudsakligen bör vara praktisk, pågår under tillsammans minst fyra timmar om dagen;

5) att undervisningen, såvidt den meddelas i folkskola eller särskild anstalt, ej meddelas åt andra elever än flickor, som antingen äro intagna i folkskola och vare sig där uppflyttats till fjärde årsklassen eller uppnått tolf års ålder eller ock afslutat sin skolgång och icke äro öfver aderton år gamla;

- 6) att antalet elever i hvarje kurs är minst åtta, högst tjugu;
- 7) att undervisningen icke är förenad med servering till flera främmande matgäster än som motsvarar elevernas antal, börande såsom matgäster mottagas i främsta rummet elevernas skolkamrater och endast då sådana ej till det fastställda antalet anmäla sig, äfven andra personer;
- 8) att af eleverna ej upptages annan afgift än ersättning för spisning i skolköket, och att sådan afgift icke sättes högre än medelpriset för de använda matvarorna;
- 9) att undervisningen enligt intyg af vederbörande folkskoleinspektör eller i Stockholm af stadens konsistorium varit anordnad på ändamålsenligt sätt; samt
- 10) att, därest i samma skolkök flera kurser anordnas under samma kalenderår, statsbidrag dock icke utgår för mer än högst sex kurser årligen;

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna därtill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågasvarande ändamål utan hinder däraf, att någon afvikelse från nämnda grunder ägt rum;

dels ock på ordinarie stat under riksstatens åttonde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag, med titel: »För anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor», å 60,000 kronor.

32:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen höjt förslagsanslaget till bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola från 75,000 kronor till 100,000 kronor, eller med 25,000 kronor.

På grund af Riksdagens i punkterna 25:o)—32:o) anmälda beslut har anslaget till folkundervisningen, nu 7,773,335 kronor, ökats med 2,183,900 kronor, eller till 9,957,236 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda anslagen till biblioteket och till samlingarnas ökande i statens historiska museum och kungl. myntkabinettet må sammanslås till ett anslag och, med anslagstitelns ändring

till »Underhåll, vård och förökande af de under akademiens inseeende ställda statssamlingar», höjas från dessa anslags nuvarande belopp, tillhopa 7,500 kronor, till 10,500 kronor, eller med 3,000 kronor, vid bifall hvar-till anslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, nu 39,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag), komme att ökas till 42,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag).

Riksdagen har beslutat, att de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda anslagen till biblioteket och till samlingarnas ökande i statens historiska museum och kungl. myntkabinettet skola sammanslås till ett anslag och, med anslagstitelns ändring till »Underhåll, vård och förökande af de under akademiens inseeende ställda statssamlingar», höjas från dessa anslags nuvarande belopp, tillhopa 7,500 kronor, till 10,500 kronor, eller med 3,000 kronor.

På grund af detta beslut har anslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, nu 39,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag), ökats till 42,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag).

Naturhistoriska riksmuseum.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, med godkännande af vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifna förändringar i aflöningsstaten för naturhistoriska riksmuseum äfvensom af i samma statsrådsprotokoll omförmälda bestämmelser för berörda aflöningsförmånens åtnjutande af intendenterna, höja museets aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 38,400 kronor, till 47,150 kronor, eller med 8,750 kronor.

Intendenternas vid naturhistoriska riksmuseum aflöning utgör för närvarande 5,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, hvilka senare kunna efter viss tids väl vitsordad tjänstgöring ökas med två ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor. I afseende på tjänstgöringspenningarna är enligt kungl. bref den 30 november 1876 bestämdt, att dessa, då med anledning af beviljad tjänstledighet vikarie för någon af nämnda tjänstemän varit förordnad, skola till vikarien utbetalas för den tid han förrättat tjänsten. Någon rätt till semester är icke tillerkänd intendenterna.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle museets aflöningsstat, såvidt den afser intendenterna, erhålla följande lydelse:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	
1 intendent	4,000: —	2,000: —	6,000: —	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
6 intendenters	24,000: —	12,000: —	36,000: —	
<i>Anmärkning.</i> Intendenten i etnografi är skyldig att, därest i framtiden etnografiska afdelningen skiljes från riksmuseet och förenas med ett själfständigt etnografiskt museum, afgå från intendentsbefattningen, när Kungl. Maj:t så påfordrar, och i stället öfvertaga befattningen såsom föreståndare för ifrågavarande etnografiska museum.				
Vikariatsersättning			1,750: —	

De föreslagna bestämmelserna för åtnjutande af de nya aflöningsförmånerna för intendenterna äro följande:

att löntagare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med någon af ifrågavarande tjänster icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den vid pröfning i stadgad ordning befinnes icke vara hinderlig för skötandet af tjänsten i fråga;

att tjänstgöringspenningar få af tjänstinnehafvare uppbäras för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som på förordnande uppehåller tjänsten, såvida ej denne därjämte bestridt annan likartad befattning och därför uppburit tjänstgöringspenningar, i hvilket fall frågan om disposition af den lediges tjänstgöringspenningar skall bero på Eders Kungl. Maj:ts pröfning;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin tjänst, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges eller eljest är lagligen förhindrad att sköta tjänsten, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att, där förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mer

än fyra år af denna tid själf med goda vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på enahanda villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af dessa förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tjänstgöringstid såsom intendent vid naturhistoriska riksmuseet, hvilken infallit före dessa bestämmelsers trädande i tillämpning;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnadsår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå, Eders Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i den samma kvarstå;

att tjänsteman skall vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade; samt

att semester må, när sådant utan hinder för göromålen behöriga gång kan ske, af tjänsteman åtnjutas under en och en half månad årligen.

I den till statsrådsprotokollet meddelade utredningen i detta ärende erinras, hurusom statsutskottet år 1905 i anledning af två motioner angående lönereglering för intendenterna vid naturhistoriska riksmuseet och föreståndaren för meteorologiska centralanstalten anført, att motionärernas åsikt, att en förbättring i intendenternas och föreståndarens för statens meteorologiska centralanstalt aflöningar vore behöflig och snarast möjligt borde vidtagas, visserligen syntes vara grundad på goda skäl, men att utskottet likväl icke tilltrött sig att i anledning af motionerna och innan frågan om dessa intendenters aflönings- och pensionsförhållanden blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvad och förelagd Riksdagen, förorda genomförandet af en förändring i nämnda afseenden. På grund häraf hemställde statsutskottet, att berörda motioner icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda. Detta blef äfven Riksdagens beslut, dock först sedan inom båda kamrarna flera ledamöter uttalat sig för den ifrågasatta löneregleringen.

Sedan 1904 års Riksdag fastställt aflöningsvillkor för lärarne vid de allmänna läroverken och därvid bestämt, att lärarne skulle lämna bidrag till sin egen pensionering efter de grunder, som angifvits af 1902 års pensionskommitté, har vid därefter verkställda löneregleringar för civila tjänstemän den sålunda fastslagna principen alltjämt iakttagits; och har anledning icke ansetts förefinnas att i nu föreliggande fall frångå den-

samma. Riksdagen har därför ansett, att bland villkoren för nu föreslagna aflöningsförmåners åtnjutande af intendenterna bör upptagas, att, intill dess ny allmän författning angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension trädte i kraft, å de i staten för intendenterna bestämda löneförmånerna skall afgå och statsverket besparas följande belopp, nämligen

i första lönegraden	180 kronor
» andra »	200 »
» tredje »	220 »

Hvad i öfrigt beträffar de föreslagna villkoren för åtnjutande af ifrågasvarande löneförmåner, har Riksdagen ansett, att, på sätt vid senaste löne-regleringar ägt rum, bland dessa villkor bör upptagas föreskrift om att intendent, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningshöjning, redan uppnått den lefnadsålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda.

I afseende å bestämmelsen i fråga om rätt att med intendentbefattning förena annan tjänst, har Riksdagen, i likhet med hvad vid senaste årens löne-regleringar iakttagits, velat uttala den mening, att denna bestämmelse bör anses innebära, att nämnda lärare icke äga mottaga stadigvarande eller regelbundet återkommande, aflönadt uppdrag, som af bolag lämnas, med mindre uppdraget vid pröfning i vederbörlig ordning befinnes icke vara för tjänstgöringen hinderligt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och med stöd af den utredning, som nu genom Eders Kungl. Maj:ts försorg blifvit åvägabragt, har Riksdagen godkänt

dels följande förändringar i aflöningsstaten för naturhistoriska riksmuseum, nämligen:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 intendent	4,000:—	2,000:—	6,000:—	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
6 intendenter	24,000:—	12,000:—	36,000:—	
<i>Anmärkning.</i> Intendenten i etnografi är skyldig att, därest i framtiden etnografiska afdelningen skiljes från riksmuseet och förenas med ett själfständigt etnografiskt museum, afgå från intendantsbefattningen, när Kungl. Maj:t så påfordrar, och i stället öfvertaga befattningen såsom föreståndare för ifrågasvarande etnografiska museum.				
Vikariatsersättning	—	—	1,750:—	

dels ock följande villkor och bestämmelser för berörda aflöningsförmånens åtnjutande af intendenterna, nämligen:

att löntagare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med någon af ifrågavarande tjänster icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den vid pröfning i stadgad ordning finnes icke vara hinderlig för skötandet af tjänsten i fråga;

att tjänstgöringspenningar få af tjänstinnehafvare uppbäras för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöringen befriad, utgå till den, som på förordnande uppehåller tjänsten, såvida ej denne därjämte bestridt annan likartad befattning och därför uppburit tjänstgöringspenningar, i hvilket fall frågan om disposition af den lediges tjänstgöringspenningar skall bero på Eders Kungl. Maj:ts pröfning;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin tjänst, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges eller eljest är lagligen förhindrad att sköta tjänsten, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att, där förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första höjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mer än fyra år af denna tid själf med goda vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på enahanda villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af dessa förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tjänstgöringstid såsom intendent vid naturhistoriska riksmuseet, hvilken infallit före dessa bestämmelsers trädande i tillämpning;

att tjänsteman, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning, redan uppnått den lefnadsålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnadsår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjän-

sten afgå, Eders Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå;

att tjänsteman skall vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade;

att, intill dess ny, allmän författning angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension trädt i kraft, å de i staten för intendenterna bestämda löneförmånerna skola afgå och åt statsverket besparas följande belopp, nämligen:

i första lönegraden	180 kronor,
» andra »	200 »
» tredje »	220 » samt

att semester må, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, af tjänsteman åtnjutas under en och en half månad årligen; hvarjämte Riksdagen höjt naturhistoriska riksmuseets aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 38,400 kronor, till 47,150 kronor, eller med 8,750 kronor.

35:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen minskat det under rubriken »Naturhistoriska riksmuseum» upptagna anslaget till materielen, till inköp af sällsynta föremål samt till vetenskapligt biträde vid de naturhistoriska samlingarnas ordnande med 500 kronor, eller från 20,750 kronor till 20,250 kronor.

På grund af Riksdagens i punkterna 34:o) och 35:o) anmälda beslut, hafva anslagen under rubriken »Naturhistoriska riksmuseum», nu 84,450 kronor, ökats med 8,250 kronor, eller till 92,700 kronor.

Meteorologiska centralanstalten.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna ej mindre följande ändringar i meteorologiska centralanstaltens aflöningsstat:

föreståndaren: lön	kronor 4,000: —
tjenstgöringspenningar	» 2,000: —
Summa kronor 6,000: —	

Anmärkning: Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

vikariatsersättning kronor 250: —

än äfven de af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastik-ärenden den 13 januari 1906 föreslagna bestämmelserna för berörda aflöningsförmåners åtnjutande af föreståndaren, *dels ock* för tillämpning häraf höja meteorologiska centralanstaltens aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 8,000 kronor, till 9,250 kronor, eller med 1,250 kronor, vid bifall hvar till anslagen under rubriken »Meteorologiska centralanstalten» nu 25,050 kronor (däraf 16,000 kronor reservationsanslag), komme att höjas till 26,300 kronor (däraf 16,000 kronor reservationsanslag).

Såväl beträffande den nuvarande aflöningen som med afseende å de föreslagna löneförmånerna är föreståndaren för meteorologiska centralanstalten likställd med intendenterna vid naturhistoriska riksmuseet; och har därför den nu föreliggande frågan blifvit i statsrådsprotokollet utredd i sammanhang med den under punkten 34:o) här ofvan behandlade frågan om lönereglering för bemälda intendent.

För löneförmånernas åtnjutande har Eders Kungl. Maj:t för ifrågasvarande föreståndare föreslagit samma bestämmelser, som föreslagits i fråga om ofvannämnda intendent; dock att den punkt, som afser rätten att uppbära tjänstgöringspenningar, ansetts böra affattas sålunda:

att tjänstgöringspenningar få af tjänstinnehafvare uppbäras endast för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat.

Under åberopande af hvad Riksdagen i punkten 34:o) här ofvan yttrat i fråga om villkoren för de enligt samma punkt ifrågasatta förhöjda aflöningsförmånernas åtnjutande, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen ej mindre godkännt

<i>dels</i> följande ändringar i meteorologiska centralanstaltens aflöningsstat:	
föreståndaren: lön	kronor 4,000: —
tjänstgöringspenningar	» 2,000: —
	Summa kronor 6,000: —

Anmärkning. Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

vikariatsersättning	kronor 250: —
---------------------------	---------------

dels ock följande villkor och bestämmelser för berörda aflöningsförmåners åtnjutande af föreståndaren, nämligen:

att löntagare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med denna tjänst icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre

den vid pröfning i stadgad ordning befinnes icke vara hinderlig för skötandet af tjänsten i fråga;

att tjänstgöringspenningar få af tjänstinnehafvare uppbäras endast för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin tjänst, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges eller eljest är lagligen förhindrad att sköta tjänsten, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att, där förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mer än fyra år af denna tid själf med goda vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på enahanda villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af dessa förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd;

att tjänsteman, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning, redan uppnått den lefnadsålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnadsår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå, Eders Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå;

att tjänsteman skall vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade;

att, intill dess ny allmän författning angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension trädt i kraft, å de i staten för föreståndaren bestämda löneförmåner skola afgå och åt statsverket besparas följande belopp, nämligen:

i första lönegraden		180 kronor,	
» andra	»	200	»
» tredje	»	220	» ; samt

att semester må, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, af tjänsteman åtnjutas under en och en half månad årligen;

än äfven höjt meteorologiska central-anstaltens aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 8,000 kronor, till 9,250 kronor, eller med 1,250 kronor.

På grund af detta beslut hafva anslagen under rubriken »Meteorologiska centralanstalten», nu 25,050 kronor (däraf 16,000 kronor reservationsanslag), höjts till 26,300 kronor (däraf 16,000 kronor reservationsanslag).

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

37:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen höjt förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn från 162,000 kronor till 185,000 kronor, eller med 23,000 kronor.

Ålderstillägg.

38:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen höjt förslagsanslaget till ålderstillägg från 41,360 kronor till 120,000 kronor, eller med 78,640 kronor.

Rese- och traktamentspenningar.

39:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen ökat förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar från 798 kronor till 6,000 kronor, eller med 5,202 kronor.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

40:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning och för jämnande af hufvudtitelns slutsumma har Riksdagen höjt förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. från 16,060 kronor till 55,046 kronor, eller med 38,986 kronor.

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, gjorda framställningar, har Riksdagen fattat följande beslut.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af arfvode å 6,400 kronor, hvaraf 2,000 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt *en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet* på extra stat för 1907 anvisa ett belopp af 6,400 kronor.

Med afseende å hvad till det statsrådsprotokoll, som bifogats Eders Kungl. Maj:ts till 1904 års Riksdag aflåtna proposition angående ändrad anordning af rikets allmänna läroverk, yttrats i fråga om den i nämnda proposition föreslagna, samma år af Riksdagen beslutade indragningen af byråchefsbefattningen å ecklesiastikdepartementets läroverksbyrå och om denna åtgärds sannolika inverkan på arbetet inom departementet, har Riksdagen funnit det anmärkningsvärdt, att behof af en ny byråchefsbefattning redan nu kan hafva framträd.

Då emellertid den lämnade utredningen synes gifva vid handen, att det på byråcheferna ankommande arbetet med beredning och föredragning af ärendena inom departementet för närvarande är af den omfattning, att det nuvarande antalet af tre byråchefer icke kan anses vara för ärendenas behöriga handläggning tillräckligt, har Riksdagen, som icke funnit anledning att nu ingå i pröfning beträffande lämpligheten af den i statsrådsprotokollet ifrågasatta arbetsfördelningen emellan departementets byråer, ansett sig icke kunna afslå Eders Kungl. Maj:ts i förevarande ämne gjorda förslag och har alltså Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande af arfvode å 6,400 kronor, hvaraf 2,000 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt en extra byrå-

chef inom ecklesiastikdepartementet på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 6,400 kronor.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena* på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 3,600 kronor.

Riksdagen anser visserligen, att för närvarande och intill dess den af Eders Kungl. Maj:t den 20 januari 1905 tillsatta kommitté inkommit med förslag, huru inom rikets officiella statistik största möjliga enhet och planmässighet i arbetet äfvensom ökad skyndsamhet vid publikationen må kunna åstadkommas, utvidgning af planen för det statistiska arbetet i dess olika förgreningar och ökning af de för ändamålet beviljade anslag böra såvidt möjligt undvikas. Men då anslagsbehofvet i nu förevarande afseende delvis är beroende af folkskoleväsendets fortgående utveckling och den ändrade organisationen af de allmänna läroverken, och då den statistiska utredning angående vissa nya ämnen, hvarom i statsrådsprotokollet förmåles, redan under någon tid fortgått och icke lämpligen synes böra afbrytas, har Riksdagen ansett Eders Kungl. Maj:ts förslag böra bifallas.

På grund häraf har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 3,600 kronor.

Riks- och landsarkiven.

43:o) I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1905 och 1906 ägt rum, till *arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 3,000 kronor.

44:o) Till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia*, har Eders Kungl. Maj:t för år 1907 äskat 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för ändamålet beviljats; och har Riksdagen, till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, anvisat för år 1907 ett extra anslag af 3,000 kronor.

45:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, till *utgifvande* genom riksarkivet af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1809*, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

46:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, på extra stat för år 1907 anvisat

dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala 1,800 kronor;

dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund 1,800 kronor;

dels ock för beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena 1,300 kronor;

dock, hvad angår hvart och ett af de två förstnämnda beloppen, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga.

47:o) Uti en till Riksdagen den 30 mars 1906 aflåten proposition (n:o 110) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för inredande, i enlighet med uppgjortt förslag, inom vissa till landsarkivet i Uppsala upplåtna lokaler af en reservdepå för äldre arkivalier från de centrala ämbetsverken i Stockholm på extra stat för år 1907 anvisa ett anslag af 4,050 kronor.

På grund af den utredning, som i anledning af Riksdagens i statsrådsprotokollet omförmälda skrifvelse den 29 maj 1901 blifvit förebragt, och i anslutning till föredragande departementschefens i ämnet uttalade uppfattning har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, för inredande, i enlighet med uppgjortt förslag, inom vissa till landsarkivet i Upsala upplåtna lokaler af en reservdepå för äldre arkivalier från de centrala ämbetsverken i Stockholm på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 4,050 kronor.

Kungl. biblioteket.

48:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 anvisa dels till *redigering af den för Sveriges offentliga bibliotek ge-*

mensamma accessionskatalogens 21:a årgång, omfattande år 1906, ett belopp af 1,500 kronor, dels ock för *redigering af ett tioårsregister till samma accessionskatalogs 11:e—20:e årgångar* ett belopp af 3,000 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit i ärendet anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1907 anvisat

dels till redigering af den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 21:a årgång, omfattande år 1906, 1,500 kronor;

dels ock för redigering af ett tioårsregister till samma accessionskatalogs 11:e—20:e årgångar 3,000 kronor.

Nationalmuseum.

49:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen jämväl för år 1907 anvisat ett extra anslag af 5,100 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

50:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899—1906 ägt rum, för anordnande af *nattlig bevakning vid nationalmuseibygnaden* anvisat på extra stat för år 1907 ett anslag af 2,000 kronor.

51:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1906 ägt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum* äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

52:o) Sedan 1905 års Riksdag för *systematiskt genomforskande samt beskrifvande och förtecknande* i erforderliga delar genom lämpliga personer, företrädesvis extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseum, enligt plan, som intendenten bestämde, af *sådana i Sverige befintliga samlingar*, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål, som afsåges i intendentens i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 omförmälda skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t den 28 september 1904, beviljat ett anslag af 6,000 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisat ett belopp af 2,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af ofvan omförmälda,

redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

Riksdagen har för systematiskt genomforskande samt beskrifvande och förtecknande i erforderliga delar af vissa, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 närmare angifna, i Sverige befintliga samlingar, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål, af förut beviljad anslag å 6,000 kronor på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

Lifrustkammaren.

53:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, *för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

54:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner* på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 2,970 kronor.

Universitetet.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Uppsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* må beviljas ett anslag af 54,000 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisas ett belopp af 9,000 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet i ärendet anförts, har Riksdagen, för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Uppsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken*, beviljat ett anslag af 54,000 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 9,000 kronor.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap* på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 2,500 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen ansett sig böra bevilja det af Eders Kungl. Maj:t åskade anslaget.

Då emellertid till Riksdagens kännedom kommit, att docenten O. Alm-gren, som, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet utvisar, under en följd af år vid universitetet i Uppsala meddelat undervisning i fornkunskap, år 1905 befordrats till amanuens vid statens historiska museum, och därför icke vidare lärar kunna för ifrågavarande undervisning påräknas, har Riksdagen ansett att vid anslaget borde fästas det villkor, att fullt lämplig person för bestridande af berörda undervisning finnes att tillgå.

På grund häraf har Riksdagen till uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 2,500 kronor, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för ifrågavarande undervisnings meddelande finnes att tillgå.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en *assistent vid institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 1,500 kronor.

Riksdagen har, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt ytterligare en amanuens vid institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 500 kronor.

58:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till aflöning åt en *assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala* samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade *seismologiska undersökningarna* på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 2,000 kronor.

59:o) Sedan 1905 års Riksdag, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala* beviljat ett anslag af 297,080 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisat ett belopp af 75,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisa ytterligare 75,000 kronor.

Riksdagen har till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *nybyggnad för den fysiska institu-*

tionen vid universitetet i Uppsala af förut beviljadt anslag å 297,080 kronor på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 75,000 kronor.

60:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt ytterligare en *amanuens vid fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 500 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt ytterligare en *amanuens vid fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 500 kronor.

61:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900—1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 3,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala*.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels*, med godkännande af en i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 omförmäld öfverenskommelse rörande af studentkåren erbjuden gåfva å 80,000 kronor, bevilja ett anslag å 174,740 kronor att, jämte erforderlig del af samma gåfva och sedan i öfverenskommelsen angifven deposition ägt rum, användas till uppförande af *gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, samt af berörda anslag på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 50,000 kronor,

dels ock medgifva, att till utrymme för idrottsplats må åt universitetet upplåtas ett å uppgjord situationsplan angifvet jordområde om 3,42 hektar af de landshöfdingen i Uppsala län förut på lön anslagna, numera till statsverket indragna löningsjordarna inom Uppsala stads område, att tillträdas den 14 mars 1907, med rätt för vederbörande arrendator af samma jordområde att därefter åtnjuta ett årligt afdrag å arrendet af 255 kronor och med skyldighet för universitetet ej mindre att till arrendatorn utgifva ersättning för den förlust, honom tillskyndas genom områdets afträdande före kontraktstidens utgång, än äfven att, därest området icke vidare kommer att användas till idrottsplats vid universitetets gymnastiska institution, återställa detsamma till statsverket i enahanda skick, som det vid upplåtelsen befinnes äga.

Öfvan omförmälda öfverenskommelse angående en af studentkåren erbjuden gåfva till universitetet är af följande innehåll:

»Uppsala studentkår erbjuder Uppsala universitet såsom gåfva 80,000 kronor på följande villkor:

a) att universitetet drager försorg om förverkligandet af planen att på platsen Slottstegelhagen—Slottshumlegården i Uppsala åstadkomma en kombinerad gymnastik- och idrottsinrättning för universitetets studerande ungdom på sådant sätt, att nämnda anläggning blir en universitetets institution;

b) att gymnastikhuset förlägges å den universitetet tillhörande mark, benämnd Slottstegelhagen, på plats, som i konsistoriets skrifvelse den 25 september 1880 afsågs för den sammanbyggda rid- och gymnastikinstitutionen;

c) att idrottsparken förlägges till den staten tillhörande s. k. Slottshumlegården i dess norra del och att lämplig förbindelse åstadkommes med gymnastikhuset;

d) att i gymnastikhuset inrymmes simhall och att med idrottsplatsen förenas båthus och skridskobana samt att anläggningen i öfrigt utföres i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en plan, som af studentkåren genom dess direktion blifvit på förhand godkänd;

e) att studentkårens direktion beredes tillfälle att inkomma med yttrande, innan reglemente för institutionens förvaltning antages, och sedermera, innan ändringar däri vidtagas, samt att studentkåren dessutom förbehålles rätt att till konsistoriet och universitetskanslern framställa sina önskemål rörande institutionens förvaltning och att få dessa af vederbörande myndighet pröfvade;

f) att anläggningen i fråga påbörjas före utgången af år 1907;

g) att studentkåren utbetalar sitt anslag så snart ett år förflutit, efter det anläggningen påbörjats;

h) att, därest anläggningen i framtiden nedlägges eller utan studentkårens medgifvande annorledes än i och för gymnastik- och idrottsöfningar användes, till studentkåren återbäres af dess dåvarande värde, hvari ej inräknas tomtvärde, ett belopp, som bestämmes af tre gode män, af hvilka universitetet utser en, studentkårens direktion en och dessa båda eller, därest de ej blifva ense, Konungens befallningshafvande i Uppsala län den tredje; samt

i) att studentkåren erbjuder sig att, såsom säkerhet för sitt bidrags utgörande, hos universitetet deponera af svenska statens eller andra, af universitetet godkända, svenska räntebärande obligationer ett belopp af 30,000 kronor samt första inteckningarna i sina fastigheter till ett belopp af 50,000 kronor, dock med förbehållen rätt att utbyta dessa senare mot annan byggnadsfondens egendom, som af universitetet godkännes, samt

med förbehåll, att studentkåren får uppbära all afkastning å de sålunda deponerade handlingarna.»

Af Eders Kungl. Maj:t gjorda framställningar i detta ämne hafva åren 1903 och 1904 varit föremål för Riksdagens pröfning.

År 1903, då Eders Kungl. Maj:t äskat ett anslag af 307,233 kronor, att jämte af studentkåren då erbjudet bidrag å 50,000 kronor användas för uppförande af gymnastikbyggnad och anordnande af idrottsplats, blef Eders Kungl. Maj:ts förslag af Riksdagen afslaget på grund af de stora kostnader, som betingades af själfva anläggningen och som ytterligare skulle för framtiden erfordras till dess förvaltning och underhåll.

Då frågan förelades 1904 års Riksdag, hade studentkåren ökat sitt bidrag till 80,000 kronor, motsvarande den beräknade kostnaden för idrottsplatsens anordnande och för inredande af en simhall i gymnastikbyggnaden, för hvars uppförande i öfrigt enligt något förändrad och förenklad plan Eders Kungl. Maj:t hos Riksdagen begärde ett anslag af 210,840 kronor. Med hänsyn till de sålunda minskade krafven på statsverket ansåg sig 1904 års statsutskott kunna förorda Eders Kungl. Maj:ts framställning, ehuru gymnastikhuset äfven enligt den då ifrågavarande planen syntes vara större tilltaget, än som varit behöfligt. Utskottets sålunda gjorda hemställan blef af Första Kammaren bifallen men afslogs af Andra Kammaren, till följd hvaraf frågan, som ansågs icke kunna blifva föremål för gemensam omröstning, hade för denna riksdag förfallit.

Genom vissa förändringar i byggnadsplanen, hvilka öfverintendents-ämbetet funnit kunna genomföras utan att i högre grad störa gymnastikbyggnadens soliditet eller utseende, har nu den beräknade byggnadskostnaden så nedbragts, att medelst ett statsanslag å 174,740 kronor jämte erforderlig del af studentkårens gåfvomedel anses kunna åstadkommas ett gymnastikhus, som fyller rimliga fordringar på en byggnad af förevarande slag; och har Riksdagen på grund af hvad i ärendet förekommit ansett sig böra bifalla det nu föreliggande förslaget.

Ehuru departementschefen ansett frågan om de årliga anslagsbehofvens tillgodoseende kunna tills vidare uppskjutas och något förslag härom sålunda nu icke blifvit Riksdagen förelagdt, har likväl Riksdagen — särskildt i anledning af större konsistoriets vid universitetet i Uppsala i statsrådsprotokollet omförmälda hemställan om ökad anslag å ordinarie stat för den kombinerade gymnastik- och idrottsanstaltens underhåll och drift till belopp af 10,975 kronor eller samma belopp, som enligt det 1904 års statsverksproposition bifogade statsrådsprotokollet af konsistoriet då äskats och hvaraf 2,200 kronor ansetts erforderliga för underhåll och skötsel af idrottsplatsen — ansett sig böra i likhet med hvad af 1904 års statsutskott

yttrats, uttala, att de beräknade årliga utgifterna för gymnastikinstitutionen synas vara i åtskilliga afseenden alltför högt tilltagna och att under inga omständigheter idrottsplatsens underhåll bör bekostas af staten.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* med godkännande af ofvan intagna öfverenskommelse rörande den af studentkåren erbjudna gåfvan å 80,000 kronor, beviljat ett anslag å 174,740 kronor att, jämte erforderlig del af samma gåfva och sedan den i öfverenskommelsen angifna depositionen ägt rum, användas till uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, samt af berörda anslag på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 50,000 kronor; *dels ock* medgifvit, att till utrymme för idrottsplats må åt universitetet upplåtas ett å uppgjord situationsplan angifvet jordområde om 3,42 hektar af de landshöfdingen i Uppsala län förut på lön anslagna, numera till statsverket indragna löningsjordarna inom Uppsala stads område, att tillträdas den 14 mars 1907, med rätt för vederbörande arrendator af samma jordområde att därefter åtnjuta ett årligt afdrag å arrendet af 255 kronor och med skyldighet för universitetet ej mindre att till arrendatorn utgifva ersättning för den förlust, honom tillskyndas genom områdets afträdande före kontraktstidens utgång, än äfven att, därest området icke vidare kommer att användas till idrottsplats vid universitetets gymnastiska institution, återställa detsamma till statsverket i enahanda skick, som det vid upplåtelsen befinnes äga.

63:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvarterdera af åren 1905 och 1906 ägt rum, för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 5,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt bestämma.

64:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *anordnande af kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

65:o) Sedan, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, dels 1901 års Riksdag för anställande under sex år från och med år 1902 af *lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i*

Lund beviljat ett anslag af 36,000 kronor, hvaraf för hvart och ett af åren 1902 och 1903 anvisats ett belopp af 6,000 kronor, dels ock 1903 års Riksdag för höjande under åren 1904—1907 af de till samma lektorer utgående arfvoden beviljat ett anslag af 12,000 kronor samt därpå och af det förut för anställande af dessa lektorer beviljade anslaget å 36,000 kronor på extra stat för hvart och ett af åren 1904, 1905 och 1906 anvisats ett belopp af 9,000 kronor att utgå med 3,000 kronor till enhvar af nämnda lektorer, under villkor att han åtog sig att meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, hvarom föreskrift kunde varda i behörig ordning meddelad, har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisa återstoden, 9,000 kronor.

Riksdagen har för anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken på extra stat för år 1907 anvisat af förut beviljade anslag återstoden, 9,000 kronor.

66:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1904, 1905 och 1906 ägt rum, för aflönande af en föreståndare för *universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att utföra det arbete, som det mindre akademiska konsistoriet finner skäl att bestämma.

67:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 500 kronor.

68:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi* och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå.

69:o) Sedan 1903 års Riksdag för inköp af instrument och inredningsartiklar för *fysiska institutionen vid universitetet i Lund* beviljat ett anslag af 10,000 kronor samt därpå anvisats på extra stat för hvarterdera af åren 1904, 1905 och 1906 ett belopp af 2,500 kronor, har Eders Kungl.

Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1907 anvisa det återstående beloppet, 2,500 kronor.

Riksdagen har för inköp af instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1907 anvisat af förut beviljad anslag återstoden, 2,500 kronor.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 67 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen, att till *ökning och komplettering af utrustningen vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund* bevilja ett anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

På grund af den i ärendet gjorda utredningen har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till ökning och komplettering af utrustningen vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund beviljat ett anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

71:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1900—1906 ägt rum, till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* för år 1907 på extra stat anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

72:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1906 ägt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1907 åt *kamreraren vid universitetet i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år anvisat 750 kronor, däraf 150 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

73:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt ordinarie lärare och vissa andra tjänstemän vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet* på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag å 10,000 kronor.

74:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att tillfällig löneförbättring för år 1907 må till vissa befattningshafvare vid universiteten i Uppsala och Lund utgå enligt följande grunder:

att extra ordinarie professorerna i Uppsala må, med undantag af extra ordinarie professorerna i psykiatri och växtbiologi, åtnjuta, därest

de innehafva begynnelselön eller berättigats uppbära allenast ett ålders-tillägg, hvardera 910 kronor, däraf 410 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt, om de berättigats uppbära två ålders-tillägg, hvardera 410 kronor, att tilläggas lönen;

att de tre laboratorerna äfvensom observatorn vid nämnda universitet må åtnjuta hvardera 940 kronor, däraf 440 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

att vice bibliotekarierna vid samma universitet må åtnjuta hvardera 500 kronor, att tilläggas lönen;

att den nuvarande extra ordinarie professorn i praktisk teologi och moralteologi vid universitetet i Lund må, därest han under år 1907 fortfarande innehar sin befattning, åtnjuta 220 kronor såsom lön;

att öfriga extra ordinarie professorer vid sistnämnda universitet, med undantag af den andra extra ordinarie professorn inom den teologiska fakulteten, må åtnjuta, därest de innehafva begynnelselön eller berättigats uppbära allenast ett ålderstillägg, hvardera 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt, därest de berättigats uppbära två ålderstillägg, hvardera 500 kronor, att tilläggas lönen;

att laboratorn i kemi äfvensom observatorn vid samma universitet må åtnjuta hvardera 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar; samt

att vice bibliotekarien darsammastädes må åtnjuta 500 kronor, att tilläggas lönen;

dels ock för bestridande af berörda löneförbättringar på extra stat för år 1907 anvisa ett förslagsanslag af 40,000 kronor.

Riksdagen har särskildt med afseende å de löneregleringar, som af Riksdagen beslutats år 1902 för de ordinarie professorerna vid universiteten och år 1904 för lärarne vid de allmänna läroverken, funnit Eders Kungl. Maj:ts nu gjorda framställning vara af förhållandena påkallad och förtjänt att af Riksdagen behjärtas.

Emot de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för ifrågavarande tillfälliga löneförbättring har Riksdagen icke funnit anledning till någon erinran.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, *dels* medgifvit, att tillfällig löneförbättring för år 1907 må till vissa befattningshafvare vid universiteten i Uppsala och Lund utgå enligt följande grunder:

att extra ordinarie professorerna i Uppsala må, med undantag af extra ordinarie professorerna i psykiatri och växtbiologi, åtnjuta, därest

de innehafva begynnelselön eller berättigats uppbära allenast ett ålders-tillägg, hvardera 910 kronor, däraf 410 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt, om de berättigats uppbära två ålders-tillägg, hvardera 410 kronor, att tilläggas lönen;

att de tre laboratorerna äfvensom observatorn vid nämnda universitet må åtnjuta hvardera 940 kronor, däraf 440 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

att vice bibliotekarierna vid samma universitet må åtnjuta hvardera 500 kronor, att tilläggas lönen;

att den nuvarande extra ordinarie professorn i praktisk teologi och moralteologi vid universitetet i Lund må, därest han under år 1907 fortfarande innehar sin befattning, åtnjuta 220 kronor såsom lön;

att öfriga extra ordinarie professorer vid sistnämnda universitet, med undantag af den andra extra ordinarie professorn inom den teologiska fakulteten, må åtnjuta, därest de innehafva begynnelselön eller berättigats uppbära allenast ett ålderstillägg, hvardera 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt, därest de berättigats uppbära två ålderstillägg, hvardera 500 kronor, att tilläggas lönen;

att laboratorn i kemi äfvensom observatorn vid samma universitet må åtnjuta hvardera 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar; samt

att vice bibliotekarien darsammastädes må åtnjuta 500 kronor, att tilläggas lönen;

dels ock för bestridande af berörda löneförbättringar på extra stat för år 1907 anvisat ett förslagsanslag af 40,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

75:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 72 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att *tillfällig löneförbättring för år 1907* må till enhvar af extra ordinarie professorerna vid institutet, med undantag af extra ordinarie professorn i psykiatri, samt till hvardera af de fast anställda två laboratorerna därstädes utgå med 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar; dock att för de extra ordinarie professorer, hvilka med inberäkning af ålders-tillägg åtnjuta en aflöning af 5,500 kronor, löneförbättringen skall utgöra 500 kronor, att tilläggas lönen, *dels ock* för berörda ändamål på extra stat för år 1907 anvisa ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

Under återopande af hvad Riksdagen under punkten 74:o) här ofvan anfört angående det af Eders Kungl. Maj:t väckta förslaget om tillfällig löneförbättring åt e. o. professorer samt vissa andra lärare och tjänstemän vid universiteten i Uppsala och Lund, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning,

dels medgifvit, att tillfällig löneförbättring för år 1907 må till en hvar af extra ordinarie professorerna vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, med undantag af extra ordinarie professorn i psykiatri, samt till hvardera af de fast anställda två laboratorerna därstädes utgå med 1,000 kronor, däraf 500 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar; dock att för de extra ordinarie professorer, hvilka med inberäkning af ålderstillägg åtnjuta en aflöning af 5,500 kronor, löneförbättringen skall utgöra 500 kronor, att tilläggas lönen;

dels ock för berörda ändamål på extra stat för år 1907 anvisat ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

76:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under de senare åren ägt rum, till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 750 kronor.

77:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt under de senare åren ägt rum, till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 750 kronor.

78:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt under de senare åren ägt rum, till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatrikska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 750 kronor.

79:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, för år 1907 på extra stat anvisat 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus*.

80:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 900 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 900 kronor.

81:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1902—1906 ägt rum, till *städning och uppässning vid karolinska mediko-kirurgiska institutets hygieniska institution* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 500 kronor.

82:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat:

dels till en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn ett belopp af 1,800 kronor;

dels ock till en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm 2,800 kronor, att utgå under villkor att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1907.

83:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatrika kliniken* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 500 kronor.

84:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt för de senare åren ägt rum, till bekostande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat ett extra anslag för år 1907 af 1,500 kronor.

85:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904, 1905 och 1906 ägt rum, för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande *undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker* under den tid af år 1907, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

Allmänna läroverken.

86:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *tillfällig löneförbättring* åt lärare vid allmänna läroverk, som skola ombildas till samskolor eller indragas, på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 26,250 kronor, att utgå efter samma grunder som under åren 1905 och 1906.

Riksdagen har för tillfällig löneförbättring åt lärare vid allmänna läroverk, som skola ombildas till samskolor eller indragas, på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 26,250 kronor att utgå efter samma grunder som under åren 1905 och 1906.

87:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 248,000 kronor.

På de skäl, som till stöd för Eders Kungl. Maj:ts framställning åberopats, har Riksdagen till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 248,000 kronor.

88:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 1,500 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:t i sin till 1904 års Riksdag aflåtna proposition angående ändrad anordning af rikets allmänna läroverk m. m. föreslog inrättande af en särskild öfverstyrelse för de allmänna läroverken, beräknades de årliga kostnaderna för öfverstyrelsen till 22,000 kronor, däraf arfvoden till ordföranden och de fyra ledamöterna 11,000 kronor, arfvode åt en notarie 4,000 kronor samt för tillfällig adjunktion, hyra för lokal och expenser 7,000 kronor, hvaremot på ecklesiastikdepartementets aflöningsstat ansågs kunna åstadkommas en besparing af 5,900 kronor genom indragning af en byråchefs aflöning 6,400 kronor och uppförande i dess ställe i staten af ett särskildt arfvode å 500 kronor.

Nu har Eders Kungl. Maj:t dels, enligt hvad i punkten 41:o) här ofvan omförmäles, begärt anslag å 6,400 kronor till en extra byråchef i ecklesiastikdepartementet, dels ock under nu förevarande punkt äskat särskildt anslag till en amanuens hos öfverstyrelsen; och har i statsrådsprotokollet rörande användningen af ofvan omförmälda anslag å 7,000 kronor lämnats en redogörelse, som utvisar, att, därest öfverstyrelsen ej fått sig af Eders Kungl. Maj:t anvisadt ett extra organisationsanslag af 1,200 kronor och

icke därjämte åtnjutit förmånen af fri lokal i det gamla riksdagshuset, dess utgiftsstat för år 1905 — trots det ringa belopp, hvartill arfvoden till extra ordinarie tjänstemäns aflöning måst inskränkas — icke på långt när kunnat gå ihop.

Riksdagen, som funnit utredningen i ärendet visa behöfligheten af det begärda anslaget till en amanuens, har emellertid icke velat underlåta att dels framhålla den bristande öfverensstämmelsen emellan de i 1904 års omförmälda proposition innefattade kostnadsberäkningarna och de anslagskraf, som nu framkommit, dels ock uttala, att det synes böra tagas i allvarligt öfvervägande, huruvida icke öfverstyrelsens verksamhetsområde skulle kunna så begränsas, att ytterligare ökning af ämbetsverkets personal kunde undvikas.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

89:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, till *resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1907 ett belopp af 6,000 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

90:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *täckande af brist i högre lärarinneseminariets anslag vid 1905 års slut samt uppehållande af undervisningen vid seminariet* på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 15,000 kronor.

För uppehållande af undervisningen vid seminariet har alltsedan år 1901 årligen af Riksdagen beviljats ett extra anslag af 8,000 kronor.

Af utredningen framgår emellertid, att detta anslag under åren 1904 och 1905, dels till följd af minskning i normalskolans elevantal och därmed också i elevavgifterna och dels genom oundgängliga höjningar af

vissa utgiftsposter, visat sig otillräckligt och att direktionen för seminariet, för att kunna på ett tillfredsställande sätt uppehålla undervisningen, nödgats öfverskrida de för ifrågavarande ändamål tillgängliga medel. Af det utaf Eders Kungl. Maj:t åskade anslagsbeloppet äro 3,000 kronor afsedda att täcka den uppkomna bristen och återstoden att användas för att möta de ökade anslagsbehofven.

Då Riksdagen funnit behofvet af den begärda höjningen utaf årsanslaget vara ådagalagdt samt ej heller haft något att erinra mot förslaget om anvisande af medel till täckande af omförmälda brist, har Riksdagen på extra stat för år 1907 beviljat *dels* till täckande af brist i högre lärarinneseminiariets anslag vid 1905 års slut 3,000 kronor; *dels ock* till uppehållande af undervisningen vid seminariet 12,000 kronor.

91:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat *dels* för uppehållande af *den valfria fjärde årskursen vid högre lärarinneseminiariet* ett belopp af 3,000 kronor; *dels* för *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och därmed förenade normalskolan för flickor ett belopp af 5,000 kronor; *dels ock* för beredande af *ökadt utrymme för seminariet och normalskolan* genom förhyrande af lämplig lokal under ett år, räknadt från och med den 1 oktober 1906, ett belopp af 3,000 kronor.

Folkundervisningen.

92:o) Sedan 1904 års Riksdag på Eders Kungl. Maj:ts framställning dels medgifvit, att statens rätt till den af *folkskoleseminariet i Härnösand* disponerade tomt jämte därå befintliga byggnader finge emot utbyte af annan mark öfverlätas till Härnösands stad i öfverensstämmelse med ett af stadsfullmäktige i Härnösand enligt beslut den 9 december 1902 gjordt anbud, dels ock beviljat för erläggande af den enligt samma beslut fordrade mellangift ett belopp af 26,000 kronor samt till utförande å det tillbytta området, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, af vissa byggnadsarbeten äfvensom anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet ett belopp af 226,000 kronor, eller sammanlagdt 252,000 kronor, och däraf på extra stat anvisats dels för år 1905 80,000 kronor och dels för år 1906 ytterligare 86,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 af omförmälda, beviljade anslag anvisa återstoden, 86,000 kronor.

Riksdagen har för utförande af vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminariet i Härnösand äfvensom för anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet af förut beviljad anslag på extra stat för år 1907 anvisat återstoden, 86,000 kronor.

93:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 bevilja dels till *inredning af de nya lokalerna för folkskoleseminariet i Härnösand* ett belopp af 19,670 kronor, dels till *trädgårdsanläggning* å samma seminariums nya tomt ett belopp af 9,000 kronor, dels ock till beredande af medel för höjning af det till seminariet utgående anslaget till *materiel, ved och ljus m. m.* under år 1907 ett belopp af 2,375 kronor, eller således sammanlagdt ett belopp af 31,045 kronor.

Efter granskning af de kostnadsberäkningar, som legat till grund för Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och vid jämförelse med de anslagsbelopp, som för liknande ändamål beviljats andra seminarier, har Riksdagen funnit de begärda anslagen böra nedsättas, anslaget till lokalernas inredning till 16,000 kronor, anslaget till trädgårdsanläggning till 8,000 kronor och det för senare hälften af år 1907 afsedda särskilda anslaget till materiel, ved och ljus m. m. till 1,875 kronor.

Riksdagen har alltså, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1907 beviljat *dels* till inredning af de nya lokalerna för folkskoleseminariet i Härnösand ett belopp af 16,000 kronor; *dels* till trädgårdsanläggning å samma seminariums nya tomt ett belopp af 8,000 kronor; *dels ock* till beredande af medel för höjning af det till seminariet utgående anslaget till materiel, ved och ljus m. m. under år 1907 ett belopp af 1,875 kronor, eller således sammanlagdt ett belopp af 25,875 kronor.

94:o) Sedan 1905 års Riksdag, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med upprättade ritningar och kostnadsförslag jämte därtill hörande, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 omförmälda och såsom alternativ II betecknade tillägg, af *ny byggnad för folkskoleseminariet i Stockholm* å de kronan tillhöriga tomterna i kvarteret Marsvinet i nämnda stad samt till anskaffande af gymnastikattiralj m. m., beviljat ett belopp af 368,850 kronor och däraf på extra stat för 1906 anvisat 100,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda, redan beviljade anslag å 368,850 kronor på extra stat för år 1907 anvisa ytterligare 100,000 kronor.

Riksdagen har till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med

upprättade ritningar och kostnadsförslag jämte därtill hörande, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 omförmälda och såsom alternativ II betecknade tillägg, af ny byggnad för folkskoleseminariet i Stockholm å de kronan tillhöriga tomterna i kvarteret Marsvinet i nämnda stad samt till anskaffande af gymnastikattiralj m. m., af förut beviljad anslag å 368,850 kronor på extra stat för år 1907 anvisat ytterligare 100,000 kronor.

95:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att statens rätt till en i stadsfullmäktiges i Växjö enligt beslut den 30 november 1904 gjorda anbud afsedd del af den utaf folkskoleseminariet i nämnda stad disponerade tomten jämte den nuvarande seminariebyggnaden må mot utbyte af annan mark öfverlätas till Växjö stad i öfverensstämmelse med samma anbud, *dels ock* bevilja för erläggande af en enligt nyssnämnda beslut fordrad mellangift ett belopp af 5,000 kronor samt till utförande å den tillökade seminarietomten, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, af *nya byggnader för seminariet äfvensom anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet* ett belopp af 266,250 kronor, eller sammanlagdt 271,250 kronor, och däraf på extra stat för år 1907 anvisa 90,000 kronor.

Riksdagen har funnit behofvet af nya byggnader för seminariet i Växjö vara ådagalagdt; och synes den i statsrådsprotokollet innefattade planen för byggnadens förläggning och utförande vara på ändamålsenligt sätt uppgjord. Hvad angår byggnadskostnaden har Riksdagen emellertid funnit det anmärkningsvärdt, att denna väsentligen öfverstiger de belopp, som under senare åren beviljats till uppförande af nya byggnader för seminarierna i Landskrona, Strängnäs och Härnösand.

För uppförande i Landskrona af ny byggnad för seminariet jämte gymnastikbyggnad och rektorsbostad beviljade nämligen Riksdagen år 1900 i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag 218,000 kronor. För seminariet i Strängnäs begärde Eders Kungl. Maj:t år 1901 likaledes för seminariebyggnad, gymnastikbyggnad och rektorsbostad 218,000 kronor, och beviljade Riksdagen, som ansåg särskild gymnastikbyggnad för seminariet icke vara behöflig, det för de öfriga byggnaderna begärda beloppet 178,500 kronor. För seminariet i Härnösand, hvarest särskild rektorsbostad ej ansågs erforderlig, beräknades kostnaden för ny seminariebyggnad och gymnastikbyggnad till 226,000 kronor, hvarvid emellertid framhölls, att anledningen till denna jämförelsevis höga kostnad förnämligast vore att söka i de höga priserna på byggnadsmaterial och arbetskraft, som vore rådande i Norrland.

Hvad angår nu förevarande förslag till uppförande i Växjö af ny seminariebyggnad jämte gymnastikbyggnad och rektorsbostad, torde visserligen med afseende å den stegring i priserna å byggnadsmaterial och arbetskraft, som ägt rum, sedan anslagen till seminarierna i Landskrona och Strängnäs beviljades, kostnaden böra beräknas till något högre belopp än för sistnämnda båda seminarier, men en ej oväsentlig minskning i byggnadskostnaden synes dock böra och kunna åvägabringas utan inskränkning af utrymmet inom byggnaderna. Därest anslaget från af Eders Kungl. Maj:t för byggnaderna jämte gymnastikattiralj begärda 266,250 kronor nedsattes till 246,250 kronor, hvartill skulle komma för det aftalade tomtbytet 5,000 kronor, synes, äfven om jämförelse anställes med kostnaderna för seminariet i Härnösand, seminariets i Växjö byggnadsfråga kunna erhålla en fullt tillfredsställande lösning.

Under åberopande häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen dels medgifvit, att statens rätt till en i ett af stadsfullmäktige i Växjö enligt beslut den 30 november 1904 gjordt anbud afsedd del af den utaf folkskoleseminariet i nämnda stad disponerade tomten jämte den nuvarande seminariebyggnaden må mot utbyte af annan mark öfverlätas till Växjö stad i öfverensstämmelse med samma anbud;

dels ock beviljat för erläggande af en enligt nyssnämnda beslut fordrad mellangift ett belopp af 5,000 kronor samt till utförande å den tillökade seminarietomten af nya byggnader för seminariet äfvensom anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet ett belopp af 246,250 kronor, eller sammanlagdt 251,250 kronor, och däraf på extra stat för år 1907 anvisat 90,000 kronor.

96:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 93 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för inredning af ett *skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona* och inköp af inventarier till detsamma å extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 2,000 kronor.

På grund af den i ärendet förebragta utredningen har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för inredning af ett skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona och inköp af inventarier till detsamma å extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 2,000 kronor.

97:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af öfverintendentsämbetet uppgjorda ritningar, af en *skolköksbyggnad vid seminariet i Murjek* för bildande af lapska småskollärare och småskollärarinnor samt till gräfvande och be-

klädande af en brunn vid seminariet på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 25,725 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet angifvits, har Riksdagen funnit sig böra bevilja erforderligt anslag för uppförande af en skolköksbyggnad vid seminariet i Murjek. Då emellertid den för själfva byggnaden beräknade kostnaden af 25,000 kronor synts Riksdagen vara alltför högt tillmätt, samt såväl Konungens befallningshafvande i Norrbottens län som domkapitlet i Luleå, hvilka myndigheter måste antagas äga tillförlitlig kännedom om ortens arbets- och materialpris, ansett byggnaden, om densamma utföres i trä, icke behöfva betinga högre kostnad än 17,000 kronor, har Riksdagen, med hänsyn jämväl tagen till de anmärkningar, som framställts mot sistberörda kostnadsberäkning, ansett otvifvelaktigt, att en fullt ändamålsenlig skolhusbyggnad kan åstadkommas för en kostnad af 20,000 kronor, hvartill bör läggas för utförande af ritnings- och kostnadsförslag 125 kronor och för anläggning af en brunn 600 kronor.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till uppförande af en skolköksbyggnad vid seminariet i Murjek för bildande af lapska småskollärare och småskollärarinnor samt till gräfvande och beklädande af en brunn vid seminariet på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 20,725 kronor.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 95 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för beredande åt folkskoleseminarierna i Skara, Umeå och Uppsala af *ökade anslag för år 1906 till materiel, ved och ljus m. m.* på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 2,100 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande åt folkskoleseminarierna i Skara, Umeå och Uppsala af *ökade anslag för år 1906 till materiel, ved och ljus m. m.* på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 2,100 kronor.

99:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppehållande af undervisning uti *folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs och Härnösand förenade öfningsskolorna*, på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 7,100 kronor.

Riksdagen har, för uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs och Härnösand förenade öfningsskolorna, på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 7,100 kronor.

100:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning

har Riksdagen till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af *repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare*, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 10,000 kronor.

101:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna och Arjepluogs församlingar* på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag å 10,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, *dels ock af redan beviljadtt anslag på extra stat för år 1907 anvisa återstoden, 600 kronor, att användas såsom bidrag till uppehållande af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola.*

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna och Arjepluogs församlingar* på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag å 10,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela; *dels ock af redan beviljadtt anslag på extra stat för år 1907 anvisat återstoden, 600 kronor, att användas såsom bidrag till uppehållande af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola.*

102:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under villkor att sådant understöd endast får tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnå af manlig elev aderton år och af kvinnlig elev sexton år, samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 35,000 kronor.

103:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan

finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

104:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900—1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att användas till *resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor* enligt de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

De tekniska läroverken.

105:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* bevilja *tillfällig löneförbättring* för år 1907 till belopp af 1,000 kronor *för* enhvar af följande *lektorer vid tekniska högskolan*, nämligen lektorerna i beskrifvande geometri och ritkonst, i allmän fysik, i skeppsbyggnadskonst, i metallurgi och hyttkonst, i geodesi och topografi, i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar, i elementarmekanik och beskrifvande maskinlära samt i elektrokemi;

dels förklara, att af nämnda tillfälliga löneförbättring 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock för ändamålet på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 8,000 kronor.

Det af Eders Kungl. Maj:t gjorda förslaget, enligt hvilket enhvar af de ordinarie lektorerna vid tekniska högskolan skulle, i likhet med hvad beträffande de extra ordinarie professorerna vid universiteten i Uppsala och Lund samt vid karolinska mediko-kirurgiska institutet med vissa undantag blifvit föreslaget, för år 1907 bekomma tillfällig löneförbättring med 1,000 kronor, har Riksdagen af hufvudsakligen samma skäl, som anförts beträffande de extra ordinarie professorernas löneförbättring, funnit vara med billighet öfverensstämmande.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* beviljat tillfällig löneförbättring för år 1907 till belopp af 1,000 kronor för enhvar af följande lektorer vid tekniska högskolan, nämligen lektorerna i beskrifvande geometri och ritkonst, i allmän fysik, i skeppsbyggnadskonst, i metallurgi och hyttkonst, i geodesi och topografi, i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar, i elementarmekanik och beskrifvande maskinlära samt i elektrokemi;

dels förklarat, att af nämnda tillfälliga löneförbättring 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock för ändamålet på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 8,000 kronor.

106:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 103 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att till *förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 16,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande år bestämdt till 17,500 kronor. Såsom skäl därtill, att det nu begärda beloppet skulle kunna för år 1907 vara tillräckligt, har departementschefen vid utredningen angående nästföregående punkt till statsrådsprotokollet yttrat följande:

»I ärendet är omförmäldt, hurusom det sedan några år på extra stat utgående anslaget till förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan, hvilket anslag för år 1906 utgör 17,500 kronor, skulle kunna, under förutsättning af bifall till den af lektorerna och högskolestyrelsen gjorda framställningen, för framtiden nedsättas med ett belopp af 1,500 kronor, som från det extra anslaget utgår såsom arfvode till extra lärare i konstruktion af maskinelement. Detta arfvode åtnjutes för närvarande på grund af nådigt medgifvande den 8 juni 1900 tills vidare af lektorn i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar A. W. Hoffstedt, hvilken tillhör den lägre löneklassen.

Det synes mig rättmätigt, att, därest nu ifrågavarande löneförbättring för lektorerna vid högskolan beviljas, nyss omförmälda extra anslag minskas med 1,000 kronor eller med hvad som motsvarar löneförbättringen för Hoffstedt. Därest återstoden af det för omförmälda extra lärarbefattning beräknade arfvodet, d. v. s. 500 kronor, tillägges honom, kommer han i allt fall att för år 1907 åtnjuta 500 kronor mer än öfriga, med honom likställda lektorer vid högskolan. Och vare sig återstoden af arfvodet tillägges honom eller användes för extra lärarkrafter, blir i allt fall äfven för år 1907 ett belopp af 1,500 kronor på extra stat tillgängligt för ökad undervisning i konstruktion af maskinelement. Till frågan om nyssnämnda extra anslag återkommer jag i näst följande punkt.»

Det lektorn Hoffstedt nu tillkommande arfvodet såsom extra lärare skulle sålunda komma att minskas med samma belopp, 1,000 kronor, hvarmed hans aflöning såsom lektor skulle, under förutsättning att han vore villig åtaga sig ökad tjänstgöringsskyldighet, blifva förhöjdt. Då det emellertid under dessa omständigheter torde vara ovisst, huruvida vare sig Hoffstedt eller annan kompetent person kan vara villig att efter ingången af år 1907 åtaga sig att för ett arfvode af endast 500 kronor om året uppehålla ifrågavarande extra lärarbefattning, har Riksdagen ansett sig böra

framhålla, att Eders Kungl. Maj:t icke lär sakna utväg att för år 1907 bereda den förhöjning i arfvodet för nämnda befattning, som må befinnas vara af behovet påkallad.

Under åberopande häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, till förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 16,500 kronor.

107:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af *undervisningsmateriel för den elektrotekniska fackskolan vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1907 anvisa ett anslag af 15,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är afsedt att användas på sätt följande kostnadsberäkning utvisar:

Elektriska maskiner enligt specifikation från Allmänna svenska elektriska aktiebolaget	kronor 11,725: —
4 st. prec. wattmetrar, Siemens & Halskes, enligt priskurant à 240 riksmark,	
4 st. strömvändare enligt priskurant à 62 riksmark c:a	» 1,200: —
2 st. Hitzdraht voltmetrar enl. priskurant à 150 riksmark,	
1 st. voltmeter, Siemens & Halskes, enligt priskurant, 250 riksmark,	
2 st. ampèremetrar enligt priskurant à 225 riksmark c:a	» 1,000: —
Extra anordningar å maskinerna, lednings- och kopplingsanordningar m. m.	» 1,075: —
Summa kronor	15,000: —

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, till anskaffande af undervisningsmateriel för den elektrotekniska fackskolan vid tekniska högskolan, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 15,000 kronor.

108:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* bevilja *tillfällig löneförbättring för år 1907 åt följande lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt* med

för föreståndaren	kronor 1,000: —
» 8 lektorer 1,000 kronor hvardera	» 8,000: —

för läraren i verkstadsarbete.....	kronor	500: —
» andra läraren i byggnadslära.....	»	500: —
» » » » matematik.....	»	750: —
» » » » allmän kemi.....	»	750: —
» läraren i skeppsbyggeri.....	»	750: —
» » i frihandsteckning.....	»	650: —

dels förklara, att af den lektorerna tillkommande löneförbättringen 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar,

dels ock för nu ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 12,900 kronor.

Den aflöning, som för närvarande är bestämd för de lärare, för hvilka löneförbättring nu ifrågasättes, finnes angifven å följande ur statsrådsprotokollet hämtade öfversikt:

1 föreståndare, som tillika är lektor, utom fri bostad..	kronor	5,000: —
8 lektorer à 4,000 kronor hvardera	»	32,000: —
1 lärare i verkstadsarbete.....	»	3,000: —
med rätt för dessa till två ålderstillägg, hvartera å		
500 kronor efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring.		

1 andra lärare i byggnadslära.....	»	3,000: —
1 » » i matematik.....	»	2,500: —
1 » » i allmän kemi.....	»	2,500: —
1 lärare i skeppsbyggeri.....	»	2,500: —
1 » i frihandsteckning.....	»	2,200: —

med rätt för dessa till ett ålderstillägg å 500 kronor efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring.

Då af utredningen i ärendet framgår, att de ifrågavarande lärarne vid Chalmers tekniska läroanstalt äro i jämförelse med motsvarande lärare vid andra läroanstalter, särskildt de allmänna läroverken och de tekniska elementarskolorna, för lågt aflönade, och Riksdagen funnit de föreslagna löneförbättringarna vara efter behovet i hvarje fall väl afpassade, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning,

dels beviljat tillfällig löneförbättring för år 1907 åt följande lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt med

för föreståndaren	kronor	1,000: —
» 8 lektorer 1,000 kronor hvardera	»	8,000: —
» läraren i verkstadsarbete	»	500: —
» andra läraren i byggnadslära	»	500: —

för andra läraren i matematik.....	kronor	750: —
» » » i allmän kemi	»	750: —
» läraren i skeppsbyggeri	»	750: —
» » i frihandsteckning	»	650: —

dels förklarar, att af den lektorerna tillkommande löneförbättringen 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock för nu ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 12,900 kronor.

109:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för *uppförande vid Chalmers tekniska läroanstalt af en ny verkstadsskorsten*, i enlighet med uppgjord ritning och kostnadsförslag, på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 6,000 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till bestridande af kostnaderna för uppförande vid Chalmers tekniska läroanstalt af en ny verkstadsskorsten, i enlighet med uppgjord ritning och kostnadsförslag, på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 6,000 kronor.

110:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat:

dels till *förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska skolan i Stockholm* 2,000 kronor;

dels ock till inköp och underhåll af *inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola* 750 kronor;

eller tillhopa 2,750 kronor.

111:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för utförande af *ny elektrisk belysningsanordning i tekniska skolans i Stockholm lokaler* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 9,300 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för utförande af ny elektrisk belysningsanordning i tekniska skolans i Stockholm lokaler, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 9,300 kronor.

112:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Norrköping* på extra stat för år 1907 anvisa till betjäningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisningen i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt

läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar 300 kronor, till ny verkstadsmateriel 10,500 kronor, samt till nya belysnings- och motoranläggningar 3,400 kronor, eller tillhopa 16,700 kronor.

Af de särskilda här ofvan uppräknade anslagsbeloppen hafva de sex först omförmälda förut under en följd af år utgått. Däremot äro anslagen å 10,500 kronor till ny verkstadsmateriel och å 3,400 kronor till nya belysnings- och motoranläggningar framkallade af nya behof.

Den verkstadsmateriel, som föreslås till nyanskaffande, finnes upptagen i följande tablå:

1 universalfräsmaskin med fräsar	kronor	3,100: —
2 järnsvarfvar	»	3,000: —
4 chuckar och 7 tolkar till svarfvarna	»	550: —
1 dubbelslipningsapparat till »	»	85: —
2 metallsvarfvar med tillbehör	»	720: —
1 kipphyfvel	»	1,050: —
1 pelarborrmaskin	»	295: —
1 snällborrapparat och 4 borrhuckar	»	264: —
20 satser spiralborrar till borrapparat	»	97: —
1 centrermaskin	»	330: —
1 slipmaskin	»	278: —
1 spiralborrslipapparat	»	307: —
1 parallellskrufstycke	»	60: —
2 gängkloppor och 1 gängskifva med tillbehör	»	126: —
2 rörgängkloppor med tappar	»	100: —
26 brotschar	»	117: —
Diverse	»	21: —
Summa kronor		10,500: —

Af anslaget till nya belysnings- och motoranläggningar skulle åtgå: till förändrad och utvidgad belysningsanläggning, enligt förslag, kronor 1,066: —

» motoranläggning i skolans verkstad, enligt förslag » | 2,311: — |

» diverse kostnader » | 23: — |

Summa kronor 3,400: —

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping på extra stat för år 1907 anvisat till betjäningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisningen i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar

300 kronor, till ny verkstadsmateriel 10,500 kronor, samt till nya belysnings- och motoranläggningar 3,400 kronor, eller tillhopa 16,700 kronor.

113:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Malmö* på extra stat för år 1907 anvisat till betjäningens aflöning 850 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,700 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 3,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 4,000 kronor, till en parallellfackafdelning i tredje årskursen 1,500 kronor samt till inköp af undervisningsmateriel 500 kronor, eller tillhopa 12,050 kronor.

114:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1907 anvisa till betjäningens aflöning 750 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, till arfvode åt en extra lärare i ren matematik och fysik i skolans parallellafdelningar 2,500 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 2,475 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 3,680 kronor, till en parallellafdelning i tredje årskursen 3,340 kronor samt till inköp af en snabbsvarf 2,000 kronor, eller tillhopa 18,045 kronor.

Af de uti ifrågavarande anslag ingående särskilda poster äro samtliga med undantag af posten å 2,000 kronor till inköp af en snabbsvarf jämväl inberäknade i det för innevarande år till ifrågavarande skola beviljade anslag af 16,045 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1907 anvisat till betjäningens aflöning 750 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, till arfvode åt en extra lärare i ren matematik och fysik i skolans parallellafdelningar 2,500 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 2,475 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 3,680 kronor, till en parallellafdelning i tredje årskursen 3,340 kronor, samt till inköp af en snabbsvarf 2,000 kronor, eller tillhopa 18,045 kronor.

115:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Borås* på extra stat för år 1907 anvisat till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor,

till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor, eller tillhopa 3,850 kronor.

116:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Härnösand* på extra stat för år 1907 anvisat till undervisning i svenska språket 200 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,900 kronor samt till betjäningens aflöning 850 kronor, eller tillhopa 4,350 kronor.

117:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till understöd för tre år åt *lägre tekniska yrkesskolor* på i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 omförmäldt villkor rörande bidrag från vederbörande kommun, dels ock till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor bevilja ett anslag af 270,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 90,000 kronor.

Det vid anslaget fästade villkor är, att det bidrag, som af de beviljade medlen kommer att utbetalas till understöd åt en skola, icke må öfverskjuta hvad vederbörande kommun kontant tillskjuter åt skolan.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till understöd för tre år åt lägre tekniska yrkesskolor på i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 omförmäldt villkor rörande bidrag från vederbörande kommun samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 270,000 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 90,000 kronor.

118:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd för uppehållande af *slöjdföreningens i Göteborg skola* på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 30,000 kronor, att under villkor att Göteborgs stad för skolan tillskjuter minst lika mycket för år 1907 äfvensom på de öfriga villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ställas till styrelsens för skolan förfogande för därmed afsedt ändamål.

Riksdagen har, till understöd för uppehållande af *slöjdföreningens i Göteborg skola*, på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 30,000 kronor, att under villkor att Göteborgs stad för skolan tillskjuter minst lika mycket för år 1907 äfvensom på de öfriga villkor, som Eders Kungl.

Maj:t kan finna godt föreskrifva, ställas till styrelsens för skolan förfogande för därmed afsedt ändamål.

Gymnastiska centralinstitutet.

119:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för uppehållande af *undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid gymnastiska centralinstitutet* med ett ökad antal elever anvisat på extra stat för år 1907 ett belopp af 4,700 kronor.

Farmaceutiska institutet.

120:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *farmaceutiska institutets behof* på extra stat för år 1907 anvisat till ökad ersättning åt sekreterare och kamrerare 500 kronor, till egendomens underhåll, renhållning och diverse 1,000 kronor, till bränsle, gas, vatten m. m. 500 kronor samt till städning af lokalerna m. m. 150 kronor, eller sammanlagdt 2,150 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

121:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904, 1905 och 1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 3,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri under den tid, de genomgå dessa kurser.

Vetenskapsakademien.

122:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 bevilja 2,000 kronor för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en *internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* samt 1,600 kronor för upprätthållande af den för ifrågakvarande katalogarbete anordnade regionalbyrån för Sverige.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur på extra stat för år 1907 anvisat 2,000 kronor; *dels ock* för upprätthållande under samma år af den för ifrågavarande katalogarbete anordnade regionalbyrån för Sverige beviljat på extra stat för år 1907 ett belopp af 1,600 kronor.

123:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att Sverige kommer att för åren 1907—1916 deltaga i kostnaderna för den *internationella jordmätningen*, till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i dessa kostnader bevilja ett anslag af 14,240 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisa 1,424 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, under förutsättning att Sverige kommer att för åren 1907—1916 deltaga i kostnaderna för den internationella jordmätningen, till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i dessa kostnader beviljat ett anslag af 14,240 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisat 1,424 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

124:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden åt *extra biträden vid ordnandet och vården af de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens inseende ställda samlingar* äfvensom till aflöning åt vaktbetjäning vid samlingarnas förevisande på extra stat för år 1907 uppföra ett anslag af 4,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvoden åt *extra biträden vid ordnandet och vården af de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens inseende ställda samlingar* äfvensom till aflöning åt vaktbetjäning vid samlingarnas förevisande på extra stat för år 1907 uppfört ett anslag af 4,000 kronor.

125:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen ville för *inlösande af ett område om 63,000 kvadrattot af den s. k. Korsbetningen utanför Visby* anslå den erforderliga summan af 5,100 kronor.

Till stöd för detta förslag har i motionen anförts följande:

»Under förlidet års sommar blefvo vittnesbörden om Visbys forna förhållanden på ett alldeles oväntadt sätt ökade. I närheten af det kors

som utanför Visby restes till minne af den blodiga striden mellan konung Valdemar Atterdag och gotländingarna, träffades genom en tillfällighet vid öppnandet af en grop en mängd skelett af dem, som stupat i striden, jämte delar af rustningar o. s. v. I samma trakt träffades därefter lämningarna af nunneklostret Solberga, hörande till cisterciensernas orden, anlagdt år 1246 och mot medeltidens slut öfvergifvet, då nunnorna i anledning af de bistra krigstiderna sökte en fristad i staden Visby. De nu funna lämningarna utgöras af murrester, grafstenar m. m.

Riksantikvarien har förklarat det vara af största vikt, att de hittills blottade lämningarna blifva bevarade samt att gräfningarna fortsättas, till dess hela komplexen af klosterbyggnaden blir bragt i dagen. För sådant ändamål erfordras rätt att disponera öfver jordområdet, inom hvilket lämningarna förekomma. Men med anledning af de upplysningar, som han vid ett besök i Visby förliden sommar erhöll, ansåg han underhandlingar om ett köp af ifrågavarande område för närvarande icke behöfvas, alldenstund utsikt fanns att för ett och annat år mot en billig afgift arrendera marken.

Denna utsikt har emellertid visat sig vara bedräglig. Det synes vara af yttersta vikt att med det allra första uppgöra köp af området. Detta upptager 63,000 kvadratfot, och den nuvarande ägaren har satt priset till 5,100 kronor, det vill säga till ungefär 8 öre för kvadratfoten.»

Då för bevarandet och bearbetningen af de å ifrågavarande område upptäckta fornlämningarna synes vara af nöden, att området af staten förvärfvas, och den betingade köpeskillingen icke synes vara oskäligen, har Riksdagen, med bifall till omförmälda motion, för inlösande af ett jordområde om 63,000 kvadratfot af den så kallade Korsbetningen utanför Visby på extra stat för år 1907 beviljat ett belopp af 5,100 kronor.

Musikaliska akademien.

126:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *anordnande af ökad undervisning vid musikkonservatorium* samt beordrande af tillfälle för vissa elever vid konservatoriet till profundervisning i skola, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 6,532 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

127:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1907 anvisat ett anslag

af 3,500 kronor till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning.*

128:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1907 anvisat ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter.

Meteorologiska centralanstalten.

129:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 anvisa dels till *upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten* 10,250 kronor, hvaraf 1,100 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten Nils Ekholm samt 3,000 kronor såsom arfvode åt en andra amanuens med hufvudsaklig uppgift att biträda vid väderlekstjänsten om förmiddagarna under hela året och med skyldighet att, om så påfordrades, mot en särskild ersättning af 600 kronor biträda vid väderlekstjänsten om eftermiddagarna under månaderna juli—september, dels ock till upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gällivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarne, 600 kronor.

Under en följd af år har Riksdagen beviljat dels till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 9,050 kronor, däraf 500 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten och 3,000 kronor såsom anslag till vetenskapligt biträde vid väderlekstjänsten, dels ock till upprätthållande af en meteorologisk station i Gällivare 300 kronor.

Den nu gjorda framställningen om höjning i anslaget till väderlekstjänsten grundar sig hufvudsakligen därpå, att anstalten under år 1905 fått sig ålagda vissa åtgärder för spridande å rikets västra kust af meddelanden rörande väderleksutsikter och stormvarningar, hvilken ökning i arbetet ansetts påkalla, att det nu såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen Ekholm utgående beloppet borde höjas från 500 kronor till 1,100 kronor samt att arfvodet för det vetenskapliga biträdet vid väderlekstjänsten borde höjas från 2,400 kronor till 3,000 kronor, och att alltså hvardera af dessa tjänstemän, af hvilka den senare borde erhålla benämningen andre amanuens, å extra stat erhöles ett lönetillägg af 600 kronor.

Dessutom har framhållits, att, hvad stationsnätet beträffade, ett behof af dess fullständigande länge gjort sig gällande, i det att inom ett stort område i västra Sverige, nämligen hela norra Värmland och norra Dalarne, ingen andra klassens meteorologisk station finnes; och har för fyllande af denna lucka i stationernas anordning beräknats ett anslagsbelopp af 300 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit i ärendet anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för 1907 anvisat *dels* till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 10,250 kronor, hvaraf 1,100 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten Nils Ekholm samt 3,000 kronor såsom arfvode åt en andre amanuens med hufvudsaklig uppgift att biträda vid väderlekstjänsten om förmiddagarna under hela året och med skyldighet att, om så påfordras, mot en särskild ersättning af 600 kronor biträda vid väderlekstjänsten om eftermiddagarna under månaderna juli—september; *dels ock* till upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gällivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarne, 600 kronor.

130:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 anvisa *dels* såsom bidrag från Sverige för åren 1905—1907 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling *publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren* ett belopp af 2,160 kronor, *dels ock* såsom understöd åt svenska aëronautiska sällskapet för deltagande i de af nämnda kommission anordnade ballongfärderna ett belopp af 3,000 kronor, under villkor, hvad sistnämnda belopp angår, att sällskapets ifrågavarande vetenskapliga arbete ledes och öfvervakas af en utaf vetenskapsakademien utsedd sakkunnig person, som härför af sällskapet erhåller nöjaktig godtgörelse.

Riksdagen, som på de i statsrådsprotokollet anförda skäl ansett sig böra bevilja det äskade anslaget å 2,160 kronor, utgörande bidrag till bekostande af ifrågakomna publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren, har däremot icke funnit sig öfvertygad därom, att det begärda anslaget till svenska aëronautiska sällskapet verkligen skulle, om det samma beviljades, komma att medföra åsyftadt gagn; och vill Riksdagen i afseende härå särskildt framhålla, att erforderliga upplysningar ej lämnats angående organisationen af svenska aëronautiska sällskapet eller om de förutsättningar, som hos detta sällskap må vara tillfinnandes för anslagets användning på ett från vetenskaplig synpunkt tillfredsställande sätt.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, *dels* att Riksdagen såsom bidrag från Sverige för åren 1905—1907 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 2,160 kronor; *dels ock* att Eders Kungl. Maj:ts framställning om anslag å 3,000 kronor till understöd åt svenska aëronautiska sällskapet icke af Riksdagen bifallits.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

131:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *handtverksskolan i Kristinehamn för blinda* på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

132:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit har Riksdagen på extra stat för år 1907 anvisat: *dels* till tryckning af blindskrifter 2,500 kronor; *dels ock* till understöd åt blindlärarelever samt till reseunderstöd åt blindlärare 1,200 kronor.

133:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1906 ägt rum, till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter), på de villkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

Undervisningsanstalter för vanföra.

134:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 12,000 kronor att användas *dels* i öfverensstämmelse med de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalterna för vanföra*, *dels ock* för bekostande af dessa anstalters inspektion.

Diverse anslag.

135:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1906 ägt rum, för beredande af *religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar* samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 15,000 kronor.

136:o) Sedan 1905 års lagtima Riksdag, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för anställande under åren 1906—1908 af en *extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gällivare—Riksgränsen* beviljat 10,500 kronor, hvaraf 3,500 kronor på extra stat för år 1906, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 3,500 kronor.

Riksdagen har för anställande af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gällivare—Riksgränsen af förut beviljadt anslag å extra stat för år 1907 anvisat ytterligare 3,500 kronor.

137:o) Sedan 1904 års Riksdag, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts där- om gjorda framställning, beviljat dels till *anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken*, 18,000 kronor, däraf 6,000 kronor att utgå under år 1905, dels ock till *reskostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter* 3,300 kronor, däraf 1,100 kronor att utgå under år 1905, samt af de sålunda beviljade beloppen på extra stat för år 1906 anvisats samma belopp som för år 1905, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 anvisa återstoden, eller af anslaget till kontraktsadjunkterna 6,000 kronor samt af anslaget till reskostnadsersättning åt dessa 1,100 kronor.

Riksdagen har af omförmälda, förut beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisat de återstående beloppen eller *dels* till anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 6,000 kronor; *dels ock* till reskostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,100 kronor.

138:o) Sedan 1905 års Riksdag, på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, på extra stat beviljat dels till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Västerbottens fjärde kontrakt 12,000 kronor, däraf

4,000 kronor att utgå under år 1906, dels till *resekostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, däraf 500 kronor att utgå under år 1906, dels ock till *två stipendier* för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor att utgå under år 1906, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som kunde erfordras rörande anslagens användande, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af de beviljade beloppen anvisa för år 1907 af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor.

Riksdagen har af omförmälda, förut beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisat *dels* till anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt 4,000 kronor; *dels* till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor; *dels ock* till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 1,500 kronor;

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande.

139:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *resestipendier* åt *prästmän*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1907 ett belopp af 5,000 kronor.

140:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1903—1906 ägt rum, till bestridande af *kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen* på extra stat för år 1907 anvisat ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

141:o) Sedan 1905 års Riksdag, med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, såsom bidrag till *invändig restaurering af Strängnäs domkyrka* i hufvudsaklig öfverensstämmelse med för ändamålet upprättade, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 omförmälda ritningar och med iakttagande af vissa i domkapitlets i Strängnäs utlåtande den 30 juli 1903 ifrågakämda inskränkningar i restaureringsplanen, beviljat ett anslag af 49,200 kronor, och däraf på extra stat för år 1906 anvisat ett belopp af 19,200 kronor, så har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisa ytterligare 15,000 kronor.

Riksdagen har, såsom bidrag till invändig restaurering af Strängnäs

domkyrka i hufvudsaklig öfverensstämmelse med för ändamålet upprättade, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 omförmälda ritningar och med iakttagande af vissa i domkapitlets i Strängnäs utlåtande den 30 juli 1903 ifrågakämda inskränkningar i restaureringsplanen, af förut beviljad anslag på extra stat för år 1907 anvisat ytterligare 15,000 kronor.

142:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, jämväl för år 1907 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

143:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen till understöd åt *samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 1,000 kronor, att utgå under villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

144:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1907 till *nordiska museet* anvisat ett belopp af 50,000 kronor, att, under villkor att utaf ledamöterna i museets nämnd en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, äfvensom på de öfriga villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, ställas till nämndens förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

145:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1903—1906 ägt rum, till *kulturhistoriska museet i Lund* på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 5,000 kronor, att ställas till styrelsens för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

146:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften *Nordiskt medicinskt arkiv* för år 1907 på extra stat anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

147:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, till under-

stöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1907 anvisat 3,000 kronor.

148:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften *Sfina*, med villkor att dess utgifvare till universitetsbiblioteket i Uppsala öfverlämnar 40 exemplar af tidskriften för att användas för bibliotekets bytesverksamhet med utlandet.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt och med afseende särskildt å betydelsen för universitetsbiblioteket i Uppsala af de bytesförbindelser, hvartill de till bibliotekets förfogande ställda exemplar af tidskriften bereda tillfälle, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning; därvid Riksdagen velat framhålla önskvärdheten af att jämväl universitetsbiblioteket i Lund må för sin bytesverksamhet kunna påräkna exemplar af ifrågavarande tidskrift.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, i likhet med hvad för åren 1903—1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften *Sfina*, med villkor att dess utgifvare till universitetsbiblioteket i Uppsala öfverlämnar 40 exemplar af tidskriften för att användas för bibliotekets bytesverksamhet med utlandet samt på det villkor i fråga om öfverlämnande för samma ändamål af lämpligt antal exemplar till universitetsbiblioteket i Lund, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

149:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd under de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 angifna villkor åt sådana anstalter och föreningar, som anordna föreläsningsskurser för arbetsklassen, på extra stat för år 1907 bevilja ett anslag af 180,000 kronor, af hvilket anslag dock högst 4,000 kronor må kunna, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och som åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmateriel.

Riksdagen har ansett, att anslaget, hvilket för innevarande år utgår med ett belopp af 155,000 kronor, för att kunna motsvara de allttjämt ökade krafven på understöd af staten för de ifrågavarande föreläsningarna, nu borde bestämmas till det belopp, som af Eders Kungl. Maj:t föreslagits.

Riksdagen har sålunda, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till understöd under de i statsrådsprotokollet öfver eckle-

siastikärenden den 13 januari 1906 angifna villkor åt sådana anstalter och föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen, på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 180,000 kronor, af hvilket anslag dock högst 4,000 kronor må kunna, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och som åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmateriel.

150:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till föreläsningskurser för arbetsklassen beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1907 eller senare hållas *utom universitetsstäderna*, på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 6,000 kronor, däraf 3,000 kronor till hvarterdera universitetet, att utgå under villkor, att den, som föreläsning begärt, för betäckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1907 såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till föreläsningskurser för arbetsklassen beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1907 eller senare hållas *utom universitetsstäderna*, anvisat ett belopp af 6,000 kronor, däraf 3,000 kronor till hvarterdera universitetet, att utgå under villkor, att den, som föreläsning begärt, för betäckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

151:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som äro afsedda att under sommaren 1907 *vid universitetet i Uppsala* för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Då af utredningen i ärendet synes framgå, att å det anslag af 5,000 kronor, som af Riksdagen beviljats såsom bidrag till kostnaderna för de under sommaren 1905 vid universitetet i Uppsala anordnade s. k. sommarkurserna uppstått en behållning af omkring 2,200 kronor, har Riksdagen, som förutsätter, att vid anordnandet af 1907 års sommarkurser nödig sparsamhet iakttages, ansett anslaget nu kunna begränsas till 4,000 kronor,

eller samma belopp, som beviljats för sommarkurserna i Uppsala år 1903 och i Lund år 1906.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1907 vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 4,000 kronor.

152:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 uppföra ett anslag af 4,000 kronor såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser och förevisningar*, som äro afsedda att under sommaren 1907 i *Stockholm* anordnas för allmänheten.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser och förevisningar, som äro afsedda att under sommaren 1907 i Stockholm anordnas för allmänheten, på extra stat för år 1907 anvisat ett anslag af 4,000 kronor, eller samma belopp, som för år 1904 blifvit för enahanda ändamål beviljad.

153:o) Sedan dels 1904 års Riksdag, med bifall till en af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning, beviljat för bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af *docenten Otto Nordenskjölds expedition till Södra Ishafvet* under åren 1902 och 1903 ett anslag af 55,000 kronor, att delas på fem år och utgå under vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 8 april 1904 angifna villkor och förbehåll, samt därpå på extra stat för år 1905 anvisat ett belopp af 15,000 kronor, dels ock 1905 års Riksdag af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1906 anvisat 10,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 anvisa ytterligare 10,000 kronor.

Riksdagen har, för bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af *docenten Otto Nordenskjölds expedition till Södra Ishafvet* under åren 1902 och 1903, af förut beviljad anslag på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

154:o) Sedan 1905 års Riksdag, med bifall till en af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning, dels, för bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af *docenten Axel Hambergs och hans medarbetares undersökningar rörande högfjällsområdet mellan Kwickjock och Stora Sjöfallet i Lule lappmark*, beviljat ett anslag af 19,500 kronor, att fördelas på åren 1906, 1907 och 1908 med 6,500 kronor hvarje år samt

utgå under de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 angifna villkor och förbehåll, dels ock af omförmälda anslag på extra stat för år 1906 anvisat ett belopp af 6,500 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af ifrågasvarande, redan beviljade anslag på extra stat för år 1907 uppföra ett belopp af 6,500 kronor.

Riksdagen har, för bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Axel Hambergs och hans medarbetares undersökningar rörande högfjällsområdet mellan Kivickjock och Stora Sjöfallet i Lule lappmark, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 6,500 kronor.

155:o) Uti en till Riksdagen den 23 mars 1906 aflåten proposition (n:o 109) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att det varder bestämdt, att den elfte internationella geologiska kongressen skall hållas i Stockholm år 1910, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för kongressens hållande därstädes, bevilja ett anslag af 20,000 kronor samt däraf å extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, under förutsättning att det varder bestämdt, att den elfte internationella geologiska kongressen skall hållas i Stockholm år 1910, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för kongressens hållande därstädes, beviljat ett anslag af 20,000 kronor samt däraf å extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 5,000 kronor.

156:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till utgifvande i tryck af *en samling af Carl von Linnés bref* beviljat ett anslag af 33,848 kronor och däraf på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 17,000 kronor.

157:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *fasta årliga understöd åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst* för åren 1907—1909 bevilja ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t efter sakkunnigas hörande fördelas, samt däraf å extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

158:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1907 anvisat för underhåll och tillsyn af de i riket inrättade *vattenhöjdmätningstationerna m. m.* ett belopp af 2,800 kronor.

159:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för befrämjande af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger *svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran*, det år 1837 stiftade svenska nykterhets-sällskapet, på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Enligt 25 § kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 skall viss del af brännvinsförsäljningsmedlen afsättas för att användas till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder. Då emellertid berörda förordning först under senare delen af år 1907 träder i kraft och enligt densamma influtna försäljningsmedel följaktligen icke kunna under samma år blifva för nämnda ändamål tillgängliga, läres anslag å riksstaten till understöd åt ifrågavarande sällskap böra för år 1907 beviljas; och har alltså Riksdagen, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, för befrämjande af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran, det år 1837 stiftade svenska nykterhetssällskapet, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 4,000 kronor.

160:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till främjande af *centralförbundets för nykterhetsundervisning* verksamhet på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 4,000 kronor att af förbundet användas under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

Under åberopande af hvad Riksdagen under nästföregående punkt yttrat, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 4,000 kronor att af förbundet användas under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

161:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd för fortsatt utgifvande af *tidskriften Mimer* på extra stat för år 1907 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet i ärendet blifvit anfördt och under åberopande af hvad Riksdagen under punkt 159:o) här ofvan yttrat, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1907 till understöd

för fortsatt utgifvande af tidskriften *Mimer* anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

162:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *pedagogiska biblioteket i Stockholm* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen från och med år 1903 beviljat ett anslag af 4,000 kronor.

Af en i statsrådsprotokollet intagen öfversikt öfver bibliotekets ekonomiska ställning år 1904 inhämtas, att utgifterna under året varit följande:

Inköp af böcker och tidskrifter	kronor	690: 38
Bokbindararbete	»	321: 22
Katalogsupplement.....	»	626: —
Arfvoden åt bibliotekarierna och vaktmästaren	»	1,578: —
Hyra	»	2,600: —
Städning, uppvärmning och belysning	»	214: 24
Öfriga utgifter	»	206: 11
Summa kronor		6,235: 95

Riksdagen har icke kunnat undgå att finna det anmärkningsvärdt, att utgifterna endast till en mindre del afsett bibliotekets tillökning, underhåll och katalogisering, hvaremot större delen åtgått till förvaltningskostnader, lokalhyra m. m. Då å sistnämnda utgiftsposter besparingar synas kunna vidtagas, utan att gagnet af biblioteket därigenom förringas, har Riksdagen icke ansett sig kunna bevilja den begärda ökningen i dess helhet, utan ansett anslaget böra begränsas till 4,500 kronor.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 4,500 kronor till pedagogiska biblioteket i Stockholm.

163:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1906 ägt rum, på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 3,650 kronor, att på de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften *Svenska landsmål och svenskt folklif*.

164:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd, under de villkor Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, för anordnan-

de af undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 12,000 kronor, däraf åt styrelsen för Uppsala enskilda läroverk 7,000 kronor, åt styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm 2,500 kronor och åt Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 2,500 kronor.

År 1905 föreslog Eders Kungl. Maj:t Riksdagen att för ifrågavarande ändamål bevilja samma anslagsbelopp, som nu äskats.

Denna framställning bifölls beträffande de delar af anslaget, som voro afsedda att utgå till undervisningskurserna vid Uppsala enskilda läroverk och vid Ateneum för flickor i Stockholm, hvaremot Riksdagen i fråga om anslaget till undervisningskursen i Göteborg i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel yttrade, att det af utredningen i ärendet syntes Riksdagen framgå, att denna undervisningskurs vore inordnad såsom ett led i Göteborgs stads folkskoleväsen och närmast afsedd att för staden och kringliggande industriorter fylla behovet af lärarinnor i huslig ekonomi vid folkskolorna, samt att, om än Riksdagen icke ansett sig böra underlåta att bevilja det belopp af 1,600 kronor, som under de senare åren ställts till Göteborgs allmänna folkskolestyrelses förfogande för ifrågavarande ändamål, Riksdagen likväl vid ofvan angifna förhållanden icke kunnat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om höjning af anslaget i denna del med 900 kronor eller till 2,500 kronor.

Af den utredning, som nu blifvit i ärendet förebragt, framgår emellertid, att ifrågavarande i Göteborg anordnade undervisningskurs varit till gagn icke blott för staden Göteborg och kringliggande orter, utan att en stor del af de från kursen utexaminerade lärarinnorna haft sin verksamhet förlagd till andra delar af landet.

Vid sådant förhållande har Riksdagen ansett, att det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet nu bör i sin helhet beviljas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen till understöd, under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för anordnande af undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 12,000 kronor, däraf åt styrelsen för Uppsala enskilda läroverk 7,000 kronor, åt styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm 2,500 kronor och åt Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 2,500 kronor.

165:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 bevilja till *Sveriges centralförening för idrottens främjande samt Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund* ett anslag af 20,000

kronor, att dem emellan lika fördelas och att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

166:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1906 angifna grunder, af *dyrtidstillägg för år 1906 åt en del tjänstemän och betjante* i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk och kårer på extra stat för år 1907 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 60,000 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse anmäles, har Riksdagen, i anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli jämte till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk, kårer och stater, under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1907 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 60,000 kronor, att utbetalas med iakttagande, att för beräknande af dyrtidstillägg skola gälla de i nämnda skrifvelse angifna grunder.

167:o) Af det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet inhämtas, att statskontoret i särskilda skrivelser till Eders Kungl. Maj:t den 8 december 1905 till ersättande anmält följande af statskontoret förskjutna medel:

1) jämlikt kungl. bref den 17 oktober och den 12 december 1902 samt den 29 april, den 15 juli, den 4 november och den 31 december 1904 äfvensom den 20 januari, den 10 mars och den 19 maj 1905 till den af Eders Kungl. Maj:t enligt beslut den 17 oktober 1902 tillsatta *kommittén för afgifvande af utlåtande och förslag angående undervisnings-, examens- och studieväsendet vid rikets universitet och karolinska medikokirurgiska institutet*:

reskostnads- och traktamentsersättning samt arvoden till kommitténs	
ordförande och ledamöter	kronor 6,482: 20
ersättning för mistade tjänstgörings-	
penningar till professorn H. Larsson	» 333: 34
Transport	kronor 6,815: 54

Transport kronor	6,815: 54	
arfvoden för uppehållande under höst- terminen 1904 af ledamoten i kom- mittén, rektorn vid högre allmänna läroverket i Skara J. Juhlin's rek- torsgöromål och undervisnings- skyldighet.....	»	635: 03
godtgörelse till G. E. Hellqvist, A. Rydfors och L. M. Neuman för utgifna vikariatsarfvoden, berö- rande den tid, de såsom tillkallade sakkunniga biträdt kommittén, tillhopa	»	162: 22
resekostnads- och traktamentsersätt- ning åt sakkunniga, tillhopa	»	1,375: 90
sekreterararfvode.....	»	3,600: —
till bestridande af löpande utgifter ...	»	1,900: —
		kronor 14,488: 69

2) på grund af kungl. bref den 21 oktober och den 16 december 1904 till gäldande af *kostnader för biträde vid beredande till underdånig föredragning af läroverkskommitténs förslag*:

ersättning för bindning och häftning af en samman- fattning af utlåtanden m. m. i anledning af läro- verkskommitténs betänkande af den 8 december 1902	kronor	60: —
för tryckning af en sammanfattning af utlåtanden, yttranden och peti- tioner i anledning af läroverks- kommitténs betänkande	»	1,944: —
		kronor 2,004: —

3) jämlikt kungl. bref den 27 maj, den 12 och den 26 augusti samt den 16 och den 31 december 1904, till gäldande af *kostnader för utarbetande af förslag till vissa författningar och bestämmelser rörande rikets allmänna läroverk*:

resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden för biträde inom ecklesiastikdepartementet vid ut- arbetandet af nyss berörda förslag	kronor	2,252: 05
---	--------	-----------

Transport kronor 2,252: 05

Transport		kronor 2,252: 05
ersättning för mistade löneförbättrings- medel m. m. åt lärare, som haft tjänstledighet för utarbetandet af ifrågavarande förslag, äfvensom vikariatsarfvoden jämte dyrtids- tillägg, föranledda af sådan tjänst- ledighet	»	608: 27
till bestridande af utgifter för anstäl- lande af vaktbetjäning, inköp af skrifmaterialier m. m.	»	80: —
		kronor 2,940: 32
4) jämlikt kungl. bref den 4 november 1904 och den 17 februari 1905 till gäldande af kostnader till de af Eders Kungl. Maj:t enligt beslut den 4 november 1904 förordnade <i>sakkunniga för afgifvande af yttrande rörande utvidgning och omorganisation af tekniska hög- skolan:</i>		
arfvoden till de sakkunniga	kronor	305: —
till löpande utgifter	»	500: —
		» 805: —
5) enligt föreskrift i § 15 af kungl. kungörelsen angående öfverlämnande af arkivhandlingar till lands- arkiven i Uppsala, Vadstena och Lund den 14 november 1902, ersättning till Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kristianstads, Malmöhus, Älfsborgs och Skaraborgs läns ränterier för därifrån förskjutna <i>kostnader för transport af arkivalier</i> till omförmälda landsarkiv		
		» 1,435: 09
6) på grund af kungl. bref den 22 maj och den 3 oktober 1903, den 1 juli och den 16 december 1904 samt den 22 september 1905 till bestridande af kost- nader för <i>ordnande och förtecknande af domkapitlens i Uppsala, Skara, Växjö, Lund, Göteborg, Luleå och Visby arkiv</i> äfvensom till <i>aflönande af extra biträden vid dom- kapitlets i Luleå expedition under år 1904</i>		
		» 5,550: —
7) jämlikt kungl. bref den 24 februari, den 5 maj, den 25 augusti och den 6 september 1905 dels till täckande af brist, som för åren 1903 och 1904 vid <i>vissa folkskoleseminarier</i> uppkommit i anslaget till <i>materiel samt ved och ljus m. m.</i> , dels ock till förhöjning för år 1905 af nämnda anslag, till domkapitlen i Karlstad, Västerås, Skara och Luleå utbetalda		
		» 3,698: 37

samt 8) på grund af föreskrift i kungl. bref den 20 januari 1905 till disposition af styrelsen för farmaceutiska institutet såsom *hyresersättning för åren 1904 och 1905 åt extra ordinarie professorn i kemi och kemisk farmaci vid institutet* kronor 1,343: 95

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jämnt tal af kronor, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter till sammanlagdt belopp af 32,265 kronor 42 öre, anvisa ett extra anslag af 32,266 kronor.

Riksdagen har till ersättning af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter på extra stat för år 1907 beviljat ett anslag af 32,266 kronor.

Stockholm den 23 maj 1906.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.**Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.**

Ecklesiastikdepartementet.	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	80,600	—	—	—	—	—	80,600	—
Riks- och landsarkiven	59,900	—	—	—	—	—	59,900	—
Kungl. biblioteket. Nuvarande belopp..... 78,700: —								
Ökas å anslaget till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden m. m. med 3,000: —	81,700	—	—	—	—	—	81,700	—
Nationalmuseum (däraf fem särskilda reservationsanslag å tillhopa 32,800 kronor)	60,850	—	—	—	—	—	60,850	—
Kleresistaten	29,721	—	2,500	—	337,087	—	369,308	—
Domkapitlens expeditioner	89,930	—	—	—	—	—	89,930	—
Lappmarks ecklesiastikverk, förslagsanslag. Nuvarande belopp..... 55,000: —								
Ökas med 45,000: —	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Universiteten (däraf 162,700 kronor för- slagsanslag). Nuvarande belopp 880,824: —								
Tillkommer: till uppehållande af de praktiska kurserna inom juridiska fakul- teterna vid universiteten i Uppsala och Lund 3,000: —								
höjning af arfvodet till no- tarien vid juridiska fakul- teten i Uppsala..... 200: —								
höjning af arfvodet till no- tarien vid juridiska fakul- teten i Lund 100: —								
arfvode åt en amanuens vid akademiska sjukhusets i Uppsala afdelning för bröst- sjuka 900: —								
Transport 4,200: — 880,824: —	519,701	—	2,500	—	337,087	—	859,288	—

			Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
					Friheter.		Ersättningar.			
			Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 4,200: — 880,824: —			519,701	—	2,500	—	337,087	—	859,288	—
arfvode åt ytterligare en amanuens vid den kirurgiska kliniken å det akademiska sjukhuset i Uppsala 900: —										
höjning af anslagen till humanistiska sektionens vid Uppsala universitet seminarier 1,000: —										
höjning af anslaget till institutionen för allmän och analytisk kemi vid Uppsala universitet 6,800: —										
till arfvode åt en instrumentmakare vid universitetet i Uppsala 500: —										
höjning af anslagen till vissa kliniker inom medicinska fakulteten i Lund 1,650: —										
höjning af anslaget till patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund 1,300: —										
höjning af arfvodet till amanuensen å den patologiska afdelningen af den patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund 400: —										
till upprättande af en professur i farmakologi vid universitetet i Lund 4,500: —										
höjning af anslaget till den zoologiska institutionen vid universitetet i Lund 2,200: —										
aflöning åt ytterligare en amanuens vid Lunds universitets bibliotek 2,500: —										
25,950: —										
Transport 25,950: — 880,824: —			519,701	—	2,500	—	337,087	—	859,288	—

	Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.
		Friheter.		Ersättningar.		
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport 25,950: — 880,824: —	519,701	—	2,500	—	337,087	—
Afgår: aflöning åtenlaborator i experimentell fysiologi vid universitetet i Lund 4,500: —						
så att ökningen blifver 21,450: —	902,274	—	—	—	—	—
Akademiska sjukhuset i Uppsala, förslagsanslag 10,000	10,000	—	—	—	—	—
Karolinska medikokirurgiska institutet (däraf till tand- läkarinstitutet 16,000 kronor, förslagsanslag, högst)	214,550	—	—	—	—	—
Allmänna läroverken, reservationsanslag. Nuvarande belopp 5,033,549: —						
Tillkommer: ökning för till- sättning af nya ordinarie lärarebefattningar 207,750: —						
ökning i anslaget till arf- voden åt skolläkare 1,050: —						
ökning i anslaget till extra arfvoden åtteckningslärare 38,000: — 246,800: —	5,280,349	—	—	—	—	—
Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken, för- slagsanslag 10,000	10,000	—	—	—	—	—
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läro- verken under förfall på grund af sjukdom, för- slagsanslag 5,000	5,000	—	—	—	—	—
Understöd åt enskilda läroverk, förslagsanslag, högst... 60,000	60,000	—	—	—	—	—
Högre skolor för kvinnlig ungdom. Nu- varande belopp 347,500: —						
Ökas med 32,500: —	380,000	—	—	—	—	—
Högre lärarinneseminariet. Nuvarande be- lopp 53,500: —						
Höjes med 400: —	53,900	—	—	—	—	—
Pedagogier och folkskolor. Nuvarande an- visning i kontant 24,406: —						
Minskas med 19,456: —	4,950	—	—	760	—	—
Folkundervisningen: Seminaries för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp 532,835: —						
Transport 532,835: —	7,440,724	—	2,500	—	337,847	—
					7,781,071	—

		Anvisning i kontant.		Inledning och därmed jämförlig anvisning, på <i>förslag</i> .				S u m m a.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 532,835: —		7,440,724	—	2,500	—	337,847	—	7,781,071	—
Tillkommer: höjning af anslag till materiel, ved och ljus vid vissa folkskoleseminarier 3,300: —									
för drift och underhåll af ett skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona 600: —									
3,900: —									
536,735: —									
Stipendier för seminarieelever 87,500: —									
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer..... 110,000: —									
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i> 754,235: —									
Understöd åt högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i> 25,000: —									
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskollärareseminarium sjukdom, <i>förslagsanslag</i> 4,000: —									
Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskollärares och småskolelärarinnors bildande, <i>förslagsanslag</i> 20,000: —									
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 45,000: —									
Ökas med 45,000: —									
90,000: —									
Lönетillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i> 8,100,000: —									
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 120,000: —									
Ökas med 20,000: —									
140,000: —									
Transport 9,133,235: —		7,440,724	—	2,500	—	337,847	—	7,781,071	—

	Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning, på <i>förslag</i> .				S u m m a.
		Friheter.		Ersättningar.		
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor
Transport 9,133,235: —	7,440,724 —	2,500 —	337,847 —	7,781,071 —		
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättnings- skolan, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 50,000: —						
<i>Ökas</i> med 60,000: —	110,000: —					
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i> . Nu- varande belopp 240,000: —						
<i>Ökas</i> med 105,000: —	345,000: —					
hvarjämte rubriken ändras till »För an- ordnande af manlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjd- skola, <i>förslagsanslag</i> ».						
För anordnande af kvinnlig slöjd i folk- skola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp..... 90,000: —						
<i>Ökas</i> med 115,000: —	205,000: —					
För anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> 60,000: —						
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, <i>förslagsanslag</i> . Nu- varande belopp 75,000: —						
<i>Ökas</i> med 25,000: —	100,000: —					
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskolelärareseminarium, <i>för- slagsanslag</i> 2,000: —						
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare i högre folkskola, <i>förslagsanslag</i> 2,000: —	9,957,235 —	— —	— —	9,957,235 —		
Understöd åt folkbibliotek, <i>förslagsanslag</i> 60,000 —	60,000 —	— —	— —	60,000 —		
De tekniska läroverken..... 556,775 —	556,775 —	— —	— —	556,775 —		
Gymnastiska centralinstitutet 39,650 —	39,650 —	— —	— —	39,650 —		
Transport	18,054,384 —	2,500 —	337,847 —	18,394,731 —		

	Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.		
		Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	18,054,384	—	2,500	—	337,847	—	18,394,731	—
Farmaceutiska institutet	34,000	—	—	—	—	—	34,000	—
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	51,858	—	—	—	—	—	51,858	—
Svenska akademien	8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
Vetenskapsakademien	14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf 1,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande be- lopp	39,200: —	—	—	—	—	—	—	—
Ökas med	3,000: —	—	—	—	—	—	—	—
	42,200	—	—	—	—	—	42,200	—
Akademien för de fria konsterna (däraf tvenne <i>reserva- tionsanslag</i> å tillhopa 24,500 kronor)	65,800	—	—	—	—	—	65,800	—
Musikaliska akademien (däraf 6,000 kronor <i>reservations- anslag</i>)	51,200	—	—	—	—	—	51,200	—
Naturhistoriska riksmuseum. Nuvarande belopp	84,450: —	—	—	—	—	—	—	—
Tillkommer: höjning i aflö- ningsstaten	8,750: —	—	—	—	—	—	—	—
Afgår: å anslaget till ma- terielen m. m.	500: —	—	—	—	—	—	—	—
Ökning	8,250: —	—	—	—	—	—	—	—
	92,700	—	—	—	—	—	92,700	—
Meteorologiska centralanstalten (däraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	25,050: —	—	—	—	—	—	—	—
Ökas å aflöningsstaten med	1,250: —	—	—	—	—	—	—	—
	26,300	—	—	—	—	—	26,300	—
Kyrklig själavård åt döfstumma, <i>förslagsanslag, högst</i> Undervisningsanstalter för döfstumma och blindas:	14,000	—	—	—	—	—	14,000	—
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslags- anslag</i>	200,000: —	—	—	—	—	—	—	—
Institutet för blindas	50,150: —	—	—	—	—	—	—	—
Förskolan för blindas i Växjö	12,300: —	—	—	—	—	—	—	—
Förskolan för blindas å Tomtebodas	10,500: —	—	—	—	—	—	—	—
	272,950	—	—	—	—	—	272,950	—
Serafimerlasarettet	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
Stora barnhuset i Stockholm	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
Frimurarebarnhuset	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
Barnhusen i landsorten	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslags- anslag</i>	162,000: —	—	—	—	—	—	—	—
Höjes med	23,000: —	—	—	—	—	—	—	—
	185,000	—	—	—	—	—	185,000	—
Transport	19,142,232	—	2,500	—	337,847	—	19,482,579	—

	Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning, på <i>förslag</i> .						S u m m a.
		Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	19,142,232	—	2,500	—	337,847	—	19,482,579	—
Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt af- seende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
Kyrkors underhåll	1,028	—	—	—	169,400	—	170,428	—
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks ut- gifvande, <i>reservationsanslag</i>	26,500	—	—	—	—	—	26,500	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande								
belopp	41,360:	—						
Ökas med	78,640:	—	120,000	—	—	—	120,000	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> . Nu- varande belopp	798:	—						
Ökas med	5,202:	—	6,000	—	—	—	6,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags- anslag</i> (däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor). Nuvarande belopp	16,060:	—						
Ökas med	38,986:	—	55,046	—	—	—	55,046	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—	15,000	—	—	—	15,000	—
Summa	19,435,806	—	2,500	—	507,247	—	19,945,553	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens
Åttonde hufvudtitel.

		Kronor.	ö.
Ecklesiastikdepartementet.			
<i>Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>			
Till arfvode åt en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet.....	6,400: —	10,000	—
» biträden vid de statistiska arbetena inom ecklesiastikdepartementet.....	3,600: —		
<i>Riks- och landsarkiven:</i>			
Till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet...	3,000: —	16,450	—
» fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia ...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m.	1,500: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala...	1,800: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund	1,800: —		
För beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena	1,300: —		
» anordnande af en reservdepå för äldre arkivalier från de centrala ämbetsverken i Stockholm	4,050: —		
<i>Kungl. biblioteket:</i>			
Till redigering af Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalogs 21:a årgång, omfattande år 1906	1,500: —	4,500	—
För redigering af ett tioårsregister till samma accessionskatalogs 11:e—20:e årgångar	3,000: —		
<i>Nationalmuseum:</i>			
För vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —	30,950	—
» anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseumbyggnaden.....	2,000: —		
Transport	7,100: —		

		Kronor.	ö.
För biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar	Transport 7,100: —	30,950	—
» systematiskt genomforskande m. m. af hittills icke fackmässigt undersökta, i svenska samlingar befintliga konstverk eller märkligare konstslöjdföremål	2,000: — 2,000: —	11,100	—
<i>Lifrustkammaren:</i>			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna		6,200	—
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>			
Till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner		2,970	—
<i>Universiteten:</i>			
För anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —		
Till uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap	2,500: —		
» arfvode åt ytterligare en amanuens vid institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala	500: —		
» aflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna	2,000: —		
» uppförande af en nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala	75,000: —		
» arfvode åt ytterligare en amanuens vid fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala	500: —		
» arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala	3,500: —		
» uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala	50,000: —		
För utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet	5,000: —		
» anordnande af kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund	1,500: —		
» anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —		
Transport	158,500: —	51,220	—

		Kronor.	ö.
	Transport	158,500: —	51,220 —
För aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett	2,000: —		
Till arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar	500: —		
För uppehållande af undervisning i entomologi m. m. vid universitetet i Lund	3,000: —		
» inköp af instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund	2,500: —		
Till ökning och komplettering af utrustningen vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund	2,500: —		
» arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	2,500: —		
» personligt lönetillägg åt kamreraren vid universitetet i Lund O. G. Regnell	750: —		
» resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet	10,000: —		
» tillfällig löneförbättring för år 1907 för e. o. professorer m. fl. vid universiteten i Uppsala och Lund, <i>förlagsanslag</i>	40,000: —	222,250 —	
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till tillfällig löneförbättring för 1907 åt vissa lärare vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, <i>förlagsanslag</i>	10,000: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets oftalmiatriska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus	900: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran	900: —		
» städning och uppässning vid institutets hygieniska institution	500: —		
» en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —		
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	2,800: —		
» anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatrika kliniken vid institutet	500: —		
Transport	19,650: —	273,470 —	

		Kronor.	ö.
	Transport	19,650: —	273,470 —
Till bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —		
För upprätthållande af undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under en del af år 1907	1,500: —	22,650 —	
<i>Allmänna läroverken:</i>			
För tillfällig löneförbättring åt lärare vid allmänna läroverk, som skola ombildas till samskolor eller indragas	26,250: —		
Till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken	248,000: —		
« arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk	1,500: —	275,750 —	
<i>Högre skolor för kvinnlig ungdom:</i>			
Till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor		6,000 —	
<i>Högre lärarinneseminariet:</i>			
Till täckande af brist i högre lärarinneseminariets anslag vid 1905 års slut	3,000: —		
» uppehållande af undervisningen vid seminariet	12,000: —		
För uppehållande af den valfria fjärde årskursen vid seminariet	3,000: —		
» undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	5,000: —		
» beredande af ökad utrymme för seminariet och normalskolan	3,000: —	26,000 —	
<i>Folkundervisningen:</i>			
Till utförande af vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminariet i Härnösand m. m.	86,000: —		
» inredning af de nya lokalerna för folkskoleseminariet i Härnösand m. m.	25,875: —		
	Transport	111,875: —	603,870 —

		Kronor.	ö.
	Transport	111,875: —	603,870 —
Till uppförande af ny byggnad för folkskoleseminariet i Stockholm samt till anskaffande af gymnastikattiralj m. m.	100,000: —		
» mellangift vid jordutbyte med Växjö stad äfvensom till uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Växjö m. m.	90,000: —		
För inredning af ett skolkök vid folkskoleseminariet i Landskrona och inköp af inventarier till detsamma	2,000: —		
Till uppförande af en skolköksbyggnad m. m. vid seminariet i Murjek för bildande af lapska småskollärare och småskollärarinnor	20,725: —		
För beredande åt folkskoleseminarierna i Skara, Umeå och Uppsala af ökade anslag för år 1906 till materiel, ved och ljus m. m.	2,100: —		
» uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs och Härnösand förenade öfnings-skolorna	7,100: —		
Till anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folkskollärare	10,000: —		
För beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna och Arjepluogs församlingar	10,000: —		
Bidrag till uppehållande af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola	600: —		
Till understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	35,000: —		
» resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna	2,000: —		
» resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor	4,000: —	395,400 —	
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till tillfällig löneförbättring för år 1907 åt lektorer vid tekniska högskolan	8,000: —		
» förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan	16,500: —		
» anskaffande af undervisningsmateriel för den elektrotekniska fackskolan vid tekniska högskolan	15,000: —		
	Transport	39,500: —	999,270 —

			Kronor.	ö.
	Transport	39,500: —	999,270	—
Till	tillfällig löneförbättring för år 1907 åt vissa lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt	12,900: —		
»	bestridande af kostnaderna för uppförande vid Chalmers tekniska läroanstalt af en ny verkstadsskorsten	6,000: —		
»	förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska skolan i Stockholm	2,000: —		
»	inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid tekniska skolan i Stockholm	750: —		
För	utförande af ny elektrisk belysning i tekniska skolans i Stockholm lokaler	9,300: —		
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping	16,700: —		
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö	12,050: —		
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro	18,045: —		
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås	3,850: —		
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand	4,350: —		
»	understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor	90,000: —		
»	understöd för uppehållande af slöjdföreningens i Göteborg skola	30,000: —	245,445	—
<i>Gymnastiska centralinstitutet:</i>				
För	uppehållande af undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid institutet med ett ökad antal elever		4,700	—
<i>Farmaceutiska institutet:</i>				
Till	ökad ersättning åt sekreterare och kamrerare, till egendomens underhåll m. m., till bränsle, gas och vatten m. m. samt till städning af lokalerna m. m.		2,150	—
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:</i>				
Till	anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		3,000	—
	Transport		1,254,565	—

		Kronor.	ö.
	Transport	1,254,565	—
<i>Vetenskapsakademien:</i>			
För inlösen af en internationell fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur	2,000: —		
» upprätthållande af den för en internationell fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur anordnade regionalbyrån för Sverige	1,600: —		
Till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella jordmätningen	1,424: —	5,024	—
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:</i>			
Till arvoden åt extra biträden vid ordnandet och värden af de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademins inseende ställda samlingarna m. m.	4,000: —		
» inlösande af viss del af den s. k. Korsbetningen utanför Visby	5,100: —	9,100	—
<i>Musikaliska akademien:</i>			
För anordnande af ökad undervisning vid musikkonservatorium m. m.		6,532	—
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>			
Till vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning	3,500: —		
» inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —	5,500	—
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlektjänst vid anstalten	10,250: —		
» upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gällivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarne	600: —		
Transport	10,850: —	1,280,721	—

		Kronor.	ö.
	Transport	10,850: —	1,280,721 —
Bidrag från Sverige för åren 1905—1907 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren	2,160: —	13,010 —	
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
För handtverksskolan i Kristinehamn för blinda	10,000: —		
Till tryckning af blindskrifter	2,500: —		
» understöd åt blindlärarelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter)	1,000: —	14,700 —	
<i>Undervisningsanstalter för vanföra:</i>			
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra äfvensom för bekostande af dessa anstalters inspektion		12,000 —	
<i>Diverse anslag:</i>			
För beredande af religionsvård åt svenska sjömän m. fl. i utländska hamnar	15,000: —		
» anställande af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gällivare—Riksgränsen	3,500: —		
Till anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken	6,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	1,100: —		
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt	4,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	500: —		
» två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket	1,500: —		
» resestipendier åt prästmän	5,000: —		
» bestridande af kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen, <i>förslagsanslag</i>	10,000: —		
	Transport	46,600: —	1,320,431 —

		Kronor.	ö.
	Transport	46,600: —	1,320,431 —
Bidrag till invändig restaurering af Strängnäs domkyrka	15,000: —		
Till svenska fornskriftsällskapet	2,000: —		
» understöd åt samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia	1,000: —		
» nordiska museet	50,000: —		
» kulturhistoriska museet i Lund	5,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv	5,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Acta mathematica	3,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx	1,200: —		
» understöd åt sådana anstalter och föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen	180,000: —		
Bidrag till betäckande af kostnaderna för de från universitetet i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna år 1907 eller senare anordnade föreläsningskurser	6,000: —		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1907 vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas	4,000: —		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser och föreläsningar, som äro afsedda att under sommaren 1907 i Stockholm anordnas för allmänheten	4,000: —		
För bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Otto Nordenskjölds expedition till Södra ishafvet under åren 1902 och 1903	10,000: —		
» bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Axel Hambergs och hans medarbetares undersökningar rörande högfjällsområdet mellan Kvickjock och Stora Sjöfallet i Lule lappmark	6,500: —		
Bidrag till kostnaderna för den elfte geologiska kongressens hållande i Stockholm	5,000: —		
Till utgifvande i tryck af en samling af Carl von Linnés bref	17,000: —		
För underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmätningstationerna m. m.	2,800: —		
» befrämjande af svenska sällskapets för nykterhet och folkuppfostran verksamhet	4,000: —		
Till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	4,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Mimer	1,500: —		
» pedagogiska biblioteket i Stockholm	4,500: —		
	Transport	378,100: —	1,320,431 —

		Kronor.	ö.
	Transport	378,100: —	1,320,431 —
Till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Svenska			
landsmål och svenskt folklif	3,650: —		
» understöd för anordnande af undervisningskurser för			
utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	12,000: —		
» beredande af dyrtidstillägg för år 1906 åt en del tjän-			
stemän och betjante i ecklesiastikdepartementet samt			
därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>	60,000: —		
För återgäldande af belopp, som af statskontoret förskotts-			
vis utbetalts	32,266: —	486,016	—
	Summa	1,806,447	—